FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 319 • CENA 35,20 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

POGREŠNA PROCENA

Nemačka 3,00 DM
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 19,00 ATS
BIH 1,50 KM
R. Srpska 1,50 KM
Makedonija 45,00 DEN
Crna Gora 1,20 DEM
Slovenija 250 SIT

5. januar 2001.

★ DOK HOLIDEJ ★

319

Frenk Larami

POGREŠNA PROCENA

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA
Dok Holidej
Broj 319

Glavni i odgovorni urednik
Slavko DRAGINČIĆ

Urednik
Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala
Frank Laramy
THORNE'S BREED

Recenzija i adaptacija
Zorka ĆIRIĆ

Lektor
Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik
Franjo VARGA

Korektor
Vilma BEKER-GAĆEŠA

Štampa: 28. XII 2000.
Tržište: 5. I 2001.

Izdaje: MARKETPRINT, 21102 Novi Sad, p. fah 20
Štampa: DOO „DNEVNIK–ŠTAMPARIJA", Novi Sad
Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ. Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ
Naslov originala: Frank Laramy – THORN'S BREED
Copyright: UNIVERSUM PRESS. Recenzija i adaptacija: Zorka ĆIRIĆ
Sva prava se zadržavaju, uključujući pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Prokleti poker! Da u Ledvilu nije seo za sto sa dvojicom slučajnih poznanika, isto tako predanih toj strasti kao on sam, sada bi već davno bio u Daltonu, odmoran, ispavan, odeven u čisto, suvo odelo, a ne umoran, neobrijan i izložen sitnim kapima kiše koja je rominjala kao u novembru. Istina, to zadržavanje mu se isplatilo, jer je u novčaniku imao skoro osam stotina dolara više, čitavo malo bogatstvo koje je dobio od jednog kopača zlata i jednog prodavca lošeg viskija koji su se zatekli u usputnoj stanici diližanse. Jednom započeta partija nije se mogla prekinuti onda kada je hteo i tako je diližansa kojom je do Ledvila putovao, otišla bez njega. Partija se nastavila do kasno u noć, a kada su partneri ustali sa svojih stolica, u poštanskoj stanici sem njih nije bilo nikoga. Plivajući kroz duvanski dim koji je u slojevima lebdeo u atmosferi saluna, Dok Holidej je prišao šanku i ispio jedno pivo, a onda je uzeo svog konja, stavio u bisage svoju putnu torbu i vinuo se na njegova leđa. Posle nekoliko minuta koprena noći zaklonila je grad koji je ostao iza njega.

Kiša je počela da pada još od jutra, kada se nalazio već nekoliko milja od Ledvila. Kada se dan ranije ukrcao u diližansu, cilj mu je bio da stigne u Dalton, i sada je, jašući niz dugu talasastu padinu pustio konja da sam bira najzgodniju trasu puta kojom će ići. Pre ili posle, stići će do cilja, ali je dotle trebalo odagnati dosadu i istrpeti neudobno putovanje. Dok je ležerno uspravljen u sedlu i zamotan u kišni ogrtač, sa rukama duboko zavučenim u džepove svog sakoa koji ga je grejao ispod vlažnog mantila, sedeo na leđima svog konja i izgledao impozantniji i viši nego što je u stvari bio. Sa kajasima uzde nehajno prebačenim preko ruke, gledao je nezainteresovano oko sebe, mešajući stvarnost sa slikama iz svoje fantazije. Nejasno, kao kroz koprenu, video je predeo pred sobom koji ga nije posebno zanimao, jer se nije mnogo razlikovao od drugih predela kroz koje je prolazio. A za poslednjih nekoliko godina prošao je dosta takvih predela, brdovitih, ravnih, pustih, naseljenih, nekada nalik na pustinju a nekada na rajski pejzaž. Jedan od drugog, ti predeli su se dosta razlikovali, ali su imali i jednu značajnu sličnost, svuda, gde god da se nalazio, pratio ga je osećaj usamljenosti, koji je malo pomalo postao nerazdvojivi deo njegove ličnosti.

Prešavši jedan deo puta po izboru njegovog Miga, Dok je pošao glavnim putem sve dok nije stigao do putokaza koji je obaveštavao da do Daltona ima još pet milja. Malo upotrebljavani drugorazredni put račvao se prema ravnici kroz koju je, kako mu se činilo, u daljini tekla reka, njen tok obeležavao je niz drveća koji se kao sivkasta linija dizao iz prerije kroz koprenu kiše. Zaključio je po konfiguraciji terena da najkraći put do grada vodi preko reke, i mada ga nije poznavao, po-

šao je sporednim putem. Put je vijugao i pravio zaokrete sve dok nije stigao do pojasa drveća. Ušavši među rastinje, probio se do obale rečice i zagledao se u vodu. Poslednjih nekoliko sati iz neba su se morale izliti velike količine kiše, jer su vodeni brzaci bili jako nabujali. Mig je zakoračio tri koraka u vodu i zastao. Mada nije bila duboka, rečica je bila mutna i brza, i životinja se osetila nesigurnom. Dok je petama mamuznuo konja dalje napred, a onda je izvadio noge iz uzengija i prekrstio ih ispred. Okrenuo se da proveri da li mu je putna torba dobro privezana i da li možda bisage neće potonuti u vodu, kada Mig dublje zagazi. Sledećeg trenutka, konj je naišao na rupu i naglo propao u vodu do prsa, zbog čega je uplašeno frknuo i poskočio napred. Od trzaja, Dok je kliznuo sa sedla, ali je uspeo da se uhvati za uzengije i pomažući se drugom rukom, uz panikom zahvaćenog konja, zaplivao je prema drugoj obali. Pustio je Miga da, boreći se sa maticom, pliva po svojoj volji. S vremena na vreme bi ga potapšao da bi ga ohrabrio i kada su se najzad čovek i konj našli na drugoj obali, nijedan od njih nije bio više oran. Dokovo raspoloženje se još više pogoršalo kada je ugledao pred sobom prizor smrti, tačnije rečeno mrtvog čoveka.

Izašavši iz vode, konj je poput psa stresao vodu sa sebe i digavši glavu uplašeno frknuo i poskočio u stranu. Dok je izustio kletvu kroz zube i povučen tim trzajem pošao za konjem, a onda je zastao i zagledao se u predmet od koga se Mig uplašio. Telo obešenog visilo je na od kiše pocrnelom konopcu koji je bio prebačen preko jedne grane velikog pamukovog drveta izraslog skoro na samoj obali reke. Drugi kraj konopca bio je pričvršćen za stablo drveta i natopljen kišom. Uže je bilo zategnuto kao da je od čelika. Dok je bez oklevanja dograbio uzde svoga konja i poveo ga malo dalje, a onda ga je privezao za jednu nisku granu leđima okrenutog obešenom. Zatim se, gazeći mokru travu, čvrstim koracima vratio nazad i zagledao se u stopala koja su se ljuljala nekoliko santimetara iznad Dokove glave. On je prišao stablu za koje je konopac bio vezan i pošto se uverio da ne može da odveže čvor, otišao je do svog konja i iz bisaga izvadio nož, vratio se do drveta i energičnim zamahom noža presekao uže. Uz potmuli udar, telo je palo na zemlju i ostalo da leži u smešnom položaju, kao karikatura potpuno obučenog, a gologlavog čoveka. Sagnuo se, okrenuo obešenog na leđa i zagledao se u njegovo lice. Nije očekivao da će to biti lice nekog poznatog čoveka, i nije bio razočaran. Na njemu je, ipak, bilo nešto uočljivo na prvi pogled: ispisan komad papira, prikopčan za mrtvačeva prsa. Tačnije rečeno, bio je to nekada ispisan komad papira pre nego što ga je kiša toliko raskvasila da se skoro raspao. Dok je pažljivo otkačio papir koji je pribadačom bio zakačen za košulju. Uzevši u ruku zgužvani papir, uspeo je da razazna reči: „Upo..." što je verovatno značilo „upozorenje". A na kraju je još stojalo „kažnjen..." Dok je bacio cedulju na blatnjavo tlo. Zagledao se ponovo u nesrećnika i tek tada zapazio je da je obešeni na ramenu imao svežu ranu. Okrenuo se i lagano se vratio prema reci. Zainteresovan onim na šta je naišao na obali pažljivo je osmotrio tlo i primetio da je obala izgažena brojnim kopitama, a ispod drveća primetio je žalosno zgužvani šešir. Bez sumnje je pripadao mrtvom čoveku, i Doku nije bilo teško da rekonstruiše gonjenje, bekstvo preko nabujale rečice, hi-

tac iz vatrenog oružja koji je pogodio i oborio gonjenog.

Zatim je, bez sumnje, sledilo suđenje po kratkom postupku, ako bi se odluka potere mogla nazvati suđenjem, i konopac prebačen preko grane pamukovog drveta i kao finale, nesrećnikove noge su se njihale visoko u vazduhu. Tragovi konjskih kopita vodili su od drveta za vešanje kao što je i očekivao. Pogled mu se ponovo zadržao na telu, ali je odlučio da ne pretresa odelo i da ne traži nikakve dokaze o identitetu ubijenoga. To je bilo izlišno, jer ni svoj ni njegov položaj nije mogao izmeniti. Konačno, ma ko da je izvršio vešanje, i makar kakvi razlozi da su iza toga stojali, to se njega nije ticalo. Sem toga, što je bilo važnije, od kupanja u reci bio je mokar do kože, i trebalo je naći neki smeštaj. Odmahnuo je ozbiljno rukom prema mrtvom čoveku i okrenuvši se pošao prema svom Migu. Sav ukrućen pojahao je, izjahao iz niza drveća i pošao putem sve dok nije naišao na ogradu od bodljikave žice sa vratnicama. Osvrnuo se levo i desno pitajući se na kojoj bi strani trebalo tražiti ranč kuću. Nalazio se naravnom terenu daleko od reke Kilker, i bilo je verovatno da je ranč negde dalje. Proklinjući kišu koja je stalno padala, odlučio je da pođe dalje pored ograde. Prešavši još nekoliko stotina metara ponovo se osvrnuo oko sebe. Od tog mesta žičana ograda je pravila oštar ugao i vraćala se na levo. Odlučio je da krene u suprotnom smeru, pa je poterao konja laganim kasom sve dalje od ograde prema izdignutoj visini koja se dalje nastavljala. Na jednom uzdignutom mestu na kome nije bilo većeg rastinja i drveća, osvrnuo se oko sebe. Na levoj strani teren se spuštao i pretvarao u prijatnu dolinu kroz koju je tekao mali potočić. Na desnoj strani, pak, mogao je da vidi jedno oštro uzvišenje obraslo gustom šumom. Iz daljine su se čuli bučanje vodopada i ravnomeran monoton šum brzog brdskog potoka.

Uzvišenje, vodopad, potok, sve je navodilo na zaključak da u blizini treba da bude neko ljudsko stanište. Poterao je konja bržim koracima niz padinu, i pokorna životinja kao da je osetila mogućnost da se skloni od kiše i završi naporno putovanje, požurila je prema potoku načuljenih ušiju. Bez ikakvih teškoća, Dok je pregazio plitak potok. Prešavši na drugu stranu podstaknuo je Miga petama i ovaj ga je izneo preko jednog uzvišenja. Tu se pružalo jedno parče terena na kome je, po svemu sudeći, šuma nedavno bila iskrčena, i gde se pojedino još preostalo drveće dizalo visoko ka nebu. Naišao je na malo krdo goveda koja su sa zadnjim delom okrenuta vetru, oborenih glava, žalosno gledala u zemlju. Iza njih, pružalo se jedno parče travnog zemljišta na kome nije bilo nijednog drveta, a iza tog zemljišta nalazilo se nekoliko zgrada, senik, štala, ograđeni prostor za stoku. Bio je to nečiji dom. Pustio je konja da kaska dalje putem do ograde. Tu je hitro sjahao, otvorio vratnice i ponovo ih zatvorio za sobom. Konj je pod njim nastavio da kaska, i kada je stigao na dve stotine metara daleko od ranč kuće i izašao iz drvoreda koji ju je okruživao, odjeknuo je puščani hitac, i Dok je čuo zvižduk taneta koje se odbilo od kamena obraslog mahovinom i proletelo pored njegovog uha. Instinktivno je zategao uzde, kliznuo sa konja na zemlju i čučeći poguren mašio se rukom ispod pelerine da izvuče revolver. Osetivši prisustvo drugog konja u blizini, životinja se kaskajući udaljila. Dok se osvrnuo oko sbe tražeći pogodan zaklon, ali, pošto nije našao ništa pogodno, ostao je da stoji na mestu gde se zatekao, sa revolverom u ruci. U tišini koja je nastala, odjeknuo

je nečiji glas. – Bacite taj revoler, mister, držim vas na nišanu. – Mada neprijatno dirnut, Dok nije bio previše iznenađen tim dočekom. Znao je da ljudi na Dalekom zapadu često prvo pucaju, a tek posle postavljaju pitanja. Nije bilo objektivnog razloga za neprijateljski doček, ali, domaćinovo ponašanje možda se moglo objasniti nekim njegovim prethodnim iskustvom. Još uvek držeći revolver u ruci, Dok je doviknuo prema ranč kući:

– Šta ovo, do đavola, treba da znači? Kakva je ovo dobrodošlica? – Nastala je pauza koja je potrajala kratko vreme, a onda je iz kuće na čistinu izašla jedna osoba sa naperenom puškom u rukama. Bio je to neki vrlo mlad čovek, skoro momčić, ogrnut komadom pocepane cirade, sa prevrnutom vrećom nataknutom preko šešira. U svakoj drugoj prilici, tako obučen mladić izgledao bi smešno, ali, u tom trenutku prokislom Doku nije bilo do smeha. Prošlo je nekoliko sekundi pre nego što je mladić progovorio. – Rekao sam vam da odbacite revolver, mister! – Dok je spustio pogled do revolvera koji je još uvek držao u ruci. Zatim je ponovo bacio pogled na smešnog stražara i zaključivši da mu od njega ne preti nikakva opasnost, vratio je revolver u futrolu. Smatrajući da je time ispunio ono što se od njega traži, zakoračio je napred, ali ga je mladić zadržao. – Nisam vam dozvolio da se maknete – rekao je oštro. – Ko ste vi? – Moje ime vam ništa neće značiti, mladiću. U svakom slučaju, ja sam prijatelj. – Prijatelj? Nema takvih u ovoj prokletoj zemlji – rekao je mladić sa gorčinom u glasu. – Šta tražite ovde? – Ako me pogledate, biće vam jasno – odgovorio je Dok. – Mokar sam do gole kože, i potrebno mi je suvo odelo, inače ću dobiti zapaljenje pluća. – To možete dobiti u Daltonu, stranče. Ovo nije modni salon ili kupatilo. – Ne budi tako grub, mladi čoveče – rekao je Dok, prelazeći na „ti" sa svojim sagovornikom, zbog njegove mladosti. – Tvoji roditelji verovatno ne bi odobrili tvoj postupak, jer znaju šta znači gostoprimstvo.

Na te reči, mladić kao da se štrecnuo i pogled mu se zamutio kao posle pijanstva. Dok je iskoristio trenutak i pošao prema njemu. Mladić je ostao na svom mestu, ne pokazujući nameru da ponovi ono što je maločas rekao ili da upotrebi oružje. Kada je prišao sasvim blizu, Dok ga je zapitao. – Ko si ti? – Izvlačeći vrat iz tesnog okovratnika, mladić je rekao. – Den Torn. – Šta tražiš ovde? – Ovo je moj dom – odgovorio je mladić i pošto je dobro odmerio Doka i zaključio da mu od njega ne preti nikakva opasnost, spustio je naperenu pušku. – Dom? – ponovio je Dok i pogledom preleteo po skromnim zgradama. – Je li ti otac kod kuće? –Den se trenutak, dva dvoumio, a onda je odlučno odmahnuo glavom. – Ne, nije! – Ima li nekoga kod kuće? – Ne, mister. Tu sam samo ja, par pasa čuvara i nekoliko konja u koralu iza kuće. – Ti si neki hrabar šaljivčina kada smeš sam da živiš u ovoj divljini – rekao je Dok. – Šta kažeš na to da se osušim i presvučem u tvome domu? – Možete mister, to mi neće smetati, jer vidim da ste dobronameran čovek. A što se tiče hrabrosti, to je više nužda nego hrabrost. Vi očigledno niste iz ovih krajeva. Ko ste vi, mister? – Rekao sam ti da ti to neće mnogo pomoći ako saznaš – rekao je Dok i čvrstim koracima se uputio prema kući. – Ali, reći ću ti. Ja sam Džon Holidej i dolazim izdaleka. – Den Tron je klimnuo glavom. – Da, znao sam da dolazite izdaleka. Ne ličite mi ni na jednog od njih. – Dok nije rekao ništa na to za-

pažanje. Nastavio je hod dok nije stigao do stepenica koje su vodile na verandu ranč kuće, ne previše velike, a ipak nedovršene zgrade, što je govorilo o skromnosti i nedovoljnim materijalnim mogućnostima njenog vlasnika. Pa ipak, ta skromna, nedovršena kuća pobudila je u Doku neki osećaj prisnosti i topline. Zastao je sa jednom nogom na stepeniku i okrenuo se Denu. – Ima li u kući neko žensko čeljade? – Nema, ser. – Dok je nešto progundao. – Moraću onda sam da zagrejem malo vode. – Ja ću vam pomoći – rekao je Den i proguravši se pored njega potrčao je uz stepenice.

Namrgođenih obrva, Dok je pošao za njim. Kuću je zatekao pustu, ispunjenu samo odjekom njegovih koraka. Svuda je vladala atmosfera nereda i zapuštenosti, kao da u kući dugo nije živeo niko. Dok je išao za Denom prema kuhinji, odjednom je zapitao. – Ovde već dugo nije kročila ženska noga, je li? – Skinuvši ogrtač od šatorskog krila, Den je prislonio pušku uza zid i zagonetno pogledao svog gosta. Umesto da odgovori direktno na pitanje, i sam je zapitao. – Vi očigledno dolazite izdaleka, mister Holideje. To objašnjava vaše pitanje. – Kako to misliš? – Pa tako. Da ste neko vreme proveli u ovom kraju, vi biste znali da se ovde događa svašta. Život je poslednjih nedelja postao nepodnošljiv. – Zbog čega? – Slušajte, čini mi se da bi bilo najbolje da prethodno skinete tu mokru odeću, jer ste mokri do gole kože. – Isto kao i moj konj – odgovorio je Dok. – Kada si ispalio na mene onaj hitac, konj se uplašio i pobegao. Pretpostavljam da je zavio iza štale i da se pridružio ostalim konjima u koralu. – Den je klimnuo glavom. – Sada ću ja poći napolje da ga rasedlam i da mu dam zobi i sena. – Dok je nešto progundao. Zaposlio se svlačenjem uprljane odeće. Bio je još ljut zbog neprijatnog kupanja u rečici i neljubaznog dočeka, ali se pored toga u njega sve više uvlačio osećaj nespokojstva. Nekoliko minuta domaćin i gost nisu izmenjali nijednu reč za koje vreme se Den posvetio loženju vatre u šporetu. Kada se vatra rasplamsala, stavio je na pocrnele ringle dva velika lonca vode. Zatim se obratio Doku koji je u međuvremenu skinuo odeću i ostao samo u donjem vešu. – Pred kućom ima limena kada. Ubrus ćete naći u ormaniću. – Hvala, snaći ću se. – Za to vreme, ja idem da namirim vašeg konja. – Važi. – Den je dograbio svoj ogrtač od šatorskog krila i izašao napolje. Bio je dosta dugo odsutan i kada se vratio nazad, Dok je ležao u kadi punoj tople vode. Para se dizala iz kade i Den se nasmejao. – Izgleda da vam je kupanje baš nedostajalo, mister.

Dok se još više uvalio u kadu, i zamolio mladića da dolije još tople vode iz lonca koji je još bio na šporetu. Već je osećao kako mu nakupljena hladnoća čili iz kostiju. Dok se on i dalje brčkao, Den se zamajao oko paljenja svetiljke na stolu, jer je u međuvremenu sumrak već počeo da pada. – Još uvek pada kiša – primetio je. Dok je samo progundao kratko „da" i počeo da se trlja ubrusom po leđima. Den je stavio na šporet lonče za kafu, a posle toga je prišao ormaniću u uglu i počeo da prevrće po njemu. Naslagao je na sto gomilu hrane, a onda je prišao šporetu i stavio tiganj na vruću plotnu. Držeći ubrus u ruci, Dok je digao glavu i omirisao vazduh. – Hej – uzviknuo je – što nešto lepo miriše! – Den se okrenuo od šporeta i zagledao se u svoga gosta. Tek tada je Dok primetio koliko je njegov domaćin mlad. Imao je rumeno, pegavo lice i svetložutu kosu koja se rasipala na sve strane, uza-

na krhka ramena i tanak, slabašan vrat, neusklađen sa veličinom glave koja je zbog čupave kose izgledala veća. No, ruke su mu bile duge i snažne, i mada je bio nedorastao, nosio je na bedru revolver šestometak, koji mu je ležao kao srastao s njim. – Nije to ništa, samo malo jaja, slanine i prženih krompira – rekao je skromno. – Čujte, mister Holideje, mogli biste poći u sobu i potražiti nešto suvog odela moga oca. Poslužiće vam dok se vaše ne osuši. – Da, to bih mogao. – Dok se uputio u drugu sobu, hladnu posle tople kuhinje i kao ostale prostorije u kući, utonule u atmosferu nereda i samoće. Krevet je stojao nenamešten i dok je oblačio jedno odelo koje je našao u ormanu, Dok je osećao da ga sve više obuzima osećaj nezadovoljstva. Dečakov otac i on bili su skoro istog rasta, ili je to možda bilo odelo njegovog brata ili nekog drugog čoveka. To je još morao da sazna, jer do sada nije imao prilike da od dečaka izvuče nešto više. Dok se oblačio, razmišljao je o Denovom domu. U kući, očigledno dugo nije boravila žena, jer su sem prašine koja je u debelom sloju pokrivala svaki deo nameštaja, u kući vladali nered i prljavština. To odsustvo sklada u rasporedu sitnica bili su najsigurniji dokaz da su u kući dugo vremena živeli samo muškarci. Ali, i ako je tako, gde su oni sada? U kući je bio samo Den.

Pošto se obukao, Dok je izašao u kuhinju koja je istovremeno služila i kao trpezarija. Den ga je već čekao, a takođe i jelo na stolu. Dok je seo, uzeo viljušku i nož i bacio se na gomilu hladnog pečenja koje je Den stavio pred njega. Den se nagnuo nad svoj tanjir i obojica su neko vreme ćutali i satirali hranu. – Kafu? – Naravno – rekao je Dok i zavalio se u stolicu. Osećao se mnogo zadovoljniji i bilo mu je mnogo udobnije nego za poslednjih četrdeset i osam sati, što je uticalo da se sa više radoznalosti zamisli o sudbini dečaka koji mu je nalivao kafu. – Hvala, Dene. – Nastala je duga pauza za koje vreme su srkali kafu, a onda je Den okrenuo svoju stolicu i zadovoljno ispružio noge prema peći. Mašivši se za cigare, setio se da je svoju tabakeru ostavio u sobi Denovog oca. Shvativši po Dokovom pokretu šta želi, Den je hitro ustao i ponudio mu svoju duvankesu. – Evo, poslužite se sa mojim. – Hvala! – Den je privukao svoju stolicu bliže šporetu i kada je Dok završio sa zavijanjem cigare uzeo je duvankesu od njega i zavio jednu cigaretu za sebe. Dok su pripaljivali, Dok je upitao. – Jesi li namirio moga konja? – Jesam. Vezao sam ga pod nastrešnicu na kraju korala. Dao sam mu suve zobi i sena. – Odlično! Mnogo ti hvala, Dene. – Nije to ništa. – Onda je dodao. – Naučio sam ja na taj posao... mada nismo često imali posetioce. – Dok se zagledao u momka. – Tako sam i mislio... Ali, kada smo već kod toga, kaži mi kako to da si ovde sam. Zar sem tebe ovde nema nikoga? – Den je lagano odmahnuo glavom. – Nema. Bila su sa mnom još dva kauboja... do pre neki dan. – I šta je bilo s njima? – Jedan je otišao. – A drugi? – Pretpostavljam da je mrtav. – Kako to? Imaš li nekog razloga da tako misliš?

– Dokaza nema, ali, stoje neke činjenice. Juče sam otišao da obiđem izvor udaljen tri milje odavde i kada sam se vratio, nisam ga više zatekao. Njegove stvari su tu, pa otuda mislim da nije otišao, jer bi ih inače poneo sa sobom. U dvorištu sam našao tragove mnogih konja, što znači da je u mom odsustvu neko dolazio ovamo i odveo ga. A možda je i sam pobegao glavom bez obzira. Ništa više ne znam, sve mi je zbrkano u glavi. – Čuj, šta se ovde događa, Dene? – Dok se ozbiljnog lica

nagnuo prema mladiću. – Zar si ti ovde bio sam sa kaubojima? – Ne, bio je i moj otac. – Pa, šta je s njim? Gde je on? – On... – dečak je oborio pogled i jabučica na grlu mu je zadrhtala. – On više nije tu. – Kako to „nije tu"? Gde je? – On je... mrtav. – Dok je za trenutak ćutao, a onda je ustao sa svoga mesta. Osetio je da mu srce pulsira na čeonoj veni. – Mrtav? – zapitao je lagano. – Ubijen? – Baš tako, Holideje. – Dok je uzdahnuo duboko. Kada bi ga uhvatio bes, znao je da bude veoma žestok, ali je, znajući svoju prirodu, nastojao da u sebi priguši erupciju besa još u samom začetku. Tako je, u ozbiljnim situacijama, kada je na kocki često bio i život, uspevao da bude hladan, smiren i sračunat. Ta njegova sposobnost da vlada sobom, da hladnokrvno rezonuje i u momentima najveće jarosti, donela mu je mnogo puta zasluženu pobedu. – Slutio sam to – rekao je. – Ispričaj mi kako se to dogodilo? – Kao da je jedva čekao da se to od njega zatraži, Den se okrenuo na stolici i pogledo u oči visokog pustolova. – Ubijen je u gradu, mister Holideje. Došlo je do obračuna i moj otac je ubijen. – Kakav je to obračun bio? – zapitao je Dok bezličnim glasom. – Otišao je u grad povodom neke svađe, tačnije rečeno sukoba koji je imao sa jednim čovekom. Hteo je da raščisti neke nesporazume. Otišao je da se nađe s tim čovekom i... Mister Holideje, nisam bio s njim, i znam samo ono što sam čuo da se desilo. – Reci mi šta se desilo?

– Moj otac je otišao tome čoveku u njegovu kancelariju, shvatate? Izgleda da su se ponovo dokačili i posvađali, i moj otac se mašio revolvera. Taj drugi je bio brži od njega, potegao je brže i... pa eto, planuo je samo jedan hitac i moj otac je pao mrtav. – Dakle... tvoj otac je potegao prvi? – Tako sam čuo – rekao je Den ozbiljno. – Slušaj, kada mi kažu da je neko potegao prvi oružje i poginuo, jer je onaj drugi bio brži, meni tu nešto zasmrdi. Ne kažem da to nije moguće. Vešt i brz profesionalac može okrenuti smrtonosnu igru u svoju korist čak i kada potegne oružje posle napadača, sam sam to doživeo. Ali, u većini slučajeva, pobeđuje onaj ko potegne prvi. Zbog toga nisam siguran da ti je događaj prikazan verodostojno.

Den je slegnuo ramenima. – Ne znam, tako mi je rečeno. U to vreme sam bio u gradu i čim sam čuo, požurio sam na mesto događaja. Našao sam ga na podu, a u ruci je imao zapet revolver. Oko njega je stojalo nekoliko ljudi i svi su rekli da je obračun bio častan. Rekli su da je Bač Torn bio za delić sekunde sporiji. Tu je bio i šerif, i on mi je potvrdio isto. Hteo ili ne, morao sam njihovu priču da primim kao istinu, i preostalo mi je samo da ga pristojno sahranim. Postarao sam se da bude sahranjen blizu crkve, a ne na groblju ubica, gde su hteli da ga pokopaju. Postavio sam mu spomenik i odao sve druge počasti. – Da, to je lepo od tebe – rekao je Dok posle nekoliko trenutaka ćutanja. Den je ćuteći sedeo spuštenih ruku kraj tela. Gledajući ga, Dok se setio svoje mladosti, svojih nada i stremljenja, svojih razočaranja. Pomislio je da je tragično što se vedra mladost sukobljava sa trnovitim i gorkim iskustvima stvarnosti. Pružio je ruku i potapšao Dena po ramenu. – Moraš biti hrabar – rekao je. – Svet pripada onima koji smognu snage da zagrizu. – Prišao je stražnjim vratima, otvorio ih i zagledao se u noć. – Moram biti – odgovorio je Den – inače ću propasti. – Dok se okrenuo i pogledao ga. – Zašto? – Zato što pogibija moga oca nije bila slu-

čaj. Sada mi se sve čini da se događaji usmeravaju određenim tokom.

– Šta te navodi na tu pomisao? – zapitao je Dok. – Sećate se da sam vam rekao da su nas kauboji napuštali? To se desilo posle smrti moga oca. Jedan je pobegao, a drugi je verovatno mrtav. A pre njihovog odlaska nešto stoke nam je nestalo, dva puta nam je razvaljen koral i konji oterani u preriju. Jednom je neko pokušao da podmetne požar u senik, pa smo to uspeli da ugasimo. To je čitav niz nezgoda koje je neko prouzrokovao s određenim ciljem.

Dok je zatvorio vrata, naslonio se leđima na njih i tako ostao nekoliko trenutaka, a onda je lagano došetao do šporeta. Ne gledajući mladića, zapitao je. – Da li sumnjaš na nekog određenog čoveka? – Da – rekao je Den kratko. – Verovanto na istog koji je ubio tvoga oca? – Momčić je klimnuo glavom. – Ko je on, Dene, kako mu je ime? – Zove se Reversbi, Soms Reversbi. – Dok je ćutao zagledan u svoje ruke koje je držao pružene prema šporetu. Mladog Dena kao da je nervirala tišina, pa je dosta nervozno rekao. – Pretpostavljam da vam njegovo ime ništa ne znači? – Tačno. Ne poznajem ga, i nikada nisam čuo za njega. – To je zato što niste živeli ovde, inače biste ga poznavali. – Pretpostavljam da bih – rekao je Den. – On je verovatno neka krupna zverka. Znam iz iskustva da u svakom gradu ima poneki takav. – Reversbi je najveća zverka u Daltonu. On vodi veliki biznis: transport robe i putnika. Sve putničke linije drži njegovo preduzeće. – Ne dižući pogled sa šporeta, Dok je rekao. – Pa je od silne veličine morao da ubije tvoga oca? – Den je ustao, prišao stolu i napunio šolju kafom. Krajnje ozbiljno je rekao. – Hoću nešto da vam kažem, mister Holideje. – Reci. – Znam šta mislite, ali me nemojte potcenjivati. Znam šta je trebalo da uradim i da je odmah trebalo to da uradim, ali, nisam to učinio ne iz kukavičluka nego iz drugih razloga. Sada sam načisto i pokazaću svima ko sam. – Šta ćeš to pokazati – zapitao je Dok, gledajući ga kroz trepavice.

– Sutra ću osedlati konja, odjahaću u Dalton, tamo ću naći Reversbija i obračunaću se s njim. – Misliš da bi to bilo mudro? – Mudro ili ne, učiniću to – planuo je mladić i sevnuo očima. – Mister Holideje, vi ne možete zamisliti kako se osećam. Kao da sam u stalnom ratu sa samim sobom. Više nema čekanja. Učiniću što sam naumio makar me oni ubili.

– Oni? – Reversbijevi prijatelji. Ljudi koji rade za njega. To me najviše jede. Pomisao da ću poginuti, a da neću doći u priliku da ga ubijem, dovodi me do očajanja. – Je li šerif jedan od Reversbijevih ljudi? – Ne bih rekao – izustio je Den posle kratkog razmišljanja. – Teško je reći, ali mislim da nije. Ono što je zaključio o ubistvu, rezultat je prikupljenih dokaza. Svi su rekli da je obračun bio častan. – Dok je ponovo seo na stolicu i ispružio noge. – Prijalo bi još malo kafe – rekao je mirno kao da je malopređašnji razgovor vodio o najobičnijim stvarima. – Naravno – Den je hitro ustao, nasuo mu kafu u šolju i pružio je Doku. – Hvala. Pretpostavljam da je tvoj stari bio vrlo zadovoljan s tobom. – Ne znam. Činio sam uvek što sam mogao. – Verujem da jesi. A sudeći po tome kako si vešt u kućnim poslovima, verovatno si i u ostalom dobar. Eh – Dok je odmahnuo rukom. – Mogu da mislim kakav je šok za tebe bila očeva smrt. Saznanje da nema nekog ko ti je veoma drag nije jednostavno prihvatiti, treba da prođe izvesno vreme da se to shvati ali... Pustimo sada to – nastavio je

nešto življe. – Kako je došlo do te svađe između tvog oca i tog Reversbija? Šta je bio razlog? – Prvo, kao što sam već rekao, Reversbi je gazda transportnog preduzeća, a drugo, on svuda ima svoje agente koji za njegov račun kupuju stoku i izvoze je iz doline, i dovoze robu za potrebe rančera. Moj otac je bio poslednji koji je ovde kupio zemljište i od samog početka je upadao u niz neprilika. Koliko sam razumeo iz onoga što mi je pričao, prvi sukob je nastao zbog toga što je moj otac ustao protiv visokih cena koje su Reversbijevi agenti tražili za prevoz robe. Posle toga došli su neki ekstra pretovari, potpuno nepotrebni, a skupi. Morali smo da platimo velike pare za sve što nam je doveženo. – zaćutao je za trenutak. – Verovatno naslućujete igru?

– Donekle – prevalio je Dok lenjo preko usana. Ponovo je zapalio ugašenu cigaru. Kada su se oblaci plavičastog dima zakovitlali oko njegove glave, dodao je. – I, šta je onda bilo? – Nema još mnogo da se kaže – rekao je Den. – Moj otac se nekoliko puta sudario sa Reversbijem oko prevoza robe. Desilo se, sem toga, još nekoliko drugih stvari koje su razdražujuće delovale na njega. – Šta na primer? – Pa, recimo, jednom su Reversbijevi ljudi istovarili i ostavili našu robu pod vedrim nebom. Tata je tom prilikom prosto pomahnitao. Mislim da mu je Reversbi tada prvi put rekao da, ako mu se nešto ne sviđa kako se u Daltonu živi i posluje, može ići tamo gde misli da će mu pružiti bolje usluge. – Pa, je li pokušao? – Jeste – potvrdio je glavom Den – ali, nije uspeo. Kluk je suviše daleko da se roba dovozi čak otuda, a Harper Siti je još dalje, mada na drugoj strani. – Zar nije bilo nekih drugih mogućnosti? Železnica, ili slično? – Ne, bar zasada. Bilo je priče i radilo se na tome da kroz dolinu prođe železnica, čak je i počela gradnja iz pravca Harper Sitija. Namera je bila da prođe kroz Dalton i poveže Dalton sa Herper Sitijem i Klukom. Tata je čuo za te planove i odmah je otišao u grad da izrazi svoju podršku. Izgleda da je i tom prilikom naišao na masu neprilika. – Kako to? – Pa, evo, pogledajte sami, mister Holideje. Reversbi i njegovi prijatelji ne žele da pruga prođe kroz Dalton! – Dok je nekoliko trenutaka ćutao, a onda je primetio. – Ti reče da je tvoj otac bio za izgradnju pruge? – Naravno – rekao je Den bez razmišljanja. – Neki čovek po imenu Selbi Kort došao je pre izvesnog vremena u grad. Došao je u grad sa porodicom, mislim da se čak i nastanio. On vodi akciju za izgradnju pruge.

– Je li to neki predstavnik kompanije? – Da, i po svemu sudeći dobar je čovek i organizator. Ja sam ga samo jednom video, njega, njegovog sina Glena i kćerku koju je doveo sa sobom. Razlog za njihov dolazak bio je da dobije podršku za skretanje pruge kroz preriju do Daltona, što je bilo produženje pruge za nekih stotinu milja, ali bi povezalo Dalton za Kluk i Harper. – Je li dobio podršku? – Jeste, ali mislim da se po tom pitanju grad podelio. Činjenica je da se moj stari mnogo zbližio sa Kortom i da mu je obećavao svaku vrstu pomoći. Čak i finansijsku, mada nismo bogataši. – Dečak se osmehnuo. – Ne znam kako je tata petljao sa novcem, ali je na obećanjima bio vrlo izdašan. – A kako je Kort prošao sa Reversbijem? – Ne baš sjajno, tačnije, nimalo dobro. Reversbi nije mogao da jednostavno odgurne Korta u stranu, jer je ovaj bio i suviše značajna ličnost, ali, radio je na tome svim silama. Mogu da vam kažem da je oko izgradnje železničke pruge u gradu bilo dosta rasprave. Dok je zamišljeno klimnuo

glavom. – Kada se sve uzme u obzir, tvoj stari se dobro zamerio Reversbiju. Pretpostavljam da je njegova podrška izgradnji železnice bila poslednja kap u prepunoj čaši. – Pa, mislim da je to tačno, mister Holideje. – Den je odjednom iznenađeno raširio oči kao da se setio nečega što mu ranije nije palo na pamet. – Setio sam se da je između mog starog i Reversbija došlo do još jednog sukoba, a to je bilo samo nekoliko dana pre njegove pogibije, kada je Reversbi javno izjavio da pruga nikad neće proći kroz Dalton, i da oni koji se za to zalažu moraju računati s njim. Kada je to čuo, tata je prosto pomahnitao, sećam se dobro. – I tako ljut je otišao u grad? – Da, tako je bilo. – Dok je ustao i prošetao po sobi, a onda se zaustavio pred Denom. – Jesi li još uvek rešen da ujutru pođeš u Dalton i obračunaš se sa Reversbijem? – Den je lagano klimnuo glavom.

– Pa lepo, evo šta bih ja tebi predložio. Shvatam da želiš da raščistiš račune, makar po cenu sopstvene glave. Ali, postoji ipak jedan procenat mogućnosti da je obračun bio častan. Tvoj otac nije bio budala i znao je kako se koristi revolver. Ako je sve bilo u redu, onda osveti nema mesta. Zato mislim da bi bilo najbolje da se ti još malo strpiš, a ja bih preuzeo na sebe da utvrdim istinu. – Vi? Šta vi imate s tim? – Ništa, sem što je u mojoj prirodi da ne trpim laž i nasilje, a kako mi se čini, Reversbi se ne libi ni jednog ni drugog. – Mladi Den se zamislio. U njemu se vodila žestoka borba da li da prihvati predloženo rešenje. Konačno je ustao i rekao: – O kej, ali, dajem vam rok od nedelju dana. Posle toga ja sve uzimam u svoje ruke. – Dok se osmehnuo i potapšao mladića po ramenu. – Dobro, onda, ja sutra odlazim u grad. Ah, nisam ti rekao da sam kod reke naišao na jednog obešenog čoveka. Visio je verovatno ceo dan. – Den je zainteresovano pogledao Doka. – Kako je izgledao taj čovek? – Krupan, odeven u obično kaubojsko odelo. Star oko četrdeset godina. – To bi mogao biti naš čovek, Džoe Klejton. Rekao sam vam da je nestao bez traga. – Da nije neki konjokradica ili lopov? – zapitao je Dok. – Da li je u poslednje vreme bilo pljački u okolini? – Prilično, i što je važno, dosta toga bilo je upereno protiv Reversbijevih kola. A to se njemu nije nimalo dopalo. Ako ste naišli na obešenog onda je to ili Džoe, ili neko drugi ko je pao u ruke Reversbijevih dželata. Oni su ga jednostavno uhvatili i obesili. – Misliš da to nema veze sa šerifom? – zapitao je Dok a Den je odlučno odmahnuo glavom. – Net Pauers nije možda najbolji šerif koga jedan grad može imati, ali, nije tako ni loš. Mlad je i oštar, ali, sigurno ne bi jurio i vešao ljude po preriji bez odluke suda. Čak i ako bi uhvatio konjokradicu ili pljačkaša. – Ne poznajem tog šerifa, ali konopac i komad papira priboden za košulju, ne liče na delo jednog policajca. To pre liči na nasilnika koji ne zna granice svoje moći. Izgleda po tome da je Reversbi čovek koji poslove završava na svoj način. – Oduvek je bio takav – rekao je Den. – To je Reversbi!

*

Ujutru je kiša prestala da pada, mada su niski oblaci pritiskali nebo od Marčisonovog ranča prema severu do horizonta. Kola su bila suviše mokra da bi bila udobna za prevoz, pa je Dok izabrao sedlo i svoga Miga, što je većinom koristio kada je prelazio kratka rastojanja. Vinuvši se na leđa svoga ždrepca, uputio se pravcem koji je vodio prema gradu. Den je u

međuvremenu dobro istimario i nahranio njegovog konja, tako da je ovaj čilo kaskao, kao da nedelju dana nije izlazio iz štale. Prema dogovoru od prethodne večeri, Den Tom je tog jutra ostao kod kuće jer je trebalo što bolje iskoristiti vreme za okupljanje stoke, koju je trebalo prodati, jer je vreme dogona bilo uveliko u toku. U tom smislu, Dok je rekao Denu da će u gradu angažovati za njegov račun jednog ili dva čoveka koji će mu pomoći da sakupi i žigoše stoku. Den se složio, mada nije imao novca da plati ljude, ali je računao, kada stoku proda, moći će da im isplati njihovu zaradu. No, uprkos tome što je na ranču imao posla i što je strepeo od raspleta događaja, oči su mu sijale dok je posmatrao Doka kako se udaljava sa ranča. Put je bio dosta težak i Dok nije gonio svoga konja, jer se nikuda nije žurio i nije imao razloga da ga zamara. Jahao je i kritičkim pogledom posmatrao predeo oko sebe kao minijaturni svet u kome je on morao naći svoje mesto. Kako živeti, kuda poći, šta tražiti? Kao jedan od mnogih hiljada ljudi koji su besciljno gazili zemlju, i on nije imao pouzdane orijentire za svoje životne puteve. On je bio lutalica bez cilja, čovek kome se neki određeni cilj nametao neposredno, kao ovaj koji je sada imao. Cilj i razlog da ostane u Daltonu ako ne duže ono bar dotle dok ne dobije odgovor na brojna pitanja koja su ga kopkala.

*

Soms Reversbi je vodio transportnu kompaniju uz pomoć jednog službenika i desetak natmurenih prostih saradnika koji su bili dovoljno dobro plaćeni da Reversbiju budu verni u svakom pogledu, i da za njega obavljaju poslove, ne postavljajući nepotrebna pitanja. Službenik Din Moron, po zanimanju advokat, došao je pre izvesnog vremena sa jugozapda i odmah se pridružio Reversbiju. Bio je to čovek mršav u licu i ostavljao je utisak školovanog čoveka i uvek je nosio crna odela i belu košulju, tako da su ga često oni koji ga nisu znali smatrali za kockara. Sam Reversbi je bio krupan i mesnat, nabreklih obraza, bistrih očiju i u žitnoplavoj kosi još nije imao nijednu sedu vlas. Nosio je skupa odela živih boja nasuprot crnini svoga službenika. Bio je to čovek sa široko razgranatom sferom interesovanja, ali su se sve njegove aktivnosti svodile na ostvarenje njegove žudnje za novcem, žudnjom koja ga je usmeravala i danju i noću, i koja ga je palila kao groznica. Glavna poslovna prostorija nalazila se iza jednog teretnog depoa na skveru Marčison nazvanog tako po osnivaču Daltona, još u ono pionirska vremena kada je grad imao samo glavnu ulicu, i kada je stari Marčisonov put vijugao kroz nepregledne nenastanjene prostore. U vreme kada je Dok došao u Dalton, u gradu je bilo malo pionirskog duha i izgleda. Put se širio i pružao između drvenih zgrada za stanovanje i trgovina, pored prilično lepe nove zgrade banke, stanice transportne kompanije, dve crkve, četiri saluna i jedne novootvorene trgovine na sprat, koja je bila ponos Daltona. Nije to bio grad u kome je život ključao, ali, u isto vreme, nije ga davila ni učmalost. Šerif Pauers, sa sedištem u čvrsto zidanoj zgradi zatvora, imao je dosta posla da grad sačuva čistim od nepoželjnih, neredu sklonih elemenata.

Desilo se da je Net Pauers bio jedan od prvih koji je video dolazak Doka Holideja. Stojao je na verandi ispred svoje kancelarije i razgovarao sa Rumorom Sendsom, vlasnikom velike trgovine. Kada je prime-

tio da ga šerif ne sluša, Sends je zaćutao. Okrenuo se i ugledao čoveka na konju koji je jahao glavnom ulicom. – Došljak – rekao je Sends ravnodušno, ali je Pauers zainteresovano primetio. – Elegantno odeven. Liči mi na kockara! – Na čelu mu ne piše ko je i šta je – rekao je Sends. Pogledao je mladog šerifa i dodao. – Ali po odelu bi se reklo da si u pravu. Ne voliš takve tipove, Nete? – Moj posao mi ne dozvoljava da podležem osećanjima – odgovorio je šerif, ali se namrštio kada je video da je došljak privezao konja pred „Ekscelziorom", najvećim salunom u gradu. – Ima nešto čudno u njemu – dodao je. – Šta na primer? – zapitao je Sends radoznalo, i šerif je dodao. – Ne bih smeo da se zakunem, ali, njegovo lice kao da mi je poznato. – Slegnuo je ramenima. – Nije važno. – Možda si ga video na poternici? To bi moglo biti. Proveriću. – Pošao je unutra i Sends je dodao za njim. – Ne zaboravi šta sam ti rekao, budući da si neoženjen, nemaš mogućnosti da uživaš u domaćoj kuhinji. Kada se zaželiš ukusnog jela, meni i mojoj porodici si uvek dobrodošao. – Hvala na pozivu – rekao je Pauers. Glas mu je zvučao bezlično. – Ali veruj da nemam mnogo vremena za društveni život. Ovaj posao me mnogo zaokupljа. – Moraš, svakako, ponekad nešto da pojedeš? – osmehnuo se Sends ne odstupajući, i Pauers je odgovorio kolebljivo. – To da... U svakom slučaju zahvalan sam ti na ljubaznom pozivu. Reci gospođi Sends da će mi biti zadovoljstvo da nekad dođem na večeru. – U svako doba – ponovio je Sends svoj poziv i kada je Pauers nestao unutra, on je uzdahnuo i vratio se u svoju radnju. Pauers mu se dopadao i sviđalo mu se da ga češće vidi u svojoj kući kao gosta, ali, iza njegovog poziva stojao je još jedan motiv. Njemu je kategorički rečeno da bi bilo dobro ako bi sa šerifom bio u prijateljskim odnosima, da mora da učini sve da ga obradi i pridobije. Sends je, naime, samo nominalno bio vlasnik velike robne kuće. Kao mnogi u Daltonu, i on je primao naređenja od gazde Somsa Reversbija.

Pošto je bio vrlo savestan u poslu, Net Pauers je pregledao sve poternice, ali, nije zapazio nikakvu sličnost nepoznatog došljaka sa galerijom izbledelih slika uceenjenih zločinaca. Zadubljen u misli, ponovo je izašao na verandu i zagledao se uz ulicu. Došljakov konj je još uvek bio pred „Ekscelziorom". Naglim pokretom Pauers je natukao šešir dublje na čelo, namestio je bolje opasač sa revolverom i odlučnim koracima se uputio uz ulicu ka salunu. Kada se šerif približio, Heč je prekinuo razgovor i pozdravio ga. – Dobar dan, šerife! – Pauers je kratko klimnuo glavom Bez ikakvog uvoda, prišao je došljaku i rekao. – Ja sam Net Pauers, ovdašnji šerif. Vi ste maločas dojahali. – Dok se lagano okrenuo. Za trenutak nije rekao ništa, samo je pogledom obuhvatio Pauersa. Najpre se zagledao u značku na košulji, zatim u izduženu, mršavu bradu i graoraste oči usađene ispod kosmatih obrva. – Ja sam šerif – ponovio je Pauers malo glasnije i Dok je klimnuo glavom i progovorio. – Drago mi je što smo se upoznali, Pauerse. Ja sam Džon Holidej. – Dok je primetio da su se šerifove oči neprimetno raširile, ali, to je bio jedini znak da je iznenađen. – Holidej? – Ponovio je. – Dok Holidej? – Dok je klimnuo glavom. – Tako je. – Barmen Heč se oduševljeno nagnuo preko šanka. – Vi ste onaj poznati... kako da kažem, džentlmen? – Ne znam po čemu sam vam poznat, ali to je moje ime – rekao je Dok, ne skidajući pogled sa šerifovog lica. Pauers je zatakao palce za opa-

sač sa revolverom i zapitao ozbiljno. – Imate li neki naročiti razlog što ste došli u naš grad, ako se može znati, mister Holideje? – Nekoliko razloga – odgovorio je Dok. Glas mu je zvučao otežuće lenjo. – Za početak bih vam rekao da sam prijatelj mladog Dena Torna i da imam njegovo ovlašćenje da proverim neke stvari.

– Šta na primer? – zapitao je Pauers s mukom prevaljujući reči preko usana. – Kada smo već kod toga, možda biste mi vi mogli pomoći, Pauerse. – U kom smislu? – Da budem direktan, želim da saznam kako je poginuo stari Torn, ko je bio prisutan, i sve ostalo. Kratko rečeno, vodim neku vrstu privatne istrage. Imate li nešto protiv? – Pauers je kratko vreme ćutao, a onda je lako slegnuo ramenima. – Ne, zašto bih imao? – Okrenuo se Heču. – Daj mi jedan viski! – dodao je ustežući se. – Pijete li nešto, Holideje? – Dok se takođe malo ustezao, a onda je učtivo klimnuo glavom. Kada je piće posluženo, Pauers je rekao. – Izgleda da si potreban tamo na drugom kraju šanka, Heče. – Ali, poslužio sam sve... – Gosti te traže, Heče! – Oh, da, vidim – shvatio je mali krivonogi barmen i udaljio se. Pauers se okrenuo Holideju držeći čašu u ruci. – Pre svega – rekao je – Tornov otac je poginuo u poštenom okršaju. – Ispričajte mi. – U redu. – Pauers se oslonio laktom na šank. Gledajući netremice u Holideja, počeo je priču. – Stari Buč Torn je došao u grad da razgovara sa Reversbijem. Posvađali su se i Buč se mašio revolvera. Reversbi je bio brži i ustrelio ga. U samoodbrani. Ja sam među prvima stigao na lice mesta i našao sam Torna na podu, sa revolverom u ruci. Mada su se svađali, Reversbi je bio zaprepašćen time što se odigralo. Kao i svi mi, uostalom. Imao je puno strpljenja sa Bučom Tornom – dodao je tihim glasom. – Možete ovo primiti kako vam je volja, ali, kažem vam da je sve što sam vam rekao sušta istina. Buč Torn je znao ponekad da bude grub, i s njim je bilo dosta teško naći zajednički jezik, ali, većina ga je poštovala. – Drago mi je što to čujem, šerife. Nastavite, molim vas. – Pauers je završio. – To je sve što se tiče pucnjave. Reversbi ima svedoka... – To nisam znao – primetio je Dok. Šerif je potvrdio pokretom glave. – To je malo ko znao, ali je tačno. Obračunu je prisustvovao čovek čijoj reči moram da verujem. Njegovo ime je Glen Kort. On je sin službenika železničke kompanije.

– Čuo sam već za Selbija Korta. – U Dokovim očima se ukazao izraz nedoumice. – Zašto mi Den to nije rekao? O tome svedoku hoću da kažem. Tako sve dobija sasvim drugačiji vid. – Pauers se slabo osmehnuo. – Vi ste verovatno pod uticajem priče mladog Torna, mislili da je u pitanju zločin. Sada verovatno uviđate da nije sve onako kao što na prvi pogled izgleda. – Nije važno da li uviđam i šta uviđam. Kako se to desilo da baš mladi Kort bude svedok? – Tako se desilo. Nekim slučajem našao se u poslovnici Somsa Reversbija na skveru Marčison. Kada je Torn došao, Reversbi ga je primio u prednjoj kancelariji poslovnice, i Kort nije čuo sve što su razgovarali. Ali, kada su glasovi postali glasniji i kada je neko prevrnuo jednu stolicu, on je potrčao i ušao u prednju kancelariju baš kada je Torn potegao revolver na Reversbija. Izgleda da je Reversbi mnogo brz na revolveru, bar takvo mišljenje vlada u gradu posle tog susreta... – Šerif se opet slabo osmehnuo. – Svi građani su se iznenadili kada su to čuli, s obzirom da je Reversbi poznat kao bogat, poslovan čovek, a ne revolveraš koji vešto barata oružjem. – Kažete da je Kort

bio prisutan i da je sve video. – Dokov glas je izražavao iznenađenje. Pauers je klimnuo glavom. – Ako ste čuli za Kortove, onda ćete svhatiti zašto sam tako spremno prihvatio njegovu reč o toku događaja. – Čudi me zašto mi mali Torn nije o tome pričao ništa. – Možda samo ja to znam. – Šta hoćete time da kažete? – Mislim da vrlo malo ljudi u gradu zna da je Kort bio u Reversbijevoj poslovnici. – Zapazivši iznenađenje u Dokovim očima, dodao je. – Mladi Glen me je molio da ne pričam nikome da je u to vreme bio u Reversbijevoj poslovnici. Den Torn nije znao za tu činjenicu i zbog toga vam nije ni mogao reći.

Dok je ozbiljno klimnuo glavom. Posle toga je nastalo dosta dugo ćutanje, a onda je Pauers rekao tiho. – Ako već vodite privatnu istragu, kao što kažete, treba da znate još nešto. Tornov otac nije raščistio pitanje vlasništva nad zemljištem koje je posedovao. – Kako to? – začudio se Dok i zažmirio, trudeći se da dokuči značaj šerifovih reči. – Polako, Holideje, pustite me da završim. Posle Tornove smrti, Reversbi je obelodanio da je on vlasnik svog zemljišta počev od nekih desetak milja daleko od Ledvila pa sve gore do planinskog prolaza na Marčisonovom putu. On poseduje dokumenta kojima to dokazuje i...

– Čini mi se da bi to mogla biti najveća laž koju sam čuo – rekao je Dok, trudeći se da sačuva mir. – Zašto onda nije tražio da se Torn odseli? – Saslušajte me, molim vas – rekao je Pauers. – Jedini razlog što o svom pravu nikome ništa nije rekao je, što je uprkos svađama, ipak uvažavao Torna. Dopustio mu je da živi na ranču i nije hteo da preduzme ništa što je pokojnog Torna moglo da uznemiri. – Nastalo je dosta dugo ćutanje. Na kraju je Dok progovorio smireno. – Zaista velikodušno od gospodina Reversbija. To je postupak dostojan dobrog Deda Mraza. A gde se vi tu uklapate, šerife? – Ja sam tu da štitim red i zakon – rekao je. – Ako zakon kaže da Reversbi ima pravo na pašnjake s one strane reke... ja ću morati da učinim sve da on to svoje pravo i ostvari. – To znači da će Torn morati da se spakuje i ode? – Tačno ste me shvatili, mister Holideje. – Dok je lagano zaklimao glavom i dodao. – Izgleda da ste vi i Reversbi sve lepo uredili. – Pauers je zažmirio. – Ne terajte me da budem oštriji nego što želim, Holideje. Rekao sam vam sve tačno i otvoreno, jer volim da igram otvorenih karata. Ako imate trunke razuma, vi ćete to shvatiti i otići iz ovog kraja. – A Den Torn? – I on. Reversbi prema njemu neće imati obzira. – Razumeo sam vas dobro, Pauerse. I, sada da ja vama kažem jasno i glasno da ću se svim silama truditi da dokažem da Reversbi nema pravo na Tornov ranč.

Pauers je malo poćutao, a onda je upozorio Doka. – Trudite se koliko hoćete, ali, neka to bude mirnim sredstvima. – Ako bude potrebno, upotrebiću sva sredstva koja znam i mogu da upotrebim, recite to Reversbiju. – Zašto mu to sami ne kažete, Holideje? – uzvratio je Pauers istim tonom. Na isturenim jagodicama izbila mu je slaba rumen. Dok se upola okrenuo od šanka i zagledao se u svog sagovornika. – Naravno da ću mu reći. Iz ovih stopa ću otići da razgovaram sa mister Reversbijem. To je bio jedan od razloga što sam došao u grad i ne vidim zašto da to ne ostvarim. – Znam da je to bio jedan od razloga vašeg dolaska, i evo šta ću vam reći. Razgovarajte s njim mirno, kao što rade pametni ljudi. Ako slučajno potegnete oružje, strpaću vas u zatvor

pre nego što toga i budete svesni. – Je li to pretnja, Pauerse? – Shvatite moje reči kako god hoćete. – Dok je lagano klimnuo glavom. – U ovom gradu ide baš sve kako treba. Najpre sam naišao na obešenog čoveka, zatim na izbezumljenog mladića koji je pucao na mene, misleći da sam bandit, sada kada sam ovde da nešto saznam o smrti njegovog oca, vi mi pretite. Pitam se šta će biti sledeće. Da neću možda dobiti packe? – Ja ovde održavam red i mir – odgovorio je Pauers lagano. – Ne želim da me neko hvali, ali ne prihvatam ni ogovaranje iza leđa. – Digao je ruku i rukavom košulje izglačao zvezdu na svojim prsima. – Ova zvezda mi mnogo znači. Bilo kako bilo, ja ću štititi red i mir. – Veličanstveno – primetio je Dok. – Samo, nemojte dozvoliti da vam teret te značke polomi kičmu. – Rekavši to, okrenuo se i izašao iz salona, ostavljajući Pauersa da stoji kao oduzet i zuri za njim.

*

– Kulen je u gradu – rekao je Morou. Reversbi je naglo digao pogled sa papira koji su bili na stolu ispred njega. Izraz lica mu se ni za dlaku nije promenio kada je nastavio. – Kulen? – Sećaš se... to je onaj revolveraš koji je odležao izvesno vreme u zatvoru u Harper Sitiju. Kada je izašao, mi smo mu dali mali posao... – Sećam se – prekinuo ga je Reversbi nestrpljivo. Počeo je da prevrće papire na stolu. Zureći odsutno ispred sebe, dodao je. – Vrlo dobro se sećam. Šta Kulen radi u gradu? – Verovatno traži posao. – Reversbi je lagano okrenuo glavu i digao pogled do Moroua koji je u svom tamnom odelu stojao pored pisaćeg stola kao ogromna ptica grabljivica. Advokatovo lice bilo je žuto i uopšte uzev on se retko osmehivao. Nije ga bilo kada me je onaj ludi Torn pritisnuo – prasnuo je Reversbi. – Kada mi je potreban, njega nema! – I sam si završio posao – rekao je Morou. – Ni Kulen ga nije mogao obaviti bolje. – Hm, bilo je i suviše opasno da bi mi se dopalo – promrmljao je Reversbi, a zatim je dodao. – Reci mu da bude u blizini, ali, pazi da ne dođe šerifu pod ruku. – Morou je klimnuo glavom. – Pauers je mnogo osetljiv na Kulenovo prisustvo... zbog njegove ozloglašenosti. – Njega prepusti meni – rekao je Reversbi žestoko. – Gde je Kulen sada? – Čeka pred vratima. – U redu – rekao je Reversbi – pusti ga unutra. I, uzgred da te podsetim – dodao je kada se Morou uputio prema vratima – ne zaboravi da mi pripremiš ona dokumenta za zemljište. – Morou se okrenuo. – Za ranč T? – Da, a i ostale tapije za sve zemljište na koje sam bacio oko. Pošto je Torn uklonjen s puta, možemo da krenemo na izvršenje plana. – Morou je klimnuo glavom. Po prvi put od početka razgovora, on se osmehnuo. – Radim na tome – rekao je, otvorio vrata i nečujno kliznuo napolje. Soms Reversbi se zavalio u stolicu i zamišljeno se zagledao u tavanicu. Nije imao neku posebnu želju da bude zemljoposednik, ali mu pašnjaci neće biti teret koji neće moći da podnese. Više od svega na svetu, Reversbi je želeo moć a na Dalekom zapadu zemlja je bila jedan od izvora moći, što je on dobro znao.

– Reversbi! – Trgao se i vratio iz oblaka na zemlju. Na vratima je stojao čovek blagog pogleda, čovek koji bi u gomili ljudi sigurno ostao nezapažen, ni star ni mlad, odeven u obično, svakidašnje odelo. Cela njegova ličnost bila je obična, bez karakterističnih obeležja. Na njemu nije bilo ničeg izuzetnog, sem dva revolvera koje je nosio nisko pripasane, kao znak ovejanog profesionalca. – Izvinite što dosa-

đujem – rekao je Kulen pokorno pošto se pojavio na vratima. – Morou mi je rekao da želite da razgovarate sa mnom. – Uđi, uđi – rekao je Reversbi nestrpljivo. A kada je Kulen ušao i pažljivo zatvorio vrata za sobom, nastavio je. – Nije bilo baš mnogo mudro dolaziti ovamo, Kulene. – Revolveraš je nečujno prešao preko odaje i zastao na dva metra od Reversbija. – Šerif nema ništa protiv mene, Reversbi – rekao je. – Za tebe sam mister Reversbi – rekao je oštro vlasnik transporta, i Kulen je klimnuo glavom. – Zaboravio sam se malo, mister Reversbi. Hteo sam da vam kažem da sam očaran što sam opet u vašoj službi. – Dogovori se sa Morouom o detaljima – rekao je Reversbi poslovno – ali, dok si ovde... – Ustao je sa stolice, otvorio jedan ormanić i otuda izvadio debeo svežanj papira. – Pogledaj ovo. – Kulen mu se pridružio pored prozora. Reversbi je iz svežnja izvadio nekoliko slika iz novina i pružio ih Kulenu. – Znaš li ovog čoveka? – zapitao je. Kulen je pogledao najpre jednu sliku, a onda drugu. Odmahnuo je glavom i pogledavši Reversbija sreo se sa njegovim upitnim pogledom. – Nikada ga dosada nisam video. Ko je taj? – Zove se Selbi Kort. – Kulen je opet odmahnuo glavom. – To ime mi ne znači ništa, mister Reversbi. – Pogledaj ga dobro, Kulene. Hoću da ga zapamtiš i ako treba da ga prepoznaš u pola noći. – Postoji li za to neki naročiti razlog, mister Reversbi? – Razlog ću ti reći kasnije. – Reversbi se čvrstim koracima vratio do svog pisaćeg stola. – Dok si ovde, stanovaćeš u pansionu misis Boner. Na ulici pazi da ne padneš u oči, a kada vidiš šerifa, sklanjaj mu se s puta.

Stojeći pored prozora, Kulen je klimnuo glavom. – Naravno, mister Reversbi. Ne treba ni najmanje da brinete o mom ponašanju. – Ne brinem, nego te samo opominjem... – počeo je Reversbi i zastao, jer su se vrata otvorila i začuo se nečiji glas. – Izgleda da mi je potreban vodič da bih našao Somsa Reversbija. – Reversbi je pogledao na drugu stranu odaje i rekao oštro. – Ako hoćete sa mnom da zaključite neki posao razgovarajte najpre sa mojim službenikom! – Nisam našao nikakvog službenika – prevalio je Holidej preko usana, bez žurbe, i zatvorivši vrata naslonio se na njih. – Vi ste verovatno Reversbi? – Da, to je moje ime – prasnuo je čovek za pisaćim stolom, dok je Kulen još uvek sa slikama u ruci zurio u pridošlicu s druge strane odaje. – Pretpostavio sam da ste to vi – rekao je Dok. – Na neki način se uklapate u sliku koju sam stvorio o vama. – Ko ste vi? – zapitao je Reversbi, mršteći se. Nešto u izgledu tog čoveka unosilo je nespokojstvo u bogataša iz Daltona. – I šta želite od mene? – Moje ime vam ništa neće značiti, ali nešto drugo hoće. – Zastao je. – Ja sam Džon Holidej, a prijatelj sam Dena Torna. – Tišina teška kao grobni pokrov pritisnula je sobu, a onda je Reversbi veoma mirnim glasom rekao. – Prijatelj Dena Torna, sina starog Torna? – Baš tako, mister. – Reversbi je klimnuo glavom. – To je čudno. Nisam čuo da Tornovi imaju prijatelja van ovog područja... i to prijatelja džentlmena kao što ste vi. Čudno! Odavno se poznajete? – Nisam došao ovamo da odgovaram na pitanja, mister Reversbi, ali, kad već pitate, kazaću vam da snaga prijateljstva nije samo u dužini trajanja. Računajte na to da prijateljstvo postoji. – O, kej, računaću. I, šta želite od mene? Da budemo otvoreni ako nešto mutite... – Zar vam ličim na takvog? – prekinuo ga je Dok odmerenim glasom. – Nisam čovek koji pravi neprilike, Reversbi, samo zato što žudi za njima. Ali, priznajem da sam

mnogo radoznao okodve stvarčice, i pretpostavljam da mi vi možete dati odgovore koje želim.

– Sada sam zauzet – rekao je Reversbi i pogledao iskosa Kulena, koji je shvatio signali pošao lagano prema ormaniću, da bi ostavio papire. Dok ga je presekao. – Stanite, mister! – Kulen je zastao u mestu. Izgovarajući lagano i razgovetno svaku reč, Soms Reversbi je rekao. – Još jednom i poslednji put reći ću, tačno je da sam ubio Buča Toma, ali, obračun je bio fer. Delovao sam u samoodbrani – Dok je zamišljeno klimnuo glavom. – Tako sam i čuo. – Onda se čistite odavde – Reversbijev glas je porastao za jednu notu. – Sem toga, nemam više šta da kažem. – Ali, ja imam vama da kažem mnogo šta, mister Reversbi – izustio je smireno Dok. – Na primer, šta znače priče da stari Torn nije bio vlasnik ranča T. i da nameravate da mladog Torna oterate sa njegovog imanja i preuzmete ranč. To bi bila vraški velika greška, Reversbi. – To pitanje raščistite sa mojim upravnikom poslovanja, mister Morouom. – Reversbijev ton je postao oštar. Računao je da se neprijatnog došljaka koji je stojao naslonjen na vrata u šah poziciji što pre oslobodi. Upola se okrenuo i počeo da pretura papire na stolu, a onda se ponovo okrenuo Doku. – Ne želim da se pretvaram da mi je žao što je stari Torn mrtav. Savest mi je potpuno čista i njegovom sinu ništa ne dugujem. Nameravam da preuzmem ranč T. na osnovu dokumenata o vlasništvu, zajedno sa još dosta drugog zemljišta. Daćemo mu vremena da se spremi, a onda ima da se seli. Jesam li bio dovoljno jasan? – To ćemo videti – rekao je Dok. – Potražiću savet advokata. – Samo ćete gubiti vreme i novac. Štaviše – dodao je Reversbi – isprečićete mi se na putu, a to vam nije potrebno, jer niste zainteresovani. – Zar bi to bilo tako loše? – Moglo bi biti opasno! – Dok je zažmurio. Gledajući skoro sanjivo, rekao je. – Koliko opasno bi moglo biti, šta mislite, mister Reversbi?

Soms Reversbi se osmehuo. Bio se povratio od prvog iznenađenja, a Kulenovo prisustvo u sobi delovalo je kao lek njegovoj nesigurnosti. Rekao je nabusito, naglašavajući svaku reč. – To bi za vas moglo značiti smrt, mister Holideje, zapamtite to. – Time smo sve do kraja objasnili – Dok je pružio ruku iza sebe i dohvatio kvaku. Ne skidajući pogled sa Reversbija, dodao je. – Već sam razgovarao sa šerifom. A sada, da ja vama nešto kažem i upozorim vas, Reversbi. Mladi Torn neće napustiti ranč bez borbe... a u borbi neće biti sam. – Reversbi ga je pogledao. – To znači da ste potpisali svoju smrtnu presudu, mister. – To su vrlo teške reči, Reversbi. Da li ih možete ostvariti? – U svako doba, kad god poželite. – Reversbi se naglo udaljio od pisaćeg stola, a u očima mu je plamteo preteći bes. Doviknuo je glasno. – Smakni ga, Kulene. Pokazaću mu kako ostvarujem svoje pretnje! – Da je neko imao vremena da pogleda, video bi da je Kulen u rukama držao slike iz novina, ali i pored toga, revolveraš je pokazao da je, ako ništa drugo, brz kao munja. Bez napora, skoro neprimetno, kako bi izgledalo posmatraču, pustio je ono što je držao u rukama i mašio se revolvera na desnom boku. U stvari, mašio se obema rukama za revolvere kao da mu je leva ruka morala biti zauzeta istim poslom. Bio je to brz, gledak, uvežban pokret... ali, za delić sekunde prekasan. Dok se bacio u stranu i u ruci mu se odmah našao revolver kao da ga je dočepao iz vazduha. Obarač je kljucnuo, tane bridnulo i

Kulenov revolver je odleteo preko odaje. S okrvavljenom desnom rukom, Kulen je stao nepomično. Dok mu je doviknuo. – Digni ruke i okreni se! – Kulenov izraz lica se nije promenio. Digao je ruke kao da mu je svejedno da li će ih dići ili neće. Okrenuo se samo upola. – Sasvim se okreni – presekao ga je Dok i Kulen se okrenuo prema prozoru. – Ni makac! – dodao je i okrenuo se prema Reversbiju, i revolveru koji je ovaj izvukao u međvremenu iz futrole skrivene pod pazuhom. Metak je pogodio Doka u vrh ramena, on se zaneo i okrenuo revolver prema novom napadaču. Kezeći zube, Reversbi je ponovo opalio, ali, ovog puta je promašio. Opalio je i treći put, ali je to već bio refleks umirućeg čoveka. Dok je ispalio samo jedan metak, više nije bilo potrebno. Reversbi se zaljuljao, noge su mu klecnule, otvorio je usta kao da hoće nešto da kaže, a na licu mu se ukazao izraz čuđenja.

Prasak Kulenovog revolvera prolomio je tišinu u kojoj se moglo čuti zujanje mušice, ali, Dok je već leteo kroz vazduh ka zaklonu iza pisaćeg stola. Okrenuvši se da bi opalio, u magnovenju i bez nišanjenja, Kulen je stojao u polučučnju, sa revolverom u preteći ispruženoj levoj ruci. – Baci oružje – rekao je Dok iza zaklona. – Ovo se tebe ne tiče! – Kulen nije odgovorio ništa. On nije bio čovek koji će rasipati reči kada revolver treba da govori. Na prstima, kao mačka, pošao je po odaji, tiho, da ga Dok ne bi čuo. „Linkoln" je poskočio u Dokovoj ruci. S izrazom iznenađenja i straha na licu, Kulen je zastao kao ukopan. Tane se zarilo u pod ispred njega. – Čuo si me! – Dokov glas je zvučao neumoljivo ozbiljno. – Baci i taj revolver ili ću te izrešetati. – Kulen se za trenutak dvoumio, desno rame mu je mlitavo visilo, a i ponos mu je bio povređen. Povrh svega, u ovaj obračun upustio se zato što mu je bio potreban novac, a njegov poslodavac je izgleda bio mrtav. Ali, uprkos razumu, u njemu je počeo da preovladava bes. Pogledom je tražio Holideja koji je čučao zaklonjen iza stola, držeći u levoj ruci čvrsto stegnutu dršku revolvera. Dok se počeo dizati da se suoči sa novim izrazom. U tom trenutku, vrata su se otvorila sa treskom. Na ulazu je stajala grupa ljudi koji su odjednom gurnuti u stranu, jer je između njih prošao Net Pauers. – Da se niko nije makao! Nazad! – Grmnuo je i na cevi njegovog naperenog revolvera, prelomio se odsjaj blistavo uglačane šerifske zvezde. – Dole oružje!

U jednom trenutku izgledalo je da će Kulen ipak ispaliti još jedan metak, a onda je neprimetno slegnuo ramenima i ispustio iz ruke revolver koji je zvečeći pao na zemlju. Zatim je digao ruke do visine ramena. – I ti! – Holidej je vratio revolver u futrolu. Nije ni pokazao nameru da digne ruke uvis. Rekao je tiho i smireno. – Bili ste sasvim u pravu što se tiče Reversbija! – Pauers ga je pogledao ljutito, kao da će ga zgromiti pogledom. Pored njegovih nogu ležao je opružen Soms Reversbi i nije bilo potrebno pogledati ga izbliza da bi se uverio da je mrtav. Pre nego što je mogao bilo šta da progovori, kroz zabezeknutu gomilu se probio Morou, žurno je kleknuo na kolena pored tela koje je ležalo na podu, a onda je digao pogled, stiskajući zube ispod upola otvorenih usana. – Šerife! Pa, on je mrtav! – Da, vidim. – Pauers je laganim pokretom vratio revolver u futrolu i čvrstim koracima uputio se prema Doku Holideju. Dok je napregao svu snagu volje da savlada ljutnju. Izvadio je sa dva prsta revolver iz futrole i sa drškama napred pružio ih šerifu. Pauers ih je uzeo i predao dalje Kli-

meru, koji mu je obično pomagao u zatvoru, a ponekad nastupao i kao šerifov zamenik. Kada je Klimer prihvatio revolver, Pauers je rekao. – Izađite svi napolje. – Građani nisu hteli da izađu, u želji da što duže ostanu i vide šta će se desiti. Reversbijevi službenici su poslednji izašli iz odaje. Kada je Kilmer zatvorio vrata za njima, Pauers je nastavio. – Stanite tamo uza zid, Holideje! – Dok je slegnuo ramenima i uputio se prema drugom zidu sobe ali ga je Pauers oštro zaustavio. – Zajedno s onim drugim! – Dok ga je kratko pogledao i žaoka revolta bocnula ga je ispod grudi. Pokoravanje predstavniku zakona je jedno, a slušanje njegovih ćefova je nešto drugo, i takvu vrstu ponižavanja Dok nije voleo da podnosi. No, sada više nije mogao da se protivi, a beležeći u svojoj knjizi jedan minus za šerifa, stao je pored Kulena koji je bez reči, sa rukama upola podignutim još krvareći iz rane na šaci, mirno stojao pored zida. Šerif se sagnuo i trenutak kasnije se uspravio, jer mu je jedan pogled bio dovoljan da završi sa pregledom leša. Obratio se revolveraši. – Ti si Kulen. – To je bila više konstatacija nego pitanje, i revolveraš je klimnuo glavom. – Šta tražiš u ovom gradu?

Pre nego što je Kulen mogao da odgovori, Morou se umešao. – Ja sam ga uzeo u službu, šerife. On je vrlo spretan sa konjima. – Sa konjima! – uzviknuo je Pauers koji je još uvek namrgođeno fiksirao Kulena. – Znate li vi da ovaj čovek ima za sobom rđavu reputaciju uključujući tu oružane pljačke i pokušaje ubistva? – Ja mislim da je on odužio svoj dug za grehe učinjene društvu – rekao je Morou svojim uobičajenim mirnim glasom. – Istina je sušta da je jadni Reversbi uvek verovao da se ljudi mogu popraviti, i smatrao je da svakome treba pružiti još jednu šansu. Kada je čuo da je Kulen u gradu, pristao je da ga angažujemo... da radi sa konjima u nekoj od linijskih stanica – dodao je neodređeno. – Pretpostavljam da je Kulen bio došao na razgovor i da se tada desio incident. – Sevajući očima okrenuo se i pogledao Holideja. – Nema potrebe da mi kažete ko je ovaj čovek. Sigurno neko iz Tornovog plemena ili nešto slično. – Dok nije odgovorio ništa i šerif se umešao. – Polako mister Morou. Ja sam ovde pozvan da postavljam pitanja i istražujem činjenice. – Stao je sa rukama oslonjenim na kukove i zagledao se u dvojicu koji su stojali pored zida. – Dobro, imali ste dosta vremena da se ohladite i razmislite. Hoću da čujem šta se desilo. – Zastao je i odmah dodao. – Najpre vi, Holideje. – Kada sam se rastao sa vama pošao sam da vidim Reversbija. On se ponašao kabadahijski. Pretio je svašta. No, nisam hteo da pregrejavam atmosferu i već sam bio rešio da krenem, kada je on naredio Kulenu da me ustreli. Ja sam ipak uspeo da potegnem pre njega, izbio sam Kulenu revolver iz ruke i sve bi se na tome završilo da Reversbi nije izvadio skriveni revolverčić i pripucao na mene. – Opipao je rukom rame i na prstima mu je ostalo krvi od već natopljenog sakoa. – Pogodio me je jednom i moram da kažem da sam bio srećan, jer je moglo biti i gore. Bio je kao besan pas.

Morou mu je prišao i zamahnuo rukom. Iznenađen tim njegovim postupkom, Dok je jedva uspeo da se izmakne, ali, Morou ga je ipak zakačio prstima po licu. – Lažljivče! – ciknuo je piskavim glasom. – Ti si običan... – Ali, njegov izliv besa i uvreda presekao je Dokov munjeviti udarac pesnice, koji je advokata pogodio u vrh brade. Kao ptica grabljivica pogođena u letu, Morou je raširenih ruku posrnuo unazad i prućio se na pod. Pucanj iz Pauersovog revol-

vera ispaljen u plafon opomenuo je Holideja da se stiša, i ovaj je to prihvatio. – Za ovu drskost ćeš platiti, huljo – procedio je kroz zube. – Mir! – uzviknuo je Pauers. – Stanite gde sam vam rekao, Holideje. A vi, Morou – obratio se advokatu koji se u međuvremenu digao – nazad, ili ću morati da vas udaljim. – Kao da nije čuo šerifove reči, Morou je ciknuo. – Došao si da osvetiš Buča Torna. Koliko si dobio za to? Čuo sam ja za revolveraša Doka Holideja, samo ne znam kolika ti je cena. Sigurno ne velika, jer Den Torn nije imao mnogo novca. Stotinu dolara, a možda i manje. Pedeset? Hajde, reci! – Zanemarujući šerifovu naredbu, Dok je lakoćom pantera priskočio advokatu i zadao mu udarac u pleksus, a kada se ovaj savio, još jedan u vilicu. Mršavko se prevrnuo preko ivice pisaćeg stola. Pauers je začuđeno zurio u Holideja. Još nikada nije imao ovako neposlušnog i svojeglavog uhapšenika. S ulaznih vrata zamenik Klimer ga je gledao izbezumljenim pogledom. Dok je sasvim smireno rekao: – Ako još neko u gradu misli i priča da sam mučki ubio Reversbija, taj će imati posla sa mnom. – A vi ćete imati posla sa mnom. Šta je sa vama, čoveče? Zar ne shvatate da ste uhapšeni? – prasnuo je Pauers. – Zbog čega? – Pauers je pokretom glave pokazao na telo opruženo na podu. – Zar moram da vam napišem slovo po slovo? – Pauerse, rekao sam vam šta se desilo. – Znam, čuo sam. A sada bih hteo da čujem Kulenovu priču. – Okrenuo se ka drugom uhapšeniku. – Dobro, Kulene, da čujem od tebe šta se desilo.

Prigušenim glasom, Kulen je počeo. – Kao što je mister Morou rekao, došao sam ovamo radi posla. Reversbi je pristao da me angažuje. Baš smo bili završili razgovor i ja sam se spremao da pođem, kada je unutra upao Holidej. U ruci je držao naperen revolver. Odmah je pripucao i prvim hicem ubio Reversbija. Onda sam ja potegao i...– Laže! – rekao je Holidej mirno, ali je Kulen nastavio da unjka kao pridavljen. – Potegao sam najpre desni revoler, ali, on mi ga je izbio iz ruke. Zatim se sakrio iza pisaćeg stola i kada sam pošao da ga otuda isteram, ovi ljudi su upali unutra. Tako je bilo, nebo mi je svedok. – Pazi da ti nebo ne padne na glavu – rekao je Dok, ali, u njegovom glasu nije bilo ljutnje već samo umora. Zureći čas u jednog pa u drugog, Pauers je progovorio. – Njegova reč protiv vaše, Holideje. Šta kažete na ovo? – Laže! – ponovio je Dok umorno. – I ako me saslušate, to ću vam i dokazati. – Počnite sa dokazivanjem, mister. – Kao prvo, ranjem sam u rame – rekao je Dok. – Mislim da je tane još unutra, bar mi se čini. Imate li u gradu lekara koji ga može izvaditi? Uporedite ga se Reversbijevim revolverom. Videćete da je tane kalibra 32, ispaljeno iz njegovog kratkocevnog revolvera. – Pokretom glave pokazao je prema pištolju koji je ležao na podu pored tela. – Treba li vam još neki dokaz, šerife? – To ne dokazuje ništa – rekao je Pauers. – Reversbi je mogao imati vremena da ispali taj hitac... – Ispalio je tri. Proverite njegov revolver – prekinuo ga je Dok i dodao. – Ako mislite da je mogao da ispali tri metka pošto je prethodno dobio metak u grudi, onda verujete u čuda.

Šerif se okrenuo Kulenu. – Kažeš da je držao revolver u ruci kada je upao unutra? – Tako je, šerife. – Kulen je upola sklopio očne kapke. – Stojao sam pored prozora kada je upao u kancelariju i sve sam video. – Koliko hitaca je ispalio Reversbi? – Ne bih znao da vam kažem. Sve se odigralo vrlo brzo. Ovaj je ispalio na Reversbija dva, tri metka... – Proverite moj revolver – prekinuo ga je Holidej. – Pro-

verite. Iskopajte kuršume iz zidova. Utvrdite sa kog su mesta ispaljeni, šerife.

Pauers je zažmirio. – Na šta to ciljate? – Jasno je na šta ciljam! Ako sam pucao s ulaza u prostoriju, onda se kuršumi koji su promašili Reversbija moraju nalaziti u zidu iza pisaćeg stola.

Nastala je tišina koju je prekinuo Morou, pomerajući se na stolici sablasno bled u licu. – Zašto gubimo vreme, šerife? – rekao je. – Ovaj čovek je kriv kao đavo. Izvedimo ga napolje i obesimo ga. – Pauers se lagano okrenuo prema njemu. Rekao je hladno, skoro neprijateljski. – Kada budem hteo savet kako da radim svoj posao, ja ću vam se obratiti, mister Morou. Dotle, najbolje bi bilo da se udaljite. – Čekajte malo... – Rekao sam: udaljite se. – Morou je ustao sa stolice. Oslonivši se na sto rekao je: – Moram da vas upozorim da je ovo Reversbijeva poslovica. Neke stvari njegovom smrću neće se izmeniti. Na primer, siguran sam da će njegova kći, mis Kejt, nastaviti tamo gde je on prekinuo. To znači da će ovo biti moja poslovnica. Je li vam jasno, šerife? – Ne upuštam se u diskusiju o tome, mister Morou. Kažem vam samo da se udaljite napolje. Ovde je počinjeno ubistvo. – A ovo je slučajno moja kancelarija. – Morou je pošao korak napred. Bio je povratio samopouzdanje, ali se čuvao da priđe bliže Holideju, i nijednom ga nije pogledao. – Govorićemo o tome kasnije, šerife. A dotle, molim vas da povedete uhapšenike u zatvor gde im je i mesto. Moram da obavim dosta poslova. – Šta na primer? – Treba da obavestim mis Kejt, da organizujem sahranu pokojnog Reversbija, da... – Pauers je digao ruku. – U redu, mister Morou, ostaviću vas vašem poslu, ali, poslušajte moj savet. Nemojte u gradu huškati ljude na linč! Ja sam ovde predstavnik zakona i reda i zapamtite to. – Nisam to zaboravio – Morouov glas bio je oštar. – A sada, molim vas da napustite ovu prostoriju, šerife. – Pauers, se uzdahnuvši, okrenuo i dao znak Klimeru da otvori vrata. – Pokupi oružje. – Pokretom glave dao je znak dvojici pored zida. – Vas dvojica, napred. – Slegnuvši ramenima, Dok se uputio vratima. Kulen je pošao za njim, praznih očiju, pridržavajući ruku. Sledio ih je šerif sa Klimerom koji ga je pratio u stopu. Morali su da prođu kroz veliku gomilu sveta koja se okupila pred transportnom stanicom.

Dok su išli prema šerifovoj kancelariji, iza njih se formirala mala kolona radoznalaca. U gradu je vladala atmosfera opšteg uzbuđenja. Tako nešto nikada se do tada nije desilo. Nikada nešto tako krupno i važno... Soms Reversbi je mrtav! Građani to nisu mogli da poveruju, ali, čuvši tu vest u svojoj velikoj kući na brdu iznad grada, Kejt Reversbi je poverovala. Na neki način, ona je slutila da će pre ili kasnije čuti tu vest, jer je ona, bolje od svih drugih, znala koliko je neprijatelja njen otac sebi stvorio u toku mnogih teških godina. Suvih očiju, bleda u licu, nabacila je ogrtač na ramena i gologlava poterala karuce u grad da doveze očevo telo. Za to vreme metalna vrata su se zatvorila i brava je zvonko škljocnula za Dokom Holidejem.

*

Te večeri, sastanak je održan u kući gradonačelnika Kona Bredberija. Onizak dežmekast i namrgođenog izraza lica, Bredberi je predložio da se sastanak radije održi u njegovoj kući nego u službenoj kancelariji šerifske stanice, i Net Pauers je na to pristao, mada se nije ustručavao da pokaže svoje negodovanje. U prostranoj sobi, okrenutoj licu gradonačelnikove

kuće, tom sastanku je prisustvovao doktor Melon, koji je bio dosta dobar lekar pod uslovom da je trezan. Ovom prilikom, je uspeo da ostane u polutreznom stanju, što je za njega bilo neobično. Takođe su tu bili Rumer Sends i Eli Fin, ovaj drugi je nekada bio propovednik i naselio se u Daltonu pošto je pukim slučajem naišao na neverovatno bogatu zlatnu žicu i preko noći se obogatio, a onda opet sve izgubio i ostao puki siromah. Njegovo mišljenje u gradskom savetu je retko kada traženo, ali je on uopšte uzev bio smatran kao jedan od najstarijih ljudi u gradu, i to mu je davalo izvestan autoritet.

Pauers je stigao tek pošto su se ostali već bili okupili. Gradonačelnik, koji je bio udovac, rekao je svojoj domaćici da pripremi i donese kafu, i posle letimičnog pogleda na doktora Melona sa ciljem da ustanovi u kakvom je ovaj stanju, izneo je odnekud bocu starog brendija koji se u tim krajevima obično služio uz kafu. Dok je on posluživao goste, Pauers je nestrpljivo stojao kod ulaznih vrata i sa rukama skrštenim na grudima, mrštenjem je pokazivao da bi želeo veću ekspeditivnost u radu. Na kraju, kada ga je strpljenje sasvim izdalo, on je progovorio glasno. – Gradonačelniče Bredberi, vreme je da pređemo na stvar. – Svi su pogledali Pauersa i Bredberi i klimnuo glavom da se slaže. – Zauzmite mesto, Nete – rekao je Bredberi je pokazao mu rukom stolicu, ali je Pauers odgovorio. – Nema razloga da gubimo vreme, gospodo. Svi znate zašto smo se ovde sakupili. – Začulo se mumlanje i meškoljenje ostalih i Pauers je nastavio. – Gradonačelnikova ideja je bila da uhapšenike zadržimo u zatvoru dok ne dovedemo sudiju Boumena koji bi im sudio. Koliko mi je poznato, sudija je sada u Harper Sitiju i neće dolaziti ovamo do sledećeg meseca. – Osvrnuo se i pogledao zainteresovana lica oko sebe. Znao je da u izvesnom smislu prisutni zavise od njega i da njihovo ponašanje i zaključci zavise od toga kako će im stvar izložiti. Kao što znate, mi u ovom gradu nemamo često važnijih zatvorenika. Ako se to neki put i desi, mi obično takve zatvorenike šaljemo do Harper Sitija da im se tamo sudi. Kada su u pitanju ova dvojica, mislim da takvo putovanje ne bibilo preporučljivo.

Doktor Melon je zaustio nešto da kaže, ali je gradonačlnik bio brži i preduhitrio ga. – Samo jedan trenutak, Nete. Pre svega, mi se još nismo izjasnili da li ta dvojica uopšte treba da budu zadržani u zatvoru. – Ostali su na to nešto promrmljali i gradonačelnik je nastavio, pružajući čašicu sa pićem šerifu. – Uzmite ovo, čoveče, ispijte, pa će vam odmah biti lakše. Ponašate se kao da na svojim plećima nosite težinu celog sveta. – Pauers je nešto progunđao, ali je uzeo čašu, jednim pokretom ruke sručio sadržinu sebi u grlo i vratio čašu gradonačelniku. – Možda izgledam tako, ali, iako ne nosim na plećima težinu celog sveta, sigurno postoji nešto što ne bih želeo da nosim, gospodo, a to je Reversbijeva smrt. Najviše od svega na svetu želeo bih da je Reversbi bio ubijen u nekom drugom gradu. – Vi ćete biti u stanju da to sredite, šerife – rekao je doktor samouvereno. – Dodirnuo je gradonačelnika po mišici i uspeo sebi da izdejstvuje još jednu čašicu pića više nego što su ostali dobili. – Slušaj, Nete, zašto to ne staviš na glasanje? – Šta da stavim na glasanje? – rekao je resko Pauers. – Kako šta? Pa, taj predlog da sudiju Boumena dovedemo ovamo da bismo dvojici uhapšenika sudili zbog nekih naduvanih optužbi. Zašto ne pogledamo či-

njenicama u oči? Ne bi bilo loše uvesti princip da tu i tamo ponešto stavimo na glasanje. Ja bih to i sada učinio. Hoćemo li dovesti sudiju ili nećemo? – Drugi rečima – rekao je Pauers isturivši agresivno bradu – vi želite da glasamo o tome da li ćemo uhapšenike zadržati u zatvoru, ili ćemo ih pustiti na slobodu? – Ne baš na slobodu, to ne bi bio pravi izraz – rekao je gradonačelnik i na čelu mu se urezala bora od dubokog razmišljanja. – Zašto im recimo ne bismo dali dvadeset i četiri sata da napuste grad? Mislim da je to najbolji i najlakši način da se ratosiljamo napasnika i nepoželjnih, a na taj način isključili bismo da Reversbijevi ljudi sprovedu neku odmazdu protiv Holideja.

– To je tačno – klimnuo je glavom Pauers kao da se slaže – ali, taj Holidej kao prvo, verovatno neće otići iz grada. Ako se oko nečega već angažovao do te mere kao što jeste, onda će najverovatnije tako i nastaviti. Nema nikakvog načina da ga oteramo ako mladi Torn traži da on ostane na T. ranču – Ali, mladi Torn nije vlasnik tog ranča – izbacio je stari Eli. – Čuo sam neke priče o tome da je Reversbi vlasnik mnogih rančeva i da ima tapije... – To tek treba da bude dokazano – rekao je Net Pauers i ostali su ga zainteresovano pogledali. Dodao je: – Hoću da kažem da je taj Holidej već javno istakao svoju nameru da za račun mladog Torna ospori Reversbijevo pravo. Celo to pitanje treba da bude razmotreno sa svih strana. – U redu – rekao je gradonačelnik. – Iz toga proizilazi da ga ne možemo isterati iz doline, ali ga bar možemo zadržati daleko od grada. – Šta kažeš na to, Nete, hoćeš li ovaj predlog staviti na glasanje? – Ako je to ono što želite, gospodo, onda hoću. – A zašto ne bismo želeli baš takav rasplet? – uzviknuo je Melon mašući praznom čašom. – Hoću da osećanja ovog skupa jasno i glasno iznesem na čistinu. Nema ovde nikoga ko nije mrzeo samoživost i brutalnost Somsa Reversbija. Nikome od nas nije žao što je on mrtav, i ako bismo imali makar i trunke razuma, mi bismo tome Holideju dali medalju za to što ga je uklonio, što je iz našeg grada počistio jednog nasilnika, tiranina i... – Čekaj, čekaj, prekinite s tim – resko ga je prekinuo Pauers dok su ostali zadivljeno gledali u doktora Melona. – Čini mi se da ste vi popili malo više gradonačelnikovog dobrog brendija, doktore, nego što je to trebalo. – Ne ljutim se zbog toga što to kažeš – rekao je Melon ljubazno, jer je popijeni alkohol kod njega stvorio dobro raspoloženje, a ne želju za svađu i raspravu. – Ja sam hteo da budem otvoren i iskren, a čini mi se da se tebi ne sviđa da čuješ istinu. – Slušajte, doktore, ne bi trebalo da se sada vraćamo na ono što nije od bitne važnosti za ključno pitanje. Sada više nije važno šta je ko od nas mislio o Reversbiju. Bitno je da su potegnuti revolveri, da je mnogo olova prosuto i da time nije sve završeno. Jedan čovek je mrtav, ali, to nikako ne znači da je došao kraj priče. Mrtav ili živ, Reversbi je u ovom kraju bio ime, imao je uticaja i prijatelja, i zbog toga se sve može desiti! – Ostali su ga posmatrali ozbiljnih lica. Konačno je gradonačelnik rekao: – Kako bi bilo da nam kažeš šta to imaš na umu, Nete?

– Moja bi namera bila da sudiju dovedemo ovamo. Stvari treba raditi zakonito i kako je red. Zadržaćemo te ljude u zatvoru i sudićemo im za narušavanje reda u ovom gradu. Na taj način prestupnici bi bili primerno kažnjeni, a oni koji bi došli u iskušenje da dođu u Dalton i prave neprilike, klonili bi se ovog grada. – U tom slučaju – rekao je Sends dosta razložno – zašto ne bismo jednostavno skupili do-

voljno ljudi i sproveli zatvorenike u Harper, i na taj način okončali stvar? – To bi bilo dobro rešenje – rekao je Eli Fin koji sve do tog trenutka nije mnogo cenio trgovčev smisao i mogućnosti za razumno rezonovanje. – Šta kažeš na to, šerife? – Pauers je odgovorio tiho. – Ne znam. Jednostavno, ni sam nisam dovoljno pametan. – Meni se čini – rekao je gradonačelnik praveći oštrouman izraz lica – da si ti i sam neodlučan šta valja učiniti, Nete. Bez uvrede, nemoj pogrešno da me shvatiš, ali, da nije slučajno taj Dok Holidej koji je danas došao... pa eto, da budem otvoren, da nije to možda neki tip koji se tebi ne sviđa zbog nekog tvog ličnog hira. – Bredberi! – Pauers se ispravio na vrhove prstiju i nagnuo se napred, kao da će tog trenutka nekoga udariti. Ostali su bez daha zurili u njega, a gradonačelnik je ustuknuo korak nazad i počeo da muca. – Možda nije trebalo ovo da kažem, Nete. – Ja... ja... zaboravi to, žao mi je što sam rekao! – Nije važno – rekao je Pauers posle nekoliko trenutaka ukrućenosti. Zatim se opet opustio, ali mu je pogled ostao hladan. Ostali su odahnuli s olakšanjem, a Melon je iskoristio priliku da dograbi bocu sa brendijem i nasuo sebi još jednu čašu. Pauers je zatim tiho nastavio. – U redu, gospodo, zaboravimo na Harper Siti. Zaboravimo na mogućnost da dovedemo sudiju. Prepustiću vam da glasate kao što ste hteli: da li ćemo te ljude zadržati u zatvoru ili ćemo ih pustiti. A sada, ko je za to da ih zadržimo u zatvoru, neka digne ruku.

Prisutni su se zagledali u šerifa i počeli da se meškolje. No, pre nego što su mogli da se izjasne, gradonačelnik je dobacio. – Rekao sam ti, nisam mislio ozbiljno kada sam kazao ono o tvojim ličnim osećanjima u vezi sa Holidejem... – Gradonačelniče Bredberi, hoćeš li glasati ili nećeš? – Neću da glasam za odluku da ih zadržimo u zatvoru – rekao je gradonačalnik ljutito. – Rekao sam da treba da ih proteramo iz grada. – Ostali su nešto promrmljali u znak odobravanja i Pauers je rekao. – U redu, ko je za to da ih oslobodimo iz zatvora? – Sve ruke su se odmah digle. Šerif je značajno klimnuo glavom i okrenuo se da pođe. Bio je već stigao do vrata kada je gradonačelnik dobacio za njim. – Čekaj malo, Nete... – Ne okrećući se, Net Pauers je rekao. – Mislim da je ovo sve za večeras, gospodo. Zahvaljujem vam na vašoj pažnji i vremenu koje ste utrošili. – Vrata su se zatim otvorila i zatvorila. Šerif je otišao. – Istog trenutka u odaji je počeo opšti žagor i gradonačelnik je digao ruku uvis tražeći tišinu. – Slušajte, prijatelji, mislim da ne bi trebalo da padamo u vatru zbog ovoga. Pogrešio sam što sam pomenuo Pauersova osećanja prema kockarima. To nije bilo nimalo mudro s moje strane i bolje bi bilo da sam se ugrizao za jezik i uzdržao od komentara. Na to je Melon dodao. – Tačno je da ponekad umeš da žacneš našeg šerifa, Bredberi – na šta je Sends dodao. – Ali, činjenica je da mi se ne sviđa pomisao da tu dvojicu ima u rukama, a da mora da ih pusti. Jasno je da bi hteo nešto više od toga. – Moguće, ali ipak ne možemo reći da je Net Pauers nepristrasan – rekao je gradonačelnik. – Malo se pitam da li će posle toga tražiti da obojica napuste grad. – Pogledao je vrlo ozbiljno jednog po jednog prisutnog građanina. – Gospodo, jednu stvar bismo u sebi morali do kraja da raščistimo. Ako iz ovog incidenta proizađu neke nove nevolje, moraćemo Neta Pauersa da podupremo što bolje možemo. Morou i ostali Reversbijevi prijatelji pokušaće da na ovom pi-

tanju skriše Netov autoritet. Biće mu potrebna podrška da se održi. – Mi ćemo mu je dati – rekao je doktor Melon. – A sada, šta kažete na to da popijemo još po jedno piće pre nego što se raziđemo?

*

– Otvori ćeliju i pusti ih napolje – rekao je Net Pauers stojeći pored pisaćeg stola u svojoj kancelariji. Njegov pomoćnik Klimer zabezeknuto ga je pogledao. – Čuo si me. Tamo su ključevi, uzmi ih i pusti ih na slobodu. – Ali, šerife... – Čuo si šta sam ti rekao. – Ti si šerif – konstatovao je Klimer rezignirano i uzevši ključeve, uputio se prema odeljenju sa ćelijama. Pauers je ostao da stoji pored stola i da osluškuje. Čuo je neki nejasan žamor glasova u hodniku, a onda je, sa nekakvim upolovačenim osmehom na usnama iz hodnika njišući se izašao Kulen. Desnu ruku mu je nešto ranije previo doktor Melon, ali u ostalom Kulen je izgledao kao i obično, mada beznačajno bez svojih revolvera koji su mu davali važnost. – Moje revolvere – smeškao se pobedonosno.

Pauers koji mu je uzvratio žučan pogled, ne trudeći se da prikrije svoje nezadovoljstvo i negodovanje zbog njegovog drskog držanja. – Izgleda, šerife, da me niste mogli zadržati u zatvoru – nastavio je bezobrazno. – Hoću moje revolvere. – Kao da mu to pričinjava veliki napor, Pauers se okrenuo iza sebe i s eksera na zidu skinuo opasač i bacio ga na pisaći sto. Kulen ga je uzeo i primetio brzo. – Futrole su prazne! – Pauers je rekao ravnodušno. – I, ostaće prazne Kulene. – Ali, ne možete mi uzeti moje revolvere! – Pauers je opet ravnodušno odgovorio. – Mogu i zadržaću tvoje revolvere, Kulene. Ako oko toga budeš pravio pitanje, možemo razgovarati, ali, kada između nas budu opet zatvorske rešetke. Dakle, šta želiš od to dvoje? – Kulen za trenutak nije odgovorio ništa, a posle nekoliko sekundi slegao je ramenima kao da se miri sa sudbinom. – U redu – rekao je drvenim glasom – izgleda da nemam drugog izbora. – Tu si sto posto u pravu, Kulene. A sada bih ti dao jedan savet. Uzmi svoga konja i što pre se izgubi iz grada. – Da li me to vi proterujete, šerife? – Dajem ti rok do sutra uveče. Sada se gubi!

Dok Holidej je laganim koracima prišao šerifu. Doktor Melon mu je bio previo ranu na ramenu i on je bio čio i spreman za svaki poduhvat. Raspoložen da sa šerifom proćaska nekoliko reči, on mu je rekao. – Na kraju ste ipak poverovali u moju priču? – Nemam nameru da razgovaram sa vama o tome, Holideje. – Dok je sa razumevanjem lagano klimnuo glavom. Na oba ugla njegovih usana bila je urezana duboka bora, a izraz očiju odavao je nešto što je ličilo na umor ili razočaranost. – Hoću još jednom da vam kažem da nisam sa predumišljajem ubio Somsa Reversbija, ali, tako je moralo biti, jer je on potegao revolver na mene – rekao je Dok uverljivo. – Isto važi i za Kulena. Meni je sasvim jasno da ga je Reversbi najmio kao svog revolveraša i ništa drugo. Vi možete doneti kakav god hoćete zaključak, šerife, ali, ja sam rešio da nekoliko stvarčica i pitanja moram rešiti do kraja. Kao prvo, to je ko sada poseduje ranč T. pošto je Reversbi mrtav? – Ako imate na umu bilo kakve račune u vezi sa Reversbijevom smrću, bolje bi bilo da zaboravite na to – resko ga je prekinuo šerif, ali je Dok na to odrečno odmahnuo glavom. – Ja već znam da Reversbi ima kćer i otprilike znam kako bi se ona mogla osećati. Ovaj vaš pomoćnik i ključar zatvora je prilično simpatičan čovek i zna da se ponaša prijateljski. – Dok se osmehnuo Klimeru

koji je zbunjeno pognuo glavu i počeo da trlja vrhom čizme o pod. – Šerife, jutros sam vam rekao da sam čvrsto rešio da ovu aferu raščistim i okončam na zakonit način, i ostajem pri tome da baš tako postupim do kraja. Sem toga, nameravam da svim zakonskim sredstvima doznam kako je stari Torn izgubio život?

Na to je Pauers uzviknuo. – Za ime božje, zaista je divno čudo da posle svega još uvek imate želju da kopate po tome. Starog Torna je ubio Reversbi, Reversbi je takođe mrtav i sada kada obojica više nisu živi... – Živi ili ne, ja ipak želim da znam kako je Torn poginuo. Kako mi se čini, samo jedan čovek može to da mi kaže. – Ako mislite na mladog Korta, zaboravite ga... – Ja ne zaboravljam ništa, šerife, i... – dodao je, naglašavajući svaki slog – nema u ovom gradu nijednog čoveka niti zakona koji bi me mogao sprečiti da se raspitujem i da sprovedem ličnu istragu. Nema ni zakona ni šerifa niti bilo čega što me može zaustaviti. – Znam da vas nije lako uplašiti, ali, ako imate makar malo razuma, vi ćete se spakovati i otići iz grada. Ne možete ni sanjati koliko brzo se možete naći na groblju ako ostanete pri svojoj nameri da ljudima u ovom gradu postavljate pitanja i to glupa. Najluđe što možete učiniti to je da se suprotstavite Reversbijevom klanu! – To je dakle klan, je li tako? Ja sam mislio da on ima samo jednu kćer. – I ona vam je dovoljna – rekao je Pauers s ozbiljnim osmehom na usnama. – Ona je sasvim dovoljna da vam vrati ono što ste učinili, pa čak i više. A sem toga, zaboravili ste na Reversbijeve prijatelje, dobre prijatelje kao što je Morou. – Hvala vam na upozorenju, šerife, ali, svoje poslove i svoje odnose ja uređujem na svoj način. – Dok se okrenuo i uputio se vratima. Pauers ga je na pola puta zadržao. – Zar nećete da uzmete svoje revolvere? – Dok se zaustavio i lagano se okrenuo. – Kulenu niste dali njegovo oružje, pa ne vidim razloga zašto biste meni dali moje? – Pitanje je logično. – Dakle, da li je trebalo da tražim revolvere? – Može biti da je trebalo. Kulen je bio bezobrazan i zaslužio je makar neku kaznu – rekao je Pauers.

Dok je klimnuo glavom, a na licu mu je zaigrao rezignirani osmeh. – Ja nikada nikoga ne molim, šerife, a našao bih načina da svoje oružje dobijem nazad. Uostalom, na Tornovom ranču će sigurno biti oružja, tako da vaš napor ne bi imao efekta. – Tornov ranč ne pripada više Tornovom sinu, i možda se tamo ne biste mogli snabdeti oružjem – obavestio ga je šerif. – Imanje će biti brzo preuzeto od strane Reversbijevih naslednika. Prema tome, bolje bi bilo da nađemo neko rešenje za vaše revolvere. To je posebno oružje, sudeći po finim drškama i savršenom mehanizmu. Koliko se ja razumem, takvih revolvera nema mnogo na Zapadu. – To je tačno, imamo ih samo ja i još četvorica za koje je Henri Kolt specijalno izradio te primerke. I šta predlažete? – Pauers se netremice zagledao u Doka i rekao. – Vratiću vam vaše revolvere pod uslovom da do sutra uveče odete iz grada. – Od toga nema ništa, šerife – rekao je Dok ozbiljno. – Već sam vam rekao šta nameravam. – To znači da želite da se sukobite sa mnom, Holideje? – rekao je šerif. Spustio je ruke koje je dotle držao na prsima i stisnuo pesnice. Dok se zagledao u njega i lagano odmahnuo glavom. – Ne želim da se sukobim sa vama, Pauerse, ali, ako mi se suprotstavite, to će biti neizbežno. Vi ste taj koji će izazvati sukob. – Zatim je potvrdno klimnuo glavom kao da time želi da naglasi značaj svojih reči. – Imajte

na umu jedno, iz grada neću otići dok ne završim posao. A sada mi dajte moje revolvere. – Šerif se okrenuo iza sebe i sa čiviluka uzeo Holidejev opasač sa revolverima i bacio ga Holideju. – Ovo će se loše završiti za vas, Holideje. Ali, budite utešeni, jer ću vas bar pristojno sahraniti – rekao je šerif Pauers.

*

U roku od jednog sata do Kejt Reversbi stigla je vest o oslobađanju zatvorenika. Morou je imao prilike da se sretne sa Kulenom i da razgovara s njim. Morou je revolverašu dao određena uputstva, uzeo je iznajmljena kola iz hotelskog dvorišta i odvezao se do brda gde se nalazila Reversbijeva kuća. Kejt ga je primila u malom salonu s uличne strane kuće, u njenoj omiljenoj prostoriji, jednoj od malog broja prostorija u velikom, impozantnom zdanju u kome se ona osećala u potpunosti kod svoje kuće. Bila je to udobno nameštena odaja ne kao odaje u ostalim delovima kuće u kojima je bio preterano luksuzan nameštaj koji je odgovarao grandioznim željama i ukusu njenog oca. U Kejtinoj sobi na zidovima su se nalazile slike lepih pejzaža, a fotelje su bile presvučene materijalom veselih boja. Morou, kome je retko kad dopuštan pristup u tu prostoriju, radoznalo i zadovoljno se osvrnuo oko sebe, a zatim se poklonio Kejt i sačekao da ona sedne pre nego što se on spustio na stolicu koju mu je Kejt rukom pokazala. – Ne mogu da zamislim šta je to sinulo u glavu tom luckastom šerifu da onog pustolova tek tako pusti na slobodu – rekao je. Kejt ga je nekoliko trenutaka ćutke gledala u oči. Bila je to visoka devojka, guste crne kose, čija se lepa glava nastavljala ponosno na divan, labudovski vrat. – Očigledno da šerif nije imao drugog izbora. Iz onoga što sam čula od nekih mojih slugu, zaključujem da u gradu o tom događaju postoji jedno određeno mišljenje. Po tom mišljenju, izgleda da Dok Holidej nije kriv za smrt moga oca. – Njene pune crvene usne izvile su se u jedva primetan osmeh, ali, u tom osmehu nije bilo radosti i topline. – Suočimo se sa činjenicama, mister Morou. Moj otac nikada nije bio ono što se moglo nazvati popularnim čovekom. – Morou je na to odgovorio žestoko. – To je možda tako, mis Kejt, ali, pravda je pravda, i pustiti na slobodu čoveka koji je... – Morou je zastao u pola rečenice. Kejt je ustala sa svoga mesta. Prekrstivši ruke na prsima, rekla je dosta mirnim i pribranim tonom. – Mister Morou, mislim da bi sada bilo najbolje da nekoliko stvari razjasnimo do kraja. Kao prvo, prestanimo da igramo igru kao da nam je mnogo stalo do neke pravde.

– Ali, mis Kejt... – Dopustite mi da završim, molim vas. – Ton joj je bio hladan, skoro strog. – Ne moramo da igramo igru i predstavljamo se drukčijim nego što jesmo, bar među sobom, mister Morou... Hoću da kažem to nije poželjno ukoliko želite da nastavite svoj posao u svom sadašnjem položaju. – Kako... – Morou se zasmejao nervozno. – Naravno da se samo po sebi podrazumeva da bih želeo i dalje da radim kao vaš službenik, to jest, ako ste vi zadovoljni sa mnom, mis Kejt. – Zasada jesam – rekla je ona. Ponovo je sela u svoju fotelju i pustila duge, čvrste ruke da mirno počivaju u njenom krilu. – Evo šta bih želela da bude učinjeno. Prikupite sva dokumenta koja se odnose na preuzimanje svojine na zemljište. Završite mi to što pre, a onda dođite da se vidimo i da se dogovorimo. – Sa najvećim zadovoljstvom, mis – poklonio se devojci i izašao, ostavljajući je da kao lavica nemirno hoda tamo-amo po sobi. Tačno govoreći,

Kejt Reversbi je samo po imenu bila kći svoga oca. Ona je uvek ratovala s njim, i zbog mnogih sitnih i zbog brojnih krupnih stvari, i mnoge metode poslovanja svoga oca smatrala je kao sumnjive, ili, u najmanju ruku sumnjive. Ali, njegova iznenadna nasilna smrt potresla je devojku kao što je ništa pre toga nije potreslo. Mada vrlo stroga, nervozna i temperamentna, posedovala je jak osećaj porodične privrženosti. Živela je sa svojim ocem toliko dugo da je njegova smrt morala biti neka vrsta ličnog izazova. Bila je odlučila da se osveti čoveku koji je ubio Somsa Reversbija. Sem toga, njegova smrt bila je za nju jedna druga vrsta izazova. Duboko u sebi, želela je da dokaže da je u poslu isto toliko sposobna kao i njen otac. Uvek je prezirala pomisao da se ljudi prema njoj odnose kao prema devojci, i želela je da dokaže da žena može imati i drugih kvaliteta sem svoje ženstvenosti. Smatrala je da joj se sada pruža prilika da to i dokaže. Nastaviće tamo gde je njen otac prekinuo. Učiniće sve što bi i on učinio, a možda čak i više. Proširiće njegovo carstvo, stvoriće još novca i zadobiće još veću moć i vlast. Dok je netremice zurila u svoje bele ruke, rešila je da Dok Holidej mora veoma skupo da plati za ono što je učinio.

*

Kada mu je „Altona-Marčison-Klun Rejlroud" kompanija dala posao da ispita mogućnost izgradnje železničke pruge kroz Kilker Veli, Selbi Kort se približio pedesetoj godini. On je bio, kako su direktori kompanije smatrali, idealan čovek za taj posao. Imao je izvrsnu biografiju kod kompanije kao čovek sposoban da se suprotstavi nametljivcima i ljudima koji prave neprilike, kao čovek koji zna da oceni pravu vrednost zemlje i nekretnina koje kompanija treba da plati kao čovek spretan u preuzimanju imovine, pravljenju izveštaja i dostavljanju obaveštenja pre nego što bi stvarna izgradnja železničke pruge počela. Ali, u dolini Kilker, Selbi Kort se suočio sa strahovitim otporom oličenom u Somsu Reversbiju. U svojim odnosima i poslovima sa Reversbijem i njegovim ljudima, Selbi Kort je morao da bije najžešću bitku u svojoj službeničkoj karijeri. Posle nekoliko nedelja potucanja, i pošto je odlučio da mali grad Dalton mora biti bar neko vreme njegov glavni štab, odlučio je da tu dovede i svoju porodicu. On je bio porodičan čovek i za njega je bila velika nesreća što je njegova supruga odbila da podeli njegovo oduševljenje boravkom u Daltonu i posle nekoliko dana i noći uhvatila diližansu za Harper Siti, a odatle za Sent Luis, gde su živeli njeni bliski srodnici, zaklinjući se da se više nikada neće vratiti, jer joj je život na granicama Divljeg zapada bio dosadio.

Kortova kći Rut međutim, odlučila je da ostane i da bude njegova domaćica, da se stara o njemu i svome bratu Glenu. Taj aranžman je Kortu odgovarao. Bio je zadovoljan time što mu je njegov sin pomagao u radu, a sa svoje strane, Rut je bila čak i bolja kuvarica i domaćica nego njena majka. Kortovi su živeli u jednoj iznajmljenoj kući u neposrednoj blizini grada. Nekada je to bila kuća jednog čoveka koji se obogatio prodajom drvene građe, a onda se okrenuo gajenju stoke da bi na taj način još uvećao svoje bogatstvo i na kraju umro na putu za San Francisko gde je nameravao da provede svoj prvi odmor za pedeset godina. Ako je Glen Kort uvažavao prednost takvog načina života, on to nije nikako pokazivao. Nasuprot Rut, koja je bila srednjeg rasta,

skladna i lepa, on je bio visok, nezgrapan, crnokos kao i njegova majka, mlad čovek podložan lenčarenju i sanjarenju o boljoj sreći. On u suštini nikada nije blagonaklono gledao na očev posao i na prikriveno nezadovoljstvo Selbija Korta. Izgleda da je više voleo društvo ljudi koji su vreme tračili po kafanama ili za kockarskim stolom. No, uprkos tome, Glen je sa puno odgovornosti obavljao posao i odnosi u domu Kortovih bili su dosta usklađeni. Tenoći, Selbi Kort se vratio kući i još s ulaza glasno pozvao sina. Umesto njega iz kuhinje je izašla Rut sa keceljom privezanom oko svog vitkog struka. – Glen je izašao, oče. Nije rekao kada će se vratiti. – Kort je nešto glasno rekao i videći da je njen otac nezadovoljan time, Rut je brzo dodala. – Mislim da je hteo da vidi ima li nekih novosti... u vezi one pucnjave. Kakvo je raspoloženje u gradu, oče? Jesu li ljudi uzrujani zbog toga događaja? – Kort je potvrdno klimnuo glavom. – Je li i suviše kasno da dobijem nešto za večeru? – Naravno da nije. Spremila sam nešto za tebe. Uđi samo u salon i skini cipele, a dok se ti raskomotiš, ja ću doneti večeru. – Ne – rekao je. – Poći ću u kuhinju s tobom. – Dok su išli kroz hol, otac je stavio ruku na devojčino rame. On je bio visok, lako poguren čovek inteligentnog lica i bistrih, pronicljivih očiju. Na nekom odgovarajućem mestu, njegov izgled bi ga mogao predstaviti kao advokata. – Bio sam dole u telegrafu – rekao je. – Poslao sam nekoliko poruka. – U vezi s ubistvom Reversbija? – Naravno.

Dok je otac sedao za sto, devojka je požurila da mu pripremi večeru. Čista kuhinja ostavljala je utisak prijatnog toplog kutka sa lakim mirisom hleba koji se peče. Dok je ona radila, Kort je mirno sedeo za stolom obuzet svojim sopstvenim mislima. U jednom trenutku, Rut je rekla. – Da li će to imati kakvog uticaja... njegova smrt, mislim? – Reversbijeva smrt? – Kort je podigao pogled. – Pa, mislim da će imati uticaja i da će mnogo šta sada biti drugačije nego pre. – Uvek si imao mnogo muke s tim Reversbijem, zar ne, oče? – rekla je devojka spuštajući zdelu pred njega. – Da – odgovorio je i počeo da jede. Devojka je nastavila. – Znam da to nije lepo, ali, priznajem da mi je drago što je tako ispalo. – Upravo u tom trenutku na ulaznim vratima začulo se kucanje i otac i kćerka su se pogledali. – Možda je to neki od Glenovih prijatelja – rekla je Rut i požurila iz kuhinje skidajući uz put kecelju. Njen otac je ustao od stola, proteglio se i otišao do štednjaka. Ostao je tamo da stoji u očekivanju, sa rukama zabačenim iza leđa, dok mu se duvanski dim dizao oko glave. U jednom trenutku čuo je Rutin glas, onda glas nekog nepoznatog čoveka, a zatim se Rut ponovo pojavila. U njenom izgledu bilo je nekog prigušenog uzbuđenja i kao da nešto krije, rekla je tiho, bojeći se da nepoznati čovek ne čuje. – To je Dok Holidej! – Kort je iznenađeno izvadio cigaru iz usta... – Holidej! – uzviknuo je. Devojka je zavrtela glavom, dajući mu znak da govori tiše. – Pst! On je tu u predvorju. Pitao je za Glena. – Jesi li mu rekla da nije kod kuće? – Devojka je potvrdno klimnula glavom. – Jesam, onda je on kazao da bi želeo da govori s tobom. – Kort je nešto progunđao i posle nekoliko sekundi razmišljanja rekao. – Dobro, primiću ga u salonu. – Može – rekla je Rut, ali se na njenom licu odražavala nedoumica, pa ju je otac upitao.

– Šta je, u čemu je sada stvar? – Ništa – rekla je, i zagladivši rukom kosu žurno pošla prema holu. Kort je povukao još ne-

koliko dimova iz svoje cigare, a onda je duboko uzdahnuo i otišao u salon gde je zatekao Doka Holideja kako sa šeširom u ruci stoji sam na sredini odaje. – Mislio sam da je moja kći... – počeo je, ali je Dok samo odmahnuo galvom dajući time na znanje da mu nije smetalo što je sam. – Rekao sam joj da se ne zamara i da ne gubi vreme ostajući ovde. Pretpostavljam da ste vi Selbi Kort? – Da, to je moje ime. Kroz plavičasti dim cigare pomno je posmatrao mladog čoveka pred sobom. – Ja sam Džon Holidej. – To mi je rekla moja kći. – Kort se jedan trenutak dvoumio, a onda je rukom pokazao prema fotelji. – Zar nećete sesti, mister Holideje? – Ne, hvala, neću dugo da se zadržavam. Koliko sam razumeo, vaš sin nije kod kuće? – Ne, ali bi trebalo uskoro da se vrati – rekao je Kort kao da ponavlja neku svoju misao. – Smem li da vas pitam povodom čega ste hteli s njim da se vidite? – Dok je neodređeno odgovorio. – Pa, čuo sam za njega i računao sam da ne bi bilo loše ako bih malo porazgovarao s njim. – Kort je kratko klimnuo glavom. – Da, njega dosta poznaju u ovom kraju. – Hodao je kao da nije sasvim zadovoljan ovom konstatacijom o svom sinu. – Jeste li o njemu čuli od nekog svog prijatelja? – Ne – rekao je Dok i setivši se šta mu je šerif rekao o Glenu Kortu, odlučio je da veoma obazrivo koristi istinu koju je saznao. – Neki kauboj sa jednog ranča u blizini, koga sam upoznao u salunu, ispričao mi je da Glen Kort ima neke veze sa izgradnjom železnice koja uskoro treba da prođe ovuda. – Da, da. – Selbi Kort se malo osmehnuo. – I ja imam dosta udela u tome ako vas interesuje. – I vi? – rekao je Dok uzimajući izgled iznenađenog čoveka. – Hoćete da kažete da ste vi taj koji planira izgradnju železničke pruge, mister Korte? – Ja sam službenik kompanije koja gradi prugu kroz ovu oblast, sprovodim kupovinu zemlje za tu namenu, pravim izveštaje i sve što je s tim u vezi. Moj sin mi pomaže u tome. – Onda pretpostavljam da je pre trebalo da potražim vas nego vašeg sina. – Sedite, molim vas, mister Holideje. – Pa, kada kažete... – Osećajte se kao kod svoje kuće. Kada se Dok udobno namestio u jednu od fotelja, Kort ga je zapitao. – Šta biste vi to želeli da znate u vezi s izgradnjom železnice, mister Holideje? – Nadam se da vas neću suviše zamarati. Želeo bih da znam samo ono što se odnosi na interes Somsa Reversbija u vezi s tim. – Na licu Selbija Korta nije se pokazala nikakva promena iako je graditelj pruge bio iznenađen pitanjem, onda je njegova gluma bila izvrsna. Rekao je. – Reversbi ima nekih interesa u vezi s izgradnjom pruge, ali, ti interesi su u suprotnosti s interesima moje kompanije, mister Holideje. To bi trebalo da vam bude jasno. – Tako nešto sam i pretpostavljao – složio se Dok – pretpostavljam takođe da će posle njegove smrti situacija za vas i vašu kompaniju biti mnogo lakša. – To tek ostaje da se vidi, mister Holideje. Imam utisak da o tome ne bih mogao da raspravljam sa vama u ovom momentu – Dok je kratko pogledao Korta i s razumevanjem klimnuo glavom. – To svakako razumem. Izgradnja železničke pruge je izvanredno veliki i težak poduhvat. A izgleda još teži kada protiv sebe imate neku kompaniju koja se već bavi transportom robe i putnika. Možda tu ima i ljudi koji se ničega ne bi libili samo da spreče da železnička pruga bude izgrađena. – Neko vreme posle toga vladala je tišina, a onda je Kort ljubazno rekao. – Mister Holideje, ako pokušavate da od mene doznate nešto po-

sebno, bojim se da ćete biti razočarani. Dok je ustao i posle nekoliko trenutaka dvoumljenja rekao gledajući Korta netremice u oči. – Znate li da sam ja ubio Somsa Reversbija? – Pretpostavljam da to svako u gradu zna, mister Holideje. – Verujete li da je to bila časna borba? – Bojim se da nisam u mogućnosti da o tome sudim ni u jednom ni u drugom pravcu.

– U krajnjoj liniji to mi i nije naročito važno – rekao je Dok – bilo da mislite jedno ili drugo. – Osmehnuo se što je na neki način ublažilo oštrinu njegovih reči. – U ovom trenutku za mene bi bilo važno da znam kako ja stojim u ovom gradu, kakve su moje pozicije. Uglavnom mislim u odnosu na ljude koji ovde nešto znače. – Koliko sam čuo – odgovorio je Kort istim tonom – vi već dobro znate, kakvoj ste poziciji prema gradonačelniku i članovima gradske urpave. – Dok je klimnuo glavom. – Kako izgleda, u ovom malom gradu vesti se šire neverovatnom brzinom. Istina je da sam pušten iz zatvora na zahtev gradonačelnika i uvaženih građana; gradonačelnika sam video pre nekoliko minuta. On je poslao nekoga da vidi šta je bilo sa mnom i ja sam otišao do njegove kuće gde mi je taj čovek lično ispričao šta se događalo i kako sam osloboden. Ja vam sve ovo govorim, mister Korte, zbog toga što smatram da će vas interesovati sve što na bilo koji način dodiruje Reversbijeve interese. Ili se možda varam? – Kort za trenutak nije rekao ništa, a onda, kao da je zadovoljan što je našao izgovor da se pokrene i odloži odgovor, ustao sa svoga mesta, prišao stolu i spustio cigaru na pepeljaru. Okrećući se prema Holideju, pogledao ga je pronicljivim pogledom. – Očekujete li vi od mene neku podršku, mister Holideje? – Ne u pravom smislu te reči. – Zašto ste onda došli ovamo? – Rekao sam vam da sam čuo da se vaš sin pominje u vezi s izgradnjom železnice. Tako sam zaključio da na neki način morate stojati nasuprot Reversbiju i da vaša lična osećanja moraju biti kanalisana u sličnom pravcu. – Tu ste u pravu, bio sam suprotstavljen Reversbiju i još uvek mu se suprotstavljam – rekao je Kort. – Nameravam da izgradim tu železnicu bez obzira na to sa kakvom ću se opozicijom i otporom sukobiti. Reversbi mi je pretio na sve moguće načine i svim raspoloživim sredstvima, bilo zakonskim bilo na drugi način. – Osmehnuo se kao da se priseća. – A eto, od večeras su njegove pretnje postale bespredmetne. On je mrtav, a posao kome se suprotstavljao ipak će se nastaviti. – Kako mi se čini, vi računate da će se otpor vašem projektu nastaviti, mister Korte?

– To može da se desi. Ali, da ja vama postavim jedno pitanje, mister Holideje. Šta vi u svemu tome želite da postignete? – Reći ću vam. Reversbi je bio poslovan čovek. On nije imao velike poslove samo u ovom gradu, on nije želeo samo da blokira izgradnju železnice, on je želeo da se dočepa i velikog zemljišnog poseda. On je imao fiksideju da postane veliki zemljoposednik. Hteo je na primer da se dočepa Tornovog ranča. Možda ste o tome nešto čuli? – Čuo sam – priznao je Kort. – Dobro sam poznavao starog Torna. Ali, recite mi kakav je vaš interes u svemu tome, mister Holideje. Šta je vaš cilj? – Moj cilj je da Tornov sin zadrži ono što je njegovo – odgovorio je Dok. – I vi verujete da ćete u tome imati podršku najuglednijih građana i gradonačelnika? – Dok se rezignirano osmehnuo krajičkom usna. – Ne računam da ću imati podršku bilo koga sem mladog Dena Torna i to samo uslovno. On je još mlad, ta-

koreći golobrado momče i na njegovu pomoć ne može se ozbiljno računati. No, hoću da vam kažem da meni pomoć nije potrebna, mister Korte. Ja samo želim da sačuvam mir u gradu, u stvari, isto ono što želi i šerif. Ja ovakav kakvog me vidite, ja sam dušom i telom za red i mir, ali, ako bi neko pokušao da od mladog Torna otme njegovu zemlju, taj će imati pune ruke posla i pravi rat protiv mene. – I od kakvog će to uticaja biti na mene? – Možda nikakvog, ali sam ipak hteo da znam kako vi stojite. U eventualnom sukobu, čovek treba da zna ko je protiv njega i ko je za njega. – Na to se na Kortovom licu ukazao izraz čuđenja. Doku se učinilo da se negde u nizu događaja nit logičnog saznanja prekinula i da nešto nije u redu. Izgledalo je da stari Kort nije znao da je njegov sin Glen bio sa Somsom Reversbijem onoga dana kada je stari Buč Torn ubijen. Nije znao da je baš Glenovo svedočenje otklonilo sa Reversbija sumnju o akciji u samoodbrani. Stari Kort je odjednom nastavio.

– Je li to sve zbog čeg ste želeli da me vidite? – Pa, tako bih rekao. – Onda se bojim da ste uzalud prešli ovaj put. Ne mogu ni na koji način da vam pomognem. Čak ne mogu da vam kažem ni na čijoj sam strani, za vas ili protiv vas. – Prišao je ulaznim vratima i otvorio ih. – Mister Holideje, moj zadatak je da se postaram da železnička pruga bude izgrađena. Trasa pruge sigurno neće proći preko ranča T. Prema tome, ja nisam zainteresovan za ranč mladog Torna. Vidite dakle da se naši putevi razilaze i da se ne dodiruju ni u jednoj tački. – U tom slučaju – rekao je Dok uglađeno – sve što mogu da kažem je da mi je vrlo drago što sam došao ovamo i što sam se upoznao sa vama, mister Korte. I... – Dok je pružio ruku – želim vam mnogo sreće u izgradnji železnice. To je u pravom smislu reči ono što ovome gradu treba. – Selbi Kort je žestoko prodrmao pruženu ruku. – Veoma sam vam zahvalan za te lepe želje, a još više ako to zaista osećate, u što ne sumnjam, mister Holideje. Zauzvrat, nadam se da će vam poći za rukom da sin starog Torna zadrži ono što mu je otac ostavio. Kada to kažem, mislim... – dodao je – na zakonom dozvoljen način. – Pošao je za svojim posetiocem do ulaznih vrata u kuću, otvorio ih i propustio ga napolje. Kada je Dok zakoračio na prag verande, Kort je dodao. – Ostajete li u gradu? – Dok se upola okrenuo. – Večeras ostajem, a za kasnije ćemo videti. Sutra ujutru ću verovatno otići do ranča. – Zatim je dodao. – Šerif me je upozorio da bi trebalo da napustim grad do sutra uveče. Čini mi se da bi se za sledećih dvadeset i četiri sata svašta moglo desiti, mister Korte. – Rekavši to, Dok je čvrstim koracima pošao do ulice i zamakao u mrak.

Kort je izvesno vreme gledao za njim, zatim je zatvorio vrata i iznenadio se kada je ugledao Rut koja je s izrazom iščekivanja na licu, stojala na drugom kraju hola. – Dakle? – uzviknuo je. – Ovo je bila neočekivana i neobična poseta, kako bih rekao. – Devojka je pošla za njim u kuhinju. – Šta je hteo? – Pre svega je na početku pitao za Glena. Kada je saznao da sam ja nameštenik železničke kompanije i da ja predstavljam kompaniju, a da mi Glen samo pomaže, odlučio je da teret svojih razmišljanja poveri meni. – O čemu je govorio, oče? – O svačemu i ničemu – Kort se namrštio i pogledao u pod. – Nije mi rekao ništa što već nisam znao, a ja sa svoje strane nisam imao ništa da kažem. Zašto je uopšte želeo da razgovara sa mnom, nikako ne mogu da razumem. Sve skupa, razgovor je

bio prazan i nije otkrio ništa novo, a ipak, imam osećaj da se iza svega toga nešto skriva. – Rut se za trenutak zagledala u svoga oca, a onda je pošla da pripremi kafu. Odlučnim tonom je rekla. – Meni se taj čovek dopada, ali u njemu ima nešto zagonetno što me plaši. Ne znam da kažem šta je to. – Njen otac se trgao i digao pogled do njenog lica. – Šta sada to treba da znači, kćeri? – Nije važno – okrenula se devojka prema svome ocu osmehujući se. – Jednostavno mi se čini da on u sebi nosi nešto tragično, kao da je imao mučan život, iako se to ne vidi po njegovom odelu i držanju. Ali, ako si pogledao njegove oči, onda će ti biti jasno na šta sam mislila. Njegove oči svetlucaju kao žeravica, ali, iz njih izbija nešto hladno ili čak tužno. Izgleda smešno ovo što kažem, ali, ja ga tako vidim. No, svejedno, uprkos svega toga, on mi se dopada. – Selbi Kort je dugo posmatrao svoju kćer, a onda je jednostavno rekao. – Ne znam šta u sebi ima, ali ako želi da ostvari to što je naumio, pred njim su mnoge nevolje i opasnosti. Ako hoće da preživi, taj mladi čovek će morati da otvori četvore oči. U to sam uveren.

*

Kada je Dok Holidej ušao i zaustavio se pored šanka. Glen Kort se nalazio u jednoj odvojenoj prostoriji u zadnjem delu „Ekscelzior" saluna. Pitao je za Glena i barmen Heč mu je glavom pokazao prema vratima koja su vodila u zadnji deo zgrade i rekao. – Tamo ćete ga naći, mister. – Nekoliko radoznalih očiju ispratilo je Holideja kada je pustolov ušao u separe za kocku. Osećanja u vezi sa pogibijom Somsa Reversbija bila su različita, i ta različitost osećanja zapažala se u salunu. Ušavši u kockarnicu, Dok se osvrnuo oko sebe i zahvaljujući svom poznavanju ljudi i sposobnosti da sledi svoj cilj, nije imao mnogo muke da između nekolicine građana prepozna onoga koga je smatrao za mladoga Korta. Mladić je bio sasvim različit od svoje sestre, on je imao dugu, isturenu bradu svoga oca, a osim toga bio je bolje odeven od ostalih koji su sedeli za kockarskim stolom. Sačekavši uviđavno da se deljenje završi, Dok je prišao stolu i stao iza Kortove stolice. – Izvinite, gospodo – rekao je učtivo – hteo bih da razgovaram sa Glenom Kortom. – Mladi Kort se hitro okrenuo na stolici. – Sa mnom? – Gle, pa to je Dok Holidej – prevaljao je lenjo preko usana jedan od igrača pokera, zavalivši se nazad u svoju stolicu. I ostali igrači su se iznenađeno okrenuli i zagledali u pridošlicu. Kort je nervozno odmakao svoju stolicu od stola i zapitao. – Šta želite od mene? – Samo nekoliko reči kada budete završili partiju. – To može da bude nikada – rekao je jedan od igrača – to jest, ukoliko namerava da nastavi igru dok se sreća ne okrene njemu u korist. – Ostali su se nasmejali, i na njihovim grubim licima ogledao se izraz bezdušnog ciničnog zadovoljstva. – Dakle, šta kažete, Korte? – Šta hoćete od mene? – zapitao je mladi čovek mršteći se nestrpljivo. Očigledno je želeo da što pre nastavi igru u kojoj je gubio. – Neće trajati dugo. – Onda govorite odmah, mister, i budite što kraći – rekao je čovek koji se prvi umešao u razgovor. Taj čovek je izgledao dosta neuredan, odeća mu je bila izgužvana, a lice neobrijano. Oči su mu bile duboko i blizu usađene, primetio je Dok. Pa ipak, Dok nije želeo nepotrebno da izaziva neraspoloženje protiv sebe. Nastavio je uglađeno kao što je i počeo. – Jeste li vi prijatelj pokojnog Somsa Reversbija?

U prostoriji je odjednom zavladala mrtva tišina, jer su svi čuli izgovoreno ime i napeto su iščekivali da čuju šta će doći

posle toga. – Zašto to pitate, mister? – zapitao je jedan bradonja koji je ruku opuštenih pored tela sedeo zavaljen u svojoj stolici. Dok je mirno nastavio. – Da li neko želi da nastavi tamo gde je Reversbi prekinuo? – U odaji je i dalje vladala mrtva tišina. – Hajde, recite gospodo – osvrnuo se Holidej oko sebe tražeći pogledom nekoga ko će početi razgovor. – Sada je prilika za vas. Ako imate nešto da kažete o Reversbiju, vreme je da odrešite jezik. – Jedan od igrača pokera je ozbiljnog lica progovorio. – Niko ovde nema nameru da se meša u taj obračun – i odmah iza toga, ostali su se klimajući glavama složili da je baš tako, svi sem bradonje koji je još uvek sedeo zavaljen u stolici i netremice zurio u Doka. – Čuo sam da se za vas priča da ste pustolov... ili revolveraš – rekao je. – Šta je od toga tačno, mister? – Mislim da to sada uopšte nije važno. A ko ste vi? – zapitao je Dok. – Nije važno ko sam ja. Ja sam prvi postavio pitanje a vi mi niste odgovorili. – Dok ga je pogledao ispod oka i lenjo prevalio preko usana . – Trenutno nisam raspoložen da odgovaram na glupa pitanja. Imam nekog posla sa mister Kortom koji ovde sedi. – Kakav to posao imate, mister? – Dok je zamahnuo desnom nogom, udario po nozi stolice na kojoj je bradonja sedeo i stolica se prevrnula, a bradonja se prućio na pod. Dok se on kotrljao, ostali su prasnuli u smeh, i razljućen time, bradonja je lica izobličenog od ljutine pružio ruku ka dršci revolvera. Istog trenutka, Holidej je potegao revolver i uperio ga u bradonju.

– Dalje ruke od oružja, mister. Ostavite revolver na miru, kada vam kažem. – Bradonja je jedan trenutak razmišljao da li da posluša ili ne. Njegove sitne, svinjske oči pogledale su negde iza Doka kao da od nekoga ko je stojao pozadi scene očekuje signal kako da postupi. Ali, Holidej se nije ni pomakao. Rizikovao je, zasnivajući svoj rizik na nepisanom pravilu da čovek koji se obračunava sa jednim određenim čovekom, ne sme biti napadnut s leđa. Bradati je odjednom gurnuo revolver nazad u futrolu, ustao sa poda, uzeo drugu stolicu umesto slomljene i s treskom je prineo do kockarskog stola. – Sedajući svom težinom na svoje mesto, procedio je kroz zube. – Sledeći put kada dođete ovamo da nas ometate vašim suludim pričama, povedite sa sobom i nekoliko prijatelja! Biće vam potrebni! – Sedeći na stolici pored Holidejeve ruke, Kort je tiho izustio. – Dobro, spreman sam da sa vama raščistim to pitanje. – Odlično! – složio se Dok i klimnuvši glavom svom sagovorniku da pođe sa njim, uputio se kroz gomilu prema šanku. Po žagoru glasova iza sebe, zaključio je da partija pokera nije bila nastavljena. Gosti u salunu dočekali su ih pogledima sjajnim od iščekivanja. Dok je izabrao jedno prazno mesto za šankom i glavom dao znak barmenu koji je požurio da primi porudžbinu. – Ja ću jedan viski – rekao je Kort i kada je barmen prineo piće, on ga je pohlepno prigrabio kao da mu je to piće tog trenutka bilo neophodno. Dok je sačekao da Kort ispije gutljaj viskija, a onda je počeo razgovor. – Upravo sam došao od vaše kuće. – Mladi Kort je brzim pokretom glave preneo pogled sa čaše na svog sagovornika. – Šta želite da saznate? – rekao je sa prizvukom radoznalosti u glasu. – Hteo bih da znam šta se tačno desilo u Reversbijevom uredu onoga dana kada je ubijen Buč Torn? – Dok je primetio da se na to pitanje mladić trgao. Njegove oči, zasenčene dugim trepavicama, kao oči devojke, pogledale su na-

niže i očni kapci su zaklonili zenice kao da je time mladić želeo da prikrije svoje misli. – Ako znate da sam bio tamo, onda ste razgovarali sa šerifom.

– Dabome da sam razgovarao. – Onda znate sve što ima da se zna, mister. – Ja ne mislim tako. – Nemam više šta da vam kažem! – rekao je mladi čovek žučno, ali, pri tom je nervozno prošetao rukama po šanku kao da ne zna šta će s njima. – Čujte... mogao bih popiti još jedan viski, Heče! – doviknuo je barmenu. Ovaj je odmah prišao. – Molim, mister? – Dok je uzdahnuo i ispio svoj brendi. Kada je Heč završio sa posluživanjem, rekao mu je. – Izgleda da vas neko zove tamo na kraju šanka. – Heč ga je pogledao u oči, a zatim je klimnuo glavom i udaljio se. Glen je ispio jedan gutljaj viskija. Izgledalo je kao da je izgubio svaki interes za ono što se događa oko njega. Dok se nagnuo sasvim blizu do mladića i rekao mu, skoro došapnuo na uvo. – Ne zamarajmo se nepotrebnim stvarima, mladi čoveče. Što vam je sada važno da skrivate istinu kada je Reversbi ionako mrtav? – Šta hoćete time da kažete? – Čujte, Korte, vi ste onog dana bili sa Reversbijem iz nekih razloga koji se tiču samo vas. To nije moja stvar i te razloge ne tražim da saznam. – To mi je drago da čujem. Ionako vam ne bih rekao. – U redu! Vi ste tražili od šerifa da nikome ne govori da ste vi tada bili tamo, i on mi je rekao o vašem prisustvu samo zato da bi mi dokazao da je otac mog mladog prijatelja poginuo u poštenom obračunu. – Da znate da je to apsolutno tačno – rekao je Kort naglašeno i napadno ubedljivo. Dok je nastavio da pita, ne unoseći u svoja pitanja ni trunku nervoze. – Reversbi je sada mrtav i vi nemate zaista zbog čega da brinete. Vi ste potvrdili njegovu izjavu, je li tako? – Glen Kort za trenutak nije rekao ništa. Pogledom je šarao čas na jednu, čas na drugu stranu. No, odjednom je liznuo suve usne i ponovo progovorio. – Rekao sam šerifu sve tačno kako se desilo, i sada ću reći i vama... – Ne želim da mi pričate priču koju ste servirali šerifu. Vi ste tog dana bili sami sa Reversbijem u njegovoj poslovnici, je li tako? – Da, tako je bilo. – Tada je došao stari Torn? – Tačno, došao je i bio je vrašk ljut – rekao je Kort žestoko, skoro vičući. – Kao da je tražio kavgu. I dobio je ono što je tražio – dodao je.

– Stari Torn je, kažete, ušao unutra – nastavio je Dok ne dajući da ga Kortov nervozan ton zbuni – i šta se desilo onda? jesu li se svađali? – Naravno da su se svađali. Ja sam izašao napolje i ostavio ih da sami razmrse svoje račune. Već sam bio u drugoj prostoriji, kada sam čuo da su se njihovi glasovi odjednom povisili i da je neka stolica tresnula o pod kao da je prevrnuta. Potrčao sam nazad i stigao sam u pravom trenutku da vidim kako Torn poteže revolver na Reversbija. Čuo sam kada je rekao nešto otprilike ovako: „Ovaj put ću te srediti zauvek, Reversbi!" Ali, Soms Reversbi je bio prilično brz. Bacio se u stranu i istovremeno potegao revolver... – Korte, to je priča koju ste ispričali šerifu. A ja želim da čujem šta se stvarno desilo, želim da čujem istinu. Vi ste se vratili nazad u Reversbijevu kancelariju i... šta se desilo tada? – Šta vi to želite da dokažete? – povikao je Kort. – Obojica su mrtvi! – Pa, rekao sam vam. Jednostavno, želim da saznam istinu. – Dobro – rekao je Kort. – Vrlo dobro. – Zgrabio je sa šanka svoju čašu i jednim gutljajem ispio viski do kraja. Unevši se Doku u lice, rekao je, kezeći zube kao zver spremna da ujede. – U redu, Reversbi je ukokao staroga u svojoj kancela-

riji i to bez ikakvog povoda! Hladnokrvno, sa predumišljajem! Ustrelio ga je, a onda me je pogledao i rekao: „Ovo je bila samoodbrana, jesi li me čuo? Bila je samoodbrana!" Ja sam samo stojao i nisam rekao ništa. Jednostavno, nije bilo ništa što sam mogao da kažem. Video sam onda kako je Reversbi prišao do ubijenoga, sagnuo se i izvukao starcu revolver iz futrole, a onda mu ga je stavio u ruku i zapeo obarač. Zatim se ponovo ispravio i pogledao me preteći. „Ako bilo kome kažeš makar jednu reč o ovome što se desilo, ubiću te!" Rekao je to takvim glasom da nije bilo ni najmanje sumnje da će to i učiniti. – Dok ga je slušao pažljivo, žmireći kao da procenjuje u kojoj meri mladi Kort govori istinu. Onda je rekao: – Zbog toga ste se bojali Reversbija? Niste imali hrabrosti da kažete istinu? – Mladi Kort se jedan trenutak dvoumio, a onda je potvrdno klimnuo glavom. – Šta drugo? Pitao bih vas šta biste učinili da ste ga videli kako je izgledao? – Rekao je prkosno digavši glavu. – Mogli biste me pitati koliko vam je volja, ali, sem tog razloga moglo je biti i drugih.

– Šta time želite da kažete? – Imam neki neobjašnjivo jak osećaj da ste vi stali uz Reversbija zbog nekog drugog razloga. Možda je u pitanju bio neki sumnjiv posao. On je sada mrtav, ali, rečeno mi je da njegova kći namerava da nastavi njegov biznis. Ne bih vam savetovao da dođete na ideju da i s njom sarađujete, inače bi se moglo desiti da ne budem ovako blag prema vama. – Da li vi to meni pretite, Holideje? – Shvatite to kako vam je volja – prevalio je Dok ležerno preko usana, ali mu je pogled bio preteći hladan. Pod njegovim pogledom Glen Kort se uzvrpoljio nespokojno. Ne znajući kako da se drži, promucao je nesigurno. – U redu, čuo sam vas i razumeo sam vas. Ali, sada pustite to i nemojte me više dirati, hoćete li? – U redu, samo zapamtite šta sam vam rekao, to je sve. – Zapamtiću – rekao je Kort. Odjednom se ispravio kao da je u sebi osetio plimu dostojanstva. – Da, sećaću se svega dobro. – Osmehnuo se neljubazno svome sagovorniku i nastavio. – Do viđenja, mister Holideje, videćemo se. – Okrenuo se i žurno izašao napolje, odgurnuvši žestokim pokretom leptirasta vrata, kao da je hteo da na njih iskali deo svoga gneva. Dok ga je pratio pogledom još nekoliko trenutaka, a onda je Kort nestao u noći. Dok je ostao naslonjen na šank i još uvek okrenut vratima ćutao je zamišljeno. Nekoliko sekundi kasnije prišao mu je Heč. – Želite li još jedno piće? – Ne, ne bih ništa zasada. – A onda se predomislio. – Da, hoću. Mogao bih još jedan brendi. – Platio je sve što su on i Kort popili, nasuo sebi još jednu čašu i gurnuo flašu nazad niz šank. Dok je uzimao čašu, ugledao je jednog čoveka koji je izašao iz odaje za kockanje, i izašao napolje, a da nijednom nije pogledao u njegovom pravcu. Bio je to onaj bradonja sa blizu usađenim očima sa kojima je kratko vreme pre toga doživeo sukob. Kao da mu je nešto palo na pamet, Dok se obratio barmenu.

– Hej, Heče! – Molim? – Ko je onaj čovek koji je upravo izašao? – Mislite na onoga sa kojim ste se dohvatili? – osmehnuo se Heč. – To je Pog Hogben. Jedan od braće Hogben koji žive kod Plet Krosinga. Moram da vam kažem da je taj čovek vrlo opasan. – Zaista? – Jeste, bogami – rekao je Heč i počeo energično da briše šank ispred Holideja. – Nisam mogao da vidim šta se odigralo u sobi, ali, ovi koji su videli, smatraju da ste Poga mnogo povukli za uvo! Ne verujem da će

on to podneti mirno. – Da, nezgodno sam ga nagazio - složio se Dok. Ispraznio je svoju čašu, klimnuo glavom Heču u znak pozdrava, okrenuo se i izašao.

*

Kada je šerif uhapsio Doka Holideja neko od prisutnih je po šerifovom nalogu ili po običaju koji je tu vladao, njegovog konja odveo u štalu. Zato se Dok uputio tamo da ga uzme. Štalski momak je iskolačenih očiju pogledao svežanj novčanica koje je Dok izvadio iz unutrašnjeg džepa i uhvativši taj pohlepni pogled, Dok je bajagi uzgred rekao. – Ne volim da novac držim u banci, suviše mi vremena treba dok odem da ga uzmem. Jednostavnije je nositi ga sa sobom. – Sve će vas koštati pet dolara, stranče – rekao je štalar kada se pribrao i kada mu je Holidej pružio novac. – Putujete li nekuda noćas, mister? – Dobro si zapazio, putujem. – Štalski momak je posmatrao Doka dok je ovaj sedlao konja. Kada je pustolov zategao kolan, štalar nije mogao da se uzdrži već je primetio. – Pretpostavljam da ćete odavde poći na ranč Tomovih?

– Možda. – Štalski momak je pročistio grlo. – Dobro sam poznavao staroga Torna. – Pri čkiljavoj svetlosti fenjera koji je visio na ekseru ukucanom u zid štale, Dok je pogledao bledo štalarevo lice. – Poznavao si ga, je li? – Naravno da jesam – rekao je štalar ohrabren Holidejevim držanjem. – Ja i stari Buč bili smo dobri prijatelji i u svoje vreme smo se znali mnogo dobro zabaviti. Ja sam Džed Prudi. – Drago mi je što smo se upoznali, Prudi. – Možete me jednostavno zvati Džed – rekao je štalar. Pružio je ruku koju je Dok prihvatio. – Slušajte, mister Holideje, moram da vam kažem da je ono što ste danas izveli s onim Somsom Reversbijem pravo junačko delo. Učinili ste ono što je ceo grad priželjkivao. – Može biti, ali, veruj da baš nisam ponosan na to – rekao je Dok kratko. – Ali, čoveče, trebalo bi da budete ponosni! – rekao je Džed i spustio glas. – Ako bi mene neko pitao, ja bih mu kazao da ste ovaj grad spasli od jedne nepoželjne ličnosti. Taj čovek je bio prava zver! Uostalom, zašto ne biste bili ponosni na svoje delo? – Zbog toga što nisam želeo da se sve tako odigra – rekao je Dok spremajući se da uzjaše. – Na kocki je bio moj ili njegov život, ali ipak, osećam se kao da sam ubio besnog psa. – Kada smo već kod toga, mister Holideje, šteta je što niste dokrajčili i onog drugog zlikovca. – Kulena? – Naravno. On je zla kob. – Čuo sam da pričaju da on nije odavde. – Džed Prudi je energično odmahnuo glavom. – Ne, on nije građanin Daltona. On je uvezeni revolveraš. Došao je tek nedavno u grad, pošto ga je Reversbi iznajmio. Pre toga, taj tip je proveo neko vreme u zatvoru u Harper Sitiju pod optužbom da je učestvovao u pljački diližanse pre nekoliko godina. Mogu da vam kažem da je imao sreće što za taj zločin nije obešen, ali, dokazi su mu išli na ruku, ili tačnije rečeno, nije bilo dovoljno dokaza i on se izvukao. Kada je izašao iz zatvora, Reversbi ga je uzeo u službu. Sve što mogu da vam kažem, to je da je šteta što mu niste jednim metkom prosvirali glavu!

Dok u prvom trenutku nije rekao ništa, a onda je prihvatio nastavak razgovora. – Čuo sam da je poslednjih meseci u ovoj dolini izvedeno nekoliko prepada na diližanse. – Napada na diližanse? Da, bilo je toga, ali, mislim da Kulen s tim nije imao nikakve veze. – Prudi je okrenuo glavu na stranu i pljunuo. – Bar ne za ono vreme od kako je na Reversbijevom platnom spisku. – Da li su svi prepadi bili

upereni protiv Reversbijevih diližansi? – Naravno da jesu, nisu ni mogli biti upereni protiv nečijih drugih – odgovorio je kao iz puške Džed. – U ovoj dolini niko sem Reversbija nema za iznajmljivanje ni jedan jedini točak, a kamoli cela putnička kola! Lemson i Reversbi su celu ovu pokrajinu uhvatili u svoje ruke i sada po volji mogu da zatežu omču. – Kako sada odjednom i Lemson? – A zaboravljam da vi to ne znate. Lemson je počeo sa teretnim kolima i otvorio je liniju koja je povezivala Dalton, Krum i Harper Siti. Bilo je to dosta davno. A onda se pojavio Soms Reversbi i počeo da muti. Na neki način, uspeo je da uđe u ortakluk sa Lemsonom. Izvesno vreme sve je išlo kao po loju, i posao se razvijao ne može biti bolje, a posle toga... verovatno već nagađate šta se desilo, mister Holideje. – Lemson je istupio iz ortakluka? – Da, istupio je, ali sa nogama napred. Izašao je iz ortakluka u mrtvačkom sanduku i sahranjen je u crkvenom dvorištu. – To je samo jedan od načina kako se može osloboditi nepoželjnog ortaka – rekao je Holidej suvo, i Prudi je nastavio. – Naravno. Posle toga, svako ko je stao Reversbiju na put, bio je pregažen. To je oduvek bio Reversbijev način završavanja poslova. Nikada taj nije radio u rukavicama i nije se libio najgadnijih podvala. – Na to je Dok otvoreno zapitao. – A šta misliš o Pauersu? – O šerifu? On je u redu. Mada je i neiskusan, to je tačno, ali, tvrd je i željan da se pokaže. Otkako je postao šerif obavio je u Daltonu i okolini dobar posao. Uspeo je da grad održi čistim od lupeža i nevaljalaca. – Dodao je kao da se setio. – Čujte, bio je ovde pre kratkog vremena.

– Večeras? – Da, večeras. U mojoj štali on drži par rezervnih konja i sinoć je došao i uzeo jednog konja i odjahao prema Saut Bendu. – Šta misliš, zbog čega je tamo otišao? – A, to ne znate, neki farmer je našao telo nekog čoveka koji je izgleda obešen pre nekoliko dana. Šerif je otišao noćas, tako da bi mogao da stigne do Benda da tamo utvrdi šta se ima utvrditi u vezi sa lešom i da se sutra ujutru sa prvim cikom zore vrati u grad radi obavljanja njegovih redovnih poslova. – Vredan je taj šerif baš kao što si rekao – primetio je Dok i prisetio se obešenog koga je skinuo sa drveta na obali reke. – Taj Saut Bend... je li tamo negde gde put vodi do jednog gaza sa koga se dalje nastavlja preko brda do ove doline? – Da, baš tako, to je Saut Bend. Farmer koji je doneo vest ima svoju kolibu nešto niže niz reku, a ponekad radi kod Sendlera koji se bavi hvatanjem i kroćenjem divljih konja. – Čini mi se da sam prošao pored žičane ograde koja obeležava granicu toga ranča – rekao je Dok – prošao sam tuda kada sam dolazio ovamo. – Nije međutim rekao da je on prvi našao obešenog čoveka, niti je pokazao da ga taj događaj više interesuje. – Čujte, mister Holideje – zapitao je Prudi – je li istina da vam je šerif rekao da odete iz grada? Neko reče da je proterao Kulena i vas, ali, ja ne verujem da je to tačno. – Bilo je govora o tome – rekao je Dok i vinuo se u sedlo. Džed Prudi je radoznalo pošao prema njemu. – Zar niste zabrinuti da bi šerif mogao da dođe da proveri da li ste poslušali njegovo naređenje? – Nisam – odgovorio je Dok nastojeći da potezom uzde usmeri svog Miga u željenom pravcu. – Život je ionako suviše kratak da bismo ga smeli opterećivati nepotrebnim brigama. Zar nisi to primetio? – Džed Prudi se nakašljao i mahnuo mu rukom. – Do viđenja, mister Holideje, videćemo se. – Kada se Holidej udaljavao od grada, Dalton je izgledao

bučniji nego obično. U većini kuća gorele su svetiljke, i u njima se zapažalo neko kretanje. Holidej je nagađao da je za građane Reversbijeva smrt bila nesvakidašnji događaj, no ipak se pitao zbog čega nigde ne čuje tugovanke ni plakanje.

Put je na izlasku iz grada pravio blagu krivinu, a zatim se penjao uz brežuljak i vodio pored jedne velike kuće u kojoj je nekada živeo Soms Reversbi. Prolazeći pored kuće, Dok je nezainteresovano bacio pogled na masivno zdanje. Sama kuća bila je povučena nešto dalje od puta, a ispred nje nešto dalje ispred fasade kao pokušaj bilo je zasađeno neko egzotično drveće koje nije pripadalo ovome delu sveta. To posađeno drveće nije dobro napredovalo, jer mu očigledno nije prijala klima Dakote. Skrenuvši pogled sa kuće, Dok je mahinalno odmahnuo rukom kao da tim pokretom hoće da izrazi svoje shvatanje o ništavnosti i prolaznosti života, i tom prilikom je slučajno prstom zakačio i potegao uzde. Ne nadajući se tome, konj je naglo trgnuo glavu i to je pustolovu spaslo život. Iz mraka, iz zasede doleteo je ubilački naciljan metak, ali, umesto da pogodi Doka, pogodio je konja u nogu. Životinja je pala na kolena, a Holidej je bio odbačen glavačke iz sedla i čak nije imao toliko vremena da potegne revolver. Zaplivao je kroz vazduh i na njegovu nesreću glavom je udario u jedan kamen koji se mogao naći na površini od dvadesetak kvadratnih metara. Udar je bio toliko snažan da se od toga Holidej onesvestio. Onako bez svesti, otkotrljao se dalje raširenih ruku, i dok su zvezde kovitlale iznad njegove glave, on se kao mrtav zaustavio pored jarka i ostao da leži nepomičan.

*

Kejt Reversbi je čula pucanj puške, jer je tog trenutka sedela u tišini salona svoje velike kuće. Digla je glavu iznenađeno, a onda je potrčala do prozora, razgrnula teške zavese i zagledala se u pomrčinu. Nije mogla da vidi ništa. Zato je otišla do vrata sobe, otvorila ih baš u trenutku kada je naišao njihov sluga Baras koji je i sam čuvši pucanj već pošao prema vratima. Kejt ga je pozvala i on se okrenuo. – Molim, mis Kejt? – Jesi li maločas nešto čuo? – Čuo sam pucanj, pucanj puške, mis. – Kejt se netremice zagledala u njega. Baras je imao lice glatko kao slonovača. – Mislim da bi bilo dobro da proveriš šta se to desilo. – Baš sam nameravao da to učinim, mis Kejt – Poći ću i ja s tobom. – Sluga se zagledao u nju. – Nema potrebe, mis Kejt. Mogu i sam da vidim šta se desilo. Bolje bi bilo da pričekate ovde. – Bez daljeg komentarisanja, Baras se uputio ka glavnim ulaznim vratima krećući se bez žurbe, što je bila više njegova navika nego izraz temperamenta. Kejt je za to vreme otišla do svoje sobe, uzela iz ormana širok šal i ogrnula ga oko ramena. Zatim je žurno sišla u hol, a onda na široke stepenice pred vratima. Kako je napolju vladala pomrčina, i ono malo svetlosti što je prodiralo kroz otvorena vrata, nije osvetljavalo širi krug od nekoliko metara, Kejt nije mogla ništa da vidi. Baras je bio nestao, i ona je za trenutak stojala neodlučno, a onda je ugledala belasanje njegove košulje u pomrčini. Ne čekajući da Baras ma šta kaže, pošla je niz stepenice i dalje, uzanom stazom. Za nju je bilo karakteristično da nije mogla da stoji mirno pred izazovom bilo koje vrste, i u tom momentu nešto ju je gonilo da izađe napolje, makar to mogao biti korak u susret nekoj opasnosti. Opasnost ju je dražila bez obzira koliko je mogla da ugrozi njenu sigurnost, pa čak i njen život. No, pre nego što je stigla daleko, za-

čula je vučenje Barasovih nogu po zemlji i kada je prišla bliže, videla je da Baras nešto nosi. – Barase! – Sve je u redu, mis Kejt. Samo... pomoć bi mi bila korisna! – Po prvi put Kejt se prisetila da je Baras star čovek. Pohitala je prema njemu. – Ja ću ti pomoći. – Mis Kejt... – Ne brini, ja sam vrlo snažna! – Dobro, ako biste ga vi uzeli za noge...

– Je li mrtav? – glas joj je bio promukao od napetosti. – Ne znam, mis Kejt. Našao sam ga napolju na putu, pored njegovog ranjenog konja. Nisam mogao da vidim da li je i on pogođen. – Noseći onesvešćenog čoveka, lagano su se popeli uz stepenice, Baras zaduvan i umoran, a Kejt držeći svoj teret čvrsto rukama. Malo pomalo, Kejt je na sebe preuzela veći deo tereta i posle još nekoliko pređenih koraka jedva je uspela da izusti. – On je vrlo... vrlo težak! – Baras nije odgovorio ništa, štedeći dah za napor koji mu je predstojao. Kada su noseći teret ušli u hol kuće, niz glavne široke stepenice koje su sa sprata vodile do prostranog hola, žurno je došao još jedan čovek, i Kejt ga je pozvala da im pomogne. – Pereze, požuri napred. Pripremi kauč u mom budoaru. – Odmah, mis Kejt, evo me, žurim. – Mršav u telu, Meksikanac sudeći po tamnoj koži, Perez je požurio ispred njih u budoar svoje gospodarice gde je uradio ono što mu je naređeno. Namestio je jastuke na zid i Baras i Kejt su pažljivo položili Holideja na krevet. Kejt je koraknula korak unazad i pažljivo osmotrila čoveka koga su doneli, rekla je, ne skidajući pogled sa njega. – Donesi svetiljku. – Baras je uzeo lampu i digao je visoko iznad onesvešćenog čoveka. Ovaj je ležao nepomično kao da je mrtav, i Kejt je pružila ruku i uzela ga za zglavak iznad šake. Osetivši puls pod prstima, pogledala je Barasa i promrmljala. – Živ je! – Udario je glavom o nešto tvrdo – rekao je sluga. – Mislim da je samo onesvešćen. – Kejt je pustila Dokovu ruku. Obratila se Barasu i rekla. – Ne čini li ti se da na njegovom licu ima nečeg poznatog? – Stari sluga je odrečno odmahnuo glavom. Kejt se obratila i drugom slugi i užurbano rekla. – Reci Mariji da ti u jedan lavor naspe tople vode i da ti da jedan čist ubrus. – Kada je Perez izašao iz sobe, nastavila je. – Barase, donesi kutiju sa lekovima. Naći ćeš je u... – zastala je trenutak. – U sobi koju je koristio moj otac.

– Odmah, mis. – I on je odmah izašao iz sobe ostavljajući Kejt da zuri u čoveka opruženog na divanu. Kejt je uzela lampu koju je Baras ostavio na sto i opet se zagledala u njegovo lice. Ležeći onesvešćen, Dok nije znao da izgleda miran i spokojan kao novorođenče. Ali, ako je pogled na njega pobudio materinska osećanja u grudima Kejt Reversbi, ona to ničim nije pokazala. Kada su se ostali vratili u sobu, ona je već bila privukla stočić bliže do divana i stavila svetiljku na njega. Zasukavši rukave svoje haljine, uzela je lavor koji je Perez doneo, i predano se posvetila čišćenju ružne rane na Holidejevom čelu. Kada je ranu namazala balzamom, Dok se pokrenuo i nešto promrmljao. Kejt je bacila jedan kratak pogled do Barasa koji je potvrdno klimnuo glavom. – Mislim da je sada sve u redu – rekla je Kejt živahno. – Nema više potrebe da čekate. – Kuvarica Marija koja je kroz odškrinuta vrata virila da vidi šta se unutra događa, odmah je nestala. Perez je pošao za njom, ali je Baras zastao kolebljivo. – Trebalo bi da znamo ko je taj čovek – rekla je Kejt. – Ti reče da je njegov konj ranjen, je li tako? – Da, mis. – Neka neko skine sedlo sa njega i ujutru

neka obavesti šerifa šta se desilo. – Postaraću se za to, mis Kejt. – Mogao bi istovremeno da lavor i ubrus vratiš nazad u kuhinju, hoćeš li? – Odmah, mis Kejt. – Uzeo je stvari i izašao, a Kejt je spustila zavrnute rukave i ostala da čeka da Holidej dođe svesti, što se posle nekoliko minuta i dogodilo. Dok se pokrenuo na divanu, digao je glavu i zastenjao, a onda se odjednom, kao da je osetio odakle potiču njegove nevolje, uhvatio za čelo preko koga je Kejt bila stavila lako navlažen komad krpe. Pribravši se, zapitao je – Šta se desilo? – Kejt je zavrtela glavom. – Izgleda mi da ljudi u takvoj situaciji postavljaju uvek isto pitanje – primetila je. Holidej se digao na jedan lakat i zagledao se u devojku. – Ko... ko ste vi? – upitao je. – Mnogo je interesantnije da se zna ko ste vi, i ko je pucao na vas? – Pucao na mene? – Dok se netremice zagledao u devojku, a onda mu se licem razlio izraz olakšanja. – Ah, sada se sećam. Neko me je sačekao u zasedi i pucao iz mraka. Čini mi se da je moj konj pogođen. Ja sam bio odbačen iz sedla. – Tačno, i to na glavu – potvrdila je ona. – Da li vas mnogo boli? – Znao sam i za veći bol – odgovorio je Dok i skinuo noge sa divana. Sedeći na ivici, protresao je glavom kao da želi da je na taj način razbistri.

– Ne morate da žurite – rekla je Kejt. – Polako, odmorite se. Ustala je i digla sa poda platno koje mu je spalo sa glave, i stavila ga na sto. – Možda biste nešto popili? – Mogao bih – priznao je Dok. – Sačekajte ovde. – Rekavši to, devojka je izašla. Dok je ostao, gledajući za njom. A onda je nastavio da posmatra predmete u sobi. Bio je iznenađen elegancijom i otmenošću onoga što je video i sledećeg trenutka je skočio na noge, jer se setio da je u trenutku kada je na njega pucano prolazio pored Reversbijeve kuće. Kejt Reversbi! Bio je to najđavolskiji obrt sudbine. Na um mu je došla misao da je na njega pucao neko iz Reversbijevog domaćinstva. Kuća Reversbijevih mnogo mu je dugovala za smrt Somsa Reversbija. Vratio se do divana, seo i šakama obuhvatio glavu. Kejt Reversbi se i suviše dugo zadržala sa tim pićem. Možda je prvi put u svom životu osetio neodložnu potrebu za nekim žestokim pićem. Osećao se kao da je u paklu. – Dok Holideje! – Dok je naglo digao glavu. Na vratima je stojala Kejt Reversbi sa naperenim revolverom u ruci. – Dignite ruke uvis i ustanite. Ako učinite samo jedan pokret da se mašite revolvera, ubiću vas! – Dok je ustao i digao ruke u visini ramena. Crnokosa devojka je lagano ušla u sobu i dalje držeći revolver. Sa mesta gde je stojao, Holidej je mogao da primeti da je to revolver teškog kalibra i da je obarač zapet. – Budite oprezni sa tom stvarčicom – rekao joj je. – Može se desiti da opali i da vas povredi. – Devojka je nastavila da mu se približava sve dok nije prišla na dva koraka, a onda je stala. Ne okrećući glavu, povikala je. – Barase!

Holidej je pogledao pored nje i ugledao siluetu nekih osoba kako se okupljaju iza vrata koja su vodila u hol. – Reci ostalima da se udalje. A ti, Barase, dođi ovamo i zatvori vrata. – Čovek po imenu Baras ušao je nečujno u salon, zatvorio vrata za sobom i prišao do devojke. U ruci je nosio skraćenu jednocevnu „sačmaru" i po načinu kako ju je držao, Dok je znao da mu to nije prvi put da je koristi. – Uzmi mu revolvere. – Bez ijedne reči starac je obišao oko Holideja, izvukao mu revolvere iz futrola, a onda ga hitrim potezima pretresao. – Ima li još nešto sem revolver? – Ništa, mis Kejt. – Vrlo dobro – rekla je devojka. – Stanite

tamo poreć zida. – Dok je slegnuo ramenima i prišao zidu. – Okrenite se! – Holidej se poslušno okrenuo licem devojci, a zatim je spustio ruke. – Jesam li vam rekla da spustite ruke? – Mlada damo – rekao je Dok – ne treba da me se plašite, jer su mi nokti iščupani. Bezopasan sam kao revolver bez okidača. A sada, hoćete li mi reći u čemu je stvar? – Baras je promrmljao nešto što Holidej nije mogao da razume. – Naravno da nećemo! Ovo se ne tiče ni zakona ni šerifa! – Onda je dodala. – Nema više potrebe da ostaneš ovde, Barase. – Baras je uzviknuo. – Čim sam našao pismo u njegovoj putnoj torbi i saznao ko je, odmah sam hteo da ga napunim olovom. I sada mislim da bi to bilo najbolje. – Na to je Kejt odgovorila. – Neće biti nikakvog ubijanja u ovoj kući! A sada idi, ostavi nas same. – Biću u predvorju – rekao je Baras značajno – za slučaj da vam budem potreban. – Devojka je ćutala dok je sluga nečujno prešao preko odaje, otvorio vrata, izašao i ostavio za sobom odškrinuta vrata. Kejt se malo dvoumila, a onda je žurno prišla vratima, zatvorila ih i okrenula se prema Holideju koji za sve to vreme nije učinio nijedan drugi pokret sem dizanja obrve. Prišla mu je sa još uvek naperenim revolverom u ruci. – Hoću da vam postavim nekoliko pitanja, mister Holideje. – Biću vam na usluzi – rekao je Dok galantno i dodao. – Koliko sam shvatio, ovaj stari kostur od sluge našao je mog konja? – Ja sam mu rekla da sa njega skine sedlo. Tako je našao pismo u vašoj putnoj torbi.

Dok je na to lenjo prevalio preko usana. – Ništa nije toliko važno u ratu kao saznanje o tome s kim imamo posla. Šta biste vi na to rekli, madam? – Devojka je nabrala obrve i njene lepe, tamne oči postale su sitnije. – Mislim da niste u položaju da možete nekoga da kritikujete, mister Holideje. A sada mi recite zašto ste ubili moga oca? – Nije bilo drugog izbora. Na kocki je bio moj ili njegov život – odgovorio je Dok. – Izgleda da se vašem starom nije dopalo kako sam ušao kod njega i počeo da ga ispitujem. Iznenada se mašio revolvera. To je učinio pošto je svome plaćeniku naredio da me ustreli. – Šta biste rekli na to ako vam kažem da prihvatam vašu priču? – Mislite moju izjavu o pogibiji vašeg oca? – Da. – Rekao bih da je to mudro sa vaše strane, mis Reversbi. Nije dobro zasnivati svoje postupke na pogrešnim idejama i činjenicama. – Njegov ton naterao joj je rumenilo u obraze. – Šta hoćete time da kažete? – Hoću da vam postavim nekoliko pitanja u vezi sličnog problema kada sam dolazio u ovaj grad, mis Reversbi. Ne u pogledu mene lično, već u vezi sa smrću oca jednog drugog čoveka, ali, to je isto. On je sumnjao da je vaš otac ubio njegovog i oko toga je bilo nedoumica. Moja prva pomisao bila je da je njegov otac zaista ubijen bez razloga. To je bio razlog što sam došao u grad i počeo da postavljam pitanja. Morao sam da dođem do istine, inače onaj mladi čovek nikada ne bi mogao mirno da spava. – Jeste li našli odgovor? – Jesam. – I, šta ste otkrili? – Dok je slegnuo ramenima. – Nije neophodno da o tome sada govorimo. – Kako sam vas razumela, oko ubistva oca vašeg prijatelja nema više nikakvih sumnji? – Ne. To je razlog što sam misli o tome izbacio sebi iz glave – rekao je Dok. – Zato i vama savetujem da učinite isto. – Prekrstio je ruke na svojim širokim prsima. – Ne znam ništa o vama, mis Reversbi, ne znam odakle ste, niti bilo šta drugo. Ali, odnekud mi se čini da niste ni rođeni niti ste proveli prvu mladost u ovoj dolini i uopšte u ovoj državi.

– Kakve to veze ima sa vama? – Meni se čini – nastavio je Dok kao da ga ona uopšte nije prekinula u razmišljanju – da morate još mnogo da učite o ovoj zemlji. S vremena na vreme, događaji postaju surovi, strasti izbijaju poput vulkana, potežu se revolveri i iz njih se puca. To se dogodilo između mister Reversbija i oca moga prijatelja. Tako nešto desilo se i između mister Reversbija i mene. Rezultat toga je da su dva čoveka mrtva i... pa eto, to je sastavni deo odvažnjeg života. To se događa i ne treba uvek tražiti krivca i revanš. Smrt je sastavni deo života na Dalekom zapadu. – Vi ste vrlo filozofski nastrojeni, mister Holideje. – U njenom glasu osećao se prizvuk cinizma. – Moram reći da je prijatno iznenađenje i promena otkriti da neki... kockar ili pustolov, je li vaše životno zanimanje... govori na taj način? – Nije važno ko sam ja ili čime se bavim, mis Reversbi. Važno je što vi nameravate da mi se osvetite za to što sam ustrelio vašeg oca? – Izveli ste to zaista nepogrešivo tačno – rekla je zadihano, i po prvi put revolver je nervozno zadrhtao u njenoj ruci. Sledećeg momenta, uspela je ponovo da ovlada sobom. – U pravu ste što mislite da ću vam se osvetiti mister Holideje, ali, ja nisam ubica i moja osveta će biti drugačija. Uzeću zemlju i kuću vašem štićeniku, a to će vašu sujetu ozbiljno pogoditi. – Dok je neko vreme ćutao, a onda je lagano klimnuo glavom. – Očekivao sam tako nešto. Velikodušnost izgleda nije osobina ljudi u ovom kraju. – Utoliko bolje za vas. Bar nećete biti razočarani, je li tako? Nameravam da to izvedem po zakonu, onako kako bi moj otac učinio... Šta kažete na to, mister Holideje, da li će to u vama izazvati ciničan osmeh kojim se inače neštedimice razbacujete? – Ako sam se osmehnuo, to nije bilo ciničnо ni namerno – rekao je Dok. Prineo je šaku čelu i namrštio se. – Još uvek osećam bol u glavi i taj osmeh je možda bio samo grč bola. U svakom slučaju, hvala vam što ste mi pomogli. – Sada se zaista osmehnuo. – Imao sam veliku sreću što, kada ste me našli, niste znali ko sam.

– Možda je trebalo da popustim Barasu i da mu dozvolim da svrši sa vama. Možda još ni sada nije kasno. Šta kažete na to, mister Holideje? – Ljubazna damo, vi mi ne izgledate kao osoba koja uživa u ubijanju. – Otkud to možete da kažete? Ne znate ništa o meni – rekla je bez oklevanja. Pošto je Dok ostao bez odgovora, ona mu je prišla i na njegovo zaprepašćenje zgrabila ga rukom za prsa košulje. – Vi mislite da sam ja samo jedna obična bespomoćna beskorisna žena! E, u tom grešite, mister Holideje, u tome jako grešite! Ja sam odlučna i sposobna za život kao i svaki muškarac. Mogu da budem isto tako surova i bezobzirna kao što su i oni. – Iznenada, kao što mu je prišla i dograbila ga, dopustila je da joj ruke klonu pored tela. Rumenilo joj je buknulo na obrazima, a onda se naglo povukla, tako da je odjednom prebledela u licu kao smrt. Promrmljala je nešto nerazgovetno što Dok nije razumeo, kao „sada bi bilo bolje da odete". – Dok ju je netremice gledao, osećajući da se u njemu bore protivurečna osećanja. Pred njim je stojala lepa, ljupka žena, žena odjednom nesavladivo privlačna, poželjna, sa tamnim očima, punim rumenim usnama, divno izvajanim raskošnim oblicima tela, napeta i izazovna u svakoj pojedinosti. Sa svakom sekundom koja je promicala, sve više mu se činilo da nikada u životu nije upoznao ženu kao što je Reversbijeva kći. Dok se odjednom okrenuo i došavši do vrata otvorio ih. Zastao je kada je iza sebe čuo reči koje mu

je ona uputila. – Nemojte dozvoliti da budem prinuđena da vas ubijem, mister Holideje. – Imao je utisak da su mu se te reči kao noževi zarile u leđa. Zastao je ukrućen, a onda se, ne osvrnuvši se, uputio u hol. Tamo je zatekao tri čoveka koji su stojali svaki u drugom uglu. Jedan od njih bio je stari kućepazitelj Baras, drugi mršavi Meksikanac Perez, a treći čovek bio je Din Morou, advokat, desna ruka pokojnog Somsa Reversbija. On je stojao upola u senci. Visok i preteći zloslutan kao neka ptica grabljivica. Sva trojica su ga pažljivo posmatrali dok je brzim koracima prelazio hol. Osećao je njihove poglede na sebi, i kada je otvorio glavna ulazna vrata i širom ih raskrilio kao da je želeo da u atmosferu mraka pusti više slobodnog vazduha, u jednom trenutku nešto ga je nateralo da se okrene i da ih svu trojicu odmeri pogledom. – Vi tamo – rekao je – hoću moje revolvere.

Baras se nije ni pomerio. Ponašao se kao da ga uopšte nije čuo. Dok je ponovio. – Ti, Barase, hoću moje revolvere. – Stari sluga je i dalje ćutao, ali se tada iz polutame začuo Morouov glas. – Vaš konj je ranjen. Uzeli smo vaše bisage, sedlo i ostale stvari. Kod nas su i vaši revolveri. Ako vam je stalo da te stvari ponovo dobijete, pokušajte da ih uzmete ako možete. – Tada se iz sobe Kejt Reversbi začuo bezličan i prazan glas kao lišen svakog osećanja. – Sve što želite možete uzeti, Holideje. Uzmite i idite. – Dok je koraknuo nazad, a zatim se okrenuo i video da devojka stoji na vratima salona i pruža mu njegove revolvere držeći ih za cevi. Pružio je ruku i uzeo revolvere. Sa poda u predvorju dograbio je svoje bisage i putnu torbu, a onda je klimnuo glavom umesto pozdrava i udaljio se kroz predvorje. Izašao je iz kuće pre nego što je devojka shvatila šta se događa, a onda, pošto su Baras i ostali zurili u nju iznenađeni zbog njenog postupka, viknula je kratko da odu i za tren oka hol je bio potpuno pust. Dok se uputio laganim koracima prema gradu i gradskoj štali gde je nameravao da pribavi drugog konja. Nije žalio gubitak sedla i uzda, jer je to lako mogao da kupi. Uostalom, u gradu je bilo dovoljno trgovina da se snabde sa svim što mu je potrebno, a njegove lične stvari nalazile su se u putnoj torbi koju je imao sa sobom. Na kraju, u toku njegovih beskrajnih lutanja naučio je da se što manje vezuje za stvari, i da ono što mu nedostaje kupi. Konačno, taj mali gubitak mu se isplatio, jer je o Kejt Reversbi za ovih pola sata saznao mnogo. Probudio je Džeda Prudija i ne upuštajući se u predugačka objašnjenja iznajmio je od njega drugog konja, a s njim i potrebnu opremu. Džed mu je obećao da će otići po njegovog konja i pokušati da ga izleči.

Kada se nalazio otprilike jednu milju daleko od Tornove ranč kuće, začuo je topot kopita konja koji su mu se približavali. Prineo je šaku uhu da bi bolje čuo, a onda je, odjednom, ponet nekim unutrašnjim impulsom, skrenuo konja s puta u žbunje i drveće koje mu se učinilo kao povoljan zaklon od neželjenih pogleda. Pri svetlosti zvezda, četvorica jahača su u trku projurila pored njega, a da sve vreme dok ih je mogao čuti, nisu izustili ni reč. Mogao se zakleti da je prvi čovek bio Din Morou, ali, za nekoliko sekundi, cela grupa je prošla i nije imao mogućnosti da svoje zapažanje i potvrdi. Zamišljen zbog onoga što je video, vratio se nazad na put i nastavio da jaše prema ranču T. Izračunao je da mu je trebalo prilično vremena da se od Reversbijeve kuće vrati do gradske štale. U svakom slučaju dovoljno

vremena da Morou, ako je to bio on, povede grupu kauboja do ranča T. i vrati se nazad. Bio je zbunjen i ljut, kolebao se u sebi da li da se okrene i pohita za konjanicima koji su projurili pored njega i sazna šta su tražili na Tornovom ranču. Sledećeg momenta, sve njegove sumnje o razlozima noćnog jahanja grupe kauboja bile su raspršene. U vazduhu se osetio dim i odmah zatim video se crveni odsjaj na tamnom nebu. Cimnuo je uzde i petama podbo konja u brži trk hitajući prema ranč kući. Kuća je gorela i vatra je bila u tolikom zamahu da je bilo samo pitanje minuta kada će kuća, štala i sve ostale zgrade biti pretvorene u gomilu pepela. Kašljući od oblaka dima stavio je maramicu preko usta i okrenuo konja, pošao je desetak metara nazad, vezao ga za jedno drvo na bezbednoj udaljenosti od kuće, a zatim je pešice, sa revolverom u ruci, potrčao nazad. Kada se našao na pola puta do kuće, shvatio je da mu revolver neće biti potreban.

Četvorica jahača koji su prošli pored njega milju dalje niz put, temeljno su spalili sve na ranču, i sada su bili daleko, a iza njih su ostale samo ruševine od onoga što je stari rančer Torn s mukom izgradio svojim sopstvenim rukama. No, napadači nisu otišli tek tako. Ostavili su nešto za sobom. Hodajući besciljno između poluizgorelih zgrada, Dok se sapleo i s naporom održao na nogama, a on da je spustio pogled i zagledao se u lice Dena Torna, mladog, nedoraslog sina nekadašnjeg vlasnika ranča T. Hitro je dohvatio u naručje Denovo mlitavo telo i kroz oblake dima poneo ga nazad do mesta gde je ostavio konja. Kada ga je spustio na zemlju, učinilo mu se da je iz njegovih grudi začuo slabo stenjanje. Kleknuvši na jedno kolena prineo je uho sasvim blizu do usta nesrećnog mladića. – Dene, Dene, čuješ li me? – Den je za trenutak otvorio staklaste oči. Usne su mu zadrhtale kao da je nešto hteo da kaže, ali se iz njih začulo samo slabo isprekidano mrmljanje. Najzad je uz veliki napor uspeo da progovori. – Morou... iznenadili su me... Holideje, žao mi je... – Glava mu je klonula na stranu. Telo mu se odjednom opustilo i Dok je na svojoj ruci osetio svu njegovu težinu. Pažljivo je položio Dena na leđa, a onda se ispravio, obrisao ostatke gareži sa lica i usana i duboko uzdahnuvši zagledao se u ruševine nekadašnjeg ranča. Krovna konstrukcija poslednjeg zdanja srušila se u tom trenutku i čitavi rojevi varnica poleteli su uvis na sve strane. Očigledno da je mladi Den Torn bio i suviše optimista u svom verovanju da će uspeti da sačuva imanje svoga oca. Jednim jedinim udarcem njegovi neprijatelji su uništili sve što je bilo od vrednosti na ranču. Ubili su jedinog živog naslednika tog imanja, i sada im je put bio otvoren da prisvoje ono što su odavno planirali. Ali, nisu računali da jednom nepoznatom okolnošću. Nisu računali s tim da mladi Den Torn ima prijatelja koji neće dozvoliti da njegova smrt ostane neosvećena. Zločincima neće biti dozvoljeno da u miru uživaju u plodovima svoje zločinačke akcije.

*

Zora je uveliko bila osvojila kada je revolveraš Kulen izašao iz kolibe na Plet Krosingu i pogledavši prema istoku zevnuo i proteglio se. Osvrnuo se nezainteresovano i pogledao oko sebe, a da nije primetio čoveka koji je sedeo na jednom panju dvadesetak metara daleko od kolibe. Lenjim, bunovnim koracima otišao je do pumpe i nekoliko puta napumpao vodu sebi preko glave, a onda je otresao vodu

iz kose, vrteći glavom kao pas, i posle toga vratio se i nestao u unutrašjnosti kolibe. Dok Holidej je strpljivo čekao kao što je već dugo čekao. Konj mu je bio vezan u gustoj šumici žbunja iza njega. Sa zadovoljstvom je prepoznao Kulena u čoveku koji je malopre izašao da se umije. To je kazivalo da je uprkos šerifovom strogom naređenju revolveraš nameravao da ostane u blizini. Malo kasnije, iz kolibe se začulo kloparanje limenog posuđa. Stub gustog dima počeo se dizati iz širokog dimnjaka, a odmah zatim jedan drugi čovek izašao je na čistinu ispred kuće. To je bio Pog Hogben, čovek sa kojim se Dok sukobio u salunu „Ekscelzior". I Hogben je kao njegov prethodnik štedljivo iskoristio pumpu za umivanje kao da nije previše naklonjen upotrebi vode. Preko ramena je nosio neki peškir sumnjive čistoće i kada se umio vodom, nastavio je energično da trlja lice ubrusom, a posle toga se okrenuo suncu, puštajući da ga prijatna toplota razgali i zagreje. Sledećeg trenutka ugledao je Holideja kako sedi na panju. Kao da ne može da veruje svojim očima zagledao se u njega sa zinutim ustima, a onda je naglo bacio ubrus i mašio se revolvera.

– Stoj! – Holidejev glas bio je oštar, ali prigušen, tako da ga ostali u kolibi ne bi mogli čuti. Ali, Hogben ga je ipak vrlo dobro čuo. Ruka mu se kao sleđena zaustavila iznad drške revolvera, a prsti su mu ostali zgrčeni kao kandže ptice grabljivice. Dok je lagano ustao sa panja. Hogbenu se revolver u Dokovoj ruci činio veliki kao top i kako mu se Dok približavao, činio mu se sve veći i veći. Pustolov se zaustavio na nekoliko metara daleko od Hogbena i zapitao. – Koliko ih ima u kolibi, Hogbene? – Ovaj je samo lagano zavrteo glavom. Izgledao je potpuno zbunjen i kao lišen sposobnosti za rasuđivanje. – Moj brat – rekao je Hogben isprekidano – i časna reč, on će te ubiti kao psa! – Dok kao da nije čuo njegovu pretnju i nastavio je nestrpljivo. – Koliko ih je još sem tebe i Kulena? – Ima nas ukupno trojica. – Koliko vas je sinoć bilo na Tomovom ranču? Jeste li sva trojica jahali tamo? – Ne znam šta mislite. – Glas mu je bio drhtav i zvučao je potmulo. – Govori ili ću ti napraviti nekoliko rupa za ventilaciju – rekao je Dok. Hogben je odjednom skočio u stranu i povikao. – Kulene, Vile! – Dok je zastao u nedoumici. Okrećući se prema njemu s izrazom trijumfa na licu, Hogben se odjednom mašio revolvera. Kada je oružje poletelo iz futrole, on je besno prosiktao kroz zube. – Račun je izmiren, Holideje! – Bile su to poslednje reči koje je u životu izgovorio. Revolver u Dokovoj ruci kao da je poskočio. Prasak je odjeknuo kao grom iz vedrog neba i razlegao se prerijom daleko do horizonta. Tane je pogodilo Hogbena usred grudi i odbacilo ga nazad kao grančicu. Revolver mu je poleteo iz ruke i pao na zemlju. Još pre nego što je telo pogođeno palo na zemlju, Dok se okrenuo prema otvorenim vratima kolibe. Nije morao dugo da čeka. Odjeknuo je prasak puške, on je osetio kao da ga je nešto gurnulo nazad. Očajnički je pokušao da upotrebi revolver i tek onda je shvatio da mu desna ruka beskorisno visi pored tela. Bacio se na zemlju i u kotrljanju izvadio drugi revolver levom rukom, a onda je ispalio hitac prema vratima kolibe. Kulen je u tom trenutku istrčao, zastao poguren i krenuo dalje, praćen trenutak kasnije Hogbenovim bratom. Mora da su braća Hogben bili blizanci, pomislio je Dok tog trenutka. Čak su imali i isti preteći izraz lica. Hogben je prineo pušku ramenu, i bez mno-

go nišanjenja opalio. Dok se međutim već kotrljao po zemlji. Udarac zrna u zemlju zasuo mu je lice prašinom, a onda je iznenada odbacio pušku, potegao revolver i uspeo da ispali jedan metak u Dokovom pravcu. Tane je promašilo za više od jednog metra, ali, Dokov sledeći hitac nije promašio. Metak je pogodio Hogbena u stomak, i uz bolan krik napadač je ispustio revolver i obema rukama pritisnuo je bolno mesto na trbuhu. Dok nije imao vremena da čeka i gleda kako Hogben umire. I on sam je morao da potraži zaklon i trčao je punom brzinom, glave uvučene u ramena, sa revolverom čvrsto stegnutim u levoj ruci. Kao čovek iskusan u obračunima, tražio je pogledom neko uzvišenje na tlu gde bi mogao da se zakloni. Tako nešto bilo je teško naći na ravnom poljančetu, ali tamo gde je privezao konja u blizini je bilo malo ispupčenje i on se uputio tamo. Baš kada se bacio iza busena, Kulen je naniŝanio na njega i opalio. Za revolver to je bio krajnji smrtonosni domet i to je za Holideja bila sreća. Tane ga je pogodilo u čelo, ali je kliznulo pored lobanje napravivši dug zasek po koži. Od udarca, Dok je izgubio svest. Kulen je počeo da mu se lagano privlači sa revolverom spremnim za paljbu. Prišavši dovoljno blizu zastao je, pogleda prikovanog za opruženo nepomično telo. Nečujno je napunio revolver, a onda sa podlim osmehom na golobradom licu digao je revolver da ispali još jedan hitac, za svaki slučaj, da protivnika dokrajči. Baš u tom momentu začulo se bolno stenjanje Vila Hogbena.

– Kulene, pomozi mi, preklinjem te! Kulene! – Kulen se nestrpljivo okrenuo. Sa nevericom na licu, Hogben je još uvek stojao na nogama, pritiskajući rukama stomak. Lice mu je bilo pepeljastosivo, a vilica mlitavo obešena. Kulen je proklinjući pošao ka njemu, spuštajući u hodu revolver u futrolu. Dograbio je svog kompanjona za ruku, prebacio ga sebi preko ramena i pola hodajući, pola vukući ga, pošao je prema kolibi. Dok ga je Kulen spuštao na tvrd ležaj, Hogben je krkljavo progovorio. – Je li mrtav? – Naravno da jeste. – A sada, kuda ti ideš? – U grad – rekao je Kulen kratko. Ne poklonivši samrtniku više nijedan pogled, niti reč, Kulen je odlučnim koracima došao do vrata, zastao za trenutak i pogledao prema zemljanom uzvišenju. Od Doka Holideja nije bilo ni traga. Proklinjući kroz stisnute zube, potrčao je prema koralu, žurno odvezao svoga konja, osedlao ga i pojahao. Izlazeći iz ograđenog prostora izvukao je revolver i kotrljajući cilindar po levoj podlaktici proverio je da li je revolver pun. Usta su mu bila stisnuta u tanku crtu surovosti. Znao je on da je Holidej bio pogođen u glavu. Video je krv, bio je to dakle ipak samo promašaj, neznatna ogrebotina na čelu. I do sada je imao prilike da vidi ljude koji su izgledali mrtvi, a da posle ustanu i nastave borbu. Nekada se događalo da dejstvo taneta bude usporeno, da se pogođeni kreće i ponaša kao da mu se nije ništa dogodilo, i da tek posle izvesnog vremena padne na tlo. Ali sa Dokom Holidejem nije trebalo nimalo rizikovati. Bio je pogođen dva puta, Kulen je to znao. Morao je biti u teškom stanju. Pa, ipak, sve dok je živ, Dok je bio opasan kao zmija zvečarka. Poterao je svoga konja pored tela Poga Hogbena ne poklonivši mu ni jedan jedini pogled. Zatim ga je poterao u trk, preleteo preko uzvišenja, spustio se niz stranu, zatim kroz žbunje u šumarak, proveravajući neće li negde ugledati nepomično opruženo Holidejevo telo. Od Holideja međutim nije bilo ni traga ni glasa, ali je Kulen negde u daljini čuo

prigušeni topot konjskih kopita. Izustivši još jednu kletvu, Kulen je vratio revolver u futrolu, a onda, okrenuvši konja, uputio se prema gradu. Jedno je bilo sasvim sigurno, morao je likvidirati Doka Holideja pre kraja toga dana, ili se može desiti da on sam ne dočeka sutrašnji dan.

*

Toga jutra, Rut Kort je bila zauzeta svojim uobičajenim poslovima i bila je sama u kući kada je čula da u dvorište ulazi neki konj. Prišla je prozoru i pogledala napolje, a onda je sledećeg momenta brišući žurno ruke keceljom, potrčala napolje u pravom trenutku da vidi kako Dok Holidej umorno silazi iz sedla. – Otkuda vi, mister Holideje? – On se okrenuo prema njoj i devojka je mimo svoje volje kratko prigušeno kriknula. – Šta je sa vašim licem? – Čini mi se da sam malo krvario – rekao je Dok kao da se izvinjava. – Nije ništa zabrinjavajuće. – Ali, vaša glava... – Samo ogrebotina – rekao je. Ali, mada je ton njegovog glasa zvučao ohrabrujuće, ona je u njegovim očima videla izraz trpljenja. Odmah zatim primetila je da mu desna ruka ukrućeno visi pored tela, i da su mu prsti zamrljani krvlju. Uhvativši se obema rukama za obraze, devojka je tiho rekla. – Vi ste u nevolji, mister Holideje. – Donekle – priznao je Dok i dodao. – Došao sam da vidim vašeg oca. – Ali, on nije ovde. – Gde mogu da ga nađem? – Ne znam, nisam sigurna. – Dvoumila se kratko. – Mislim da je otišao da se nađe sa gradonačelnikom i nekolicinom drugih građana. – Ne znate možda sa kojim ciljem je otišao? – Ne znam. – Izgledalo je da se još uvek koleba i on je zbog toga rekao. – Ne pitam vas iz puke radoznalosti, mis Kort. Desile su se neke stvari, i mislim da vaš otac treba za njih da zna. Činjenica je da ja mislim da je on jedan od malog broja ljudi kojima u ovom gradu mogu verovati.

– Mom ocu možete bezgranično verovati – uzviknula je devojka. – Sigurna sam da će se vratiti kući prepodne. Zar ne biste mogli da ga pričekate ovde? – Dok se za trenutak zamislio, procenjujući njen predlog, a onda je zapitao da li mu može dati čašu vode. – Vi ste ranjeni – rekla je. – Treba vam nešto jače od vode. – A onda je dodala odlučno. – Odmah uđite u kuću. Videćete da moj otac u ormaniću svoje sobe ima jednu flašu viskija. Soba je odmah pored ulaza. – Mislim da ne bi trebalo... – zaustio je Dok, ali je ona uzela uzde iz njegove ruke i rekla energično. – Molim vas, učinite kao što vam kažem. Ja ću se postarati za vašeg konja, i odmah ću vam se pridružiti. – Dok ju je pogledao i uspeo je da na usne izmami umoran osmeh. – Zaista mi ne bi škodilo da sperem sa sebe ovu prljavštinu, mis Kort. – Sve će biti u redu – rekla je i bacila na njega kratak pogled preko ramena. Njene plave oči su se blago osmehivale. – Ne tiče me se šta ste učinili mister Holideje, želim da vam pomognem bez obzira na sve. – Hvala – rekao je Dok. – Nemojte se mnogo mučiti oko tog konja, jednostavno ga pustite. – Ne, najpre ću ga sapeti da ne pobegne – rekla je. – A sada molim vas, uđite u kuću bez odlaganja. Hodajući kao u snu, otišao je do zadnjih vrata, ušao unutra, našao vedro sa vodom i lavor, i počeo da čisti krv sa lica. Otkrio je da mu čak i tako jednostavan posao pričinjava teškoće. Desna ruka mu je bila od male koristi. Bio je u potpunosti obuzet umivanjem, kada je iza sebe čuo Rut kako mu govori. – Evo, uzmite ovaj čist ubrus. – Zatim je rekla: – Morate mene pustiti da to uradim – i uprkos njegovim protestima, uzela je jedan kraj ubrusa i posvetila se čišćenju njegovog lica. Kada

je završila s tim, uzela ga je za desnu šaku. Videvši da mu se lice zgrčilo od bola, zapitala je. – Jeste li ranjeni? – A od čega bi inače bila krv? – Ja... nisam do sada nikada videla ranu od metka. – Lice joj je malo prebledelo, ali je ipak odlučno prinela njegovu ruku iznad lavora sa vodom i oprala ostatke krvi. Dok je na to rekao:

– Mnogo sam vam zahvalan, mis Rut za sve što ste dosada učinili za mene. To je za vas bilo mučno. – To je najmanje što sam mogla da učinim. Ali, mislim da morate otići kod lekara. – Kasnije. – Shvatate li da je metak još uvek u mišici? – Nije – razuverio ju je. – Prošao je kroz meso. Tako imam dve rupe od jednog metka. – Osmehnuo joj se sa lažnom vedrinom, ali, ona mu nije uzvratila osmeh. – Pođite sa mnom – rekla je. Prošla je kroz kuću do sobe njenog oca, pronašla flašu sa viskijem, nasula mu jednu prilično veliku čašu i pružila mu je. Dok je Holidej pio, ona ga je radoznalo posmatrala. – Hvala – rekao je, spuštajući čašu na sto. – Nisam baš ljubitelj viskija, ali, ovo mi je zaista prijalo i bilo potrebno. – Piće ga je izgleda dosta okrepilo i nastavio je sa mnogo više čvrstine u glasu. – Izgleda da ni vaš brat nije ovde? – Glen? Ne, ni on nije kod kuće. – Dok ju je pogledao ispitivački. – Da li je noćas uopšte dolazio? – Na to je devojka uznemireno uzviknula. – Zašto me to pitate? – Samo pitam, mis. – Ona je počela nervozno da krši prste, a onda je iz nje odjednom grunula bujica reči. – Ne mogu da shvatim šta se to desilo s Glenom. Od kako smo došli ovamo on se na neki način promenio. Ide svojim putem, radi šta hoće i postao je nekako tajanstven... – Recite mi jednu stvar, mis Rut. Je li vaš brat protivnik izgradnje nove železnice? – Ona je širom razrogačila oči. – To je suludo pitanje, mister Holideje! – Zaista? – rekao je Dok bez okolišenja. – A ja uopšte ne mislim da je pitanje suludo. Znam koliko je vaš otac angažovan u izgradnji železnice, ali, kako stoji stvar sa Glenom? – Kako... pa, pretpostavljam da je on isto toliko zainteresovan kao i mi... – Vi to pretpostavljate, ali, da li je nekada pokazao nešto zbog čega bi se moglo posumnjati da je na neki način protiv izgradnje? – Ona je sa sumnjom odmahnula glavom, a onda je dodala. – Pretpostavljam da imate neki razlog što to pitate? – Radoznao sam da saznam više o vašem bratu.

– Ali, zašto? – Ne moram u ovom trenutku da vam govorim o razlozima – rekao joj je. – To je jednostavno zbog toga da malo raščistim atmosferu... tako da kažem. Je li vaš otac zadovoljan Glenovom saradnjom! – Pretpostavljam da na to pitanje moram da vam dam iskren odgovor. – Ne vidim zašto biste postupili drugačije, mis Kort. – Ona se osmehnula slabo. – Jedva me poznajete. Kako biste znali da li govorim istinu? – Možda vas poznajem bolje nego što mislite. – Čudno je to – rekla je – ali, imam osećaj kao da vas vrlo dugo poznajem. – Nestavila je: – Dođite sa mnom do kuhinje, hoćete li? Ta vaša ruka me jako brine. – Ništa ne možete učiniti s njom, mis Kort. – Bar vam mogu oprati krv i prljavštinu oko rane. Kažete da je metak prošao skroz... – Pokušavate li vi to da izbegnete odgovor na moje pitanje? – Ne, nije stvar u tome. Reći ću vam sve što želite da znate, samo ako mogu. – Dobro – rekao je – hajde da pogledamo tu ruku. – Pošli su zajedno do kuhinje gde ga je ona namestila da sedne. Skinula mu je sako, zavrnula rukav do ramena i otkrila gadnu ranu, čitavu poderotinu na gornjem delu mišice. Neko vre-

me je prošlo dok je ona bila zaokupljena čišćenjem rane toplom vodom i čistim komadom platna. Dok je primetio. – Imate vrlo lepu uređenu kuhinju. – Volim kada su stvari lepe i u redu. – To vidim – rekao je Dok i klimnuo glavom, bacivši uzgred pogled na ranu, dok je ona stavljala komad gaze. – Jednostavno ću zategnuti ovaj komad platna oko ruke čim nađem balzam. – Već sada izgleda bolje – rekao je Dok osmotrivši kritički ranu. – Nemojte se micati – opomenula ga je i udaljila se do ormanića u kome su stojali lekovi i razne masti. Kada se vratila do njega, Dok je rekao. – Još uvek nisam zaboravio pitanje koje sam vam postavio.

– O Glenu? – Namazala je malo lekovitog masnog balzama na platno i nastavila da mu previja ruku. – Ako baš morate da znate, moj otac nije bio baš zadovoljan Glenovim ponašanjem od kako smo došli u Dalton. Mislim da je sve počelo s njegovim kockanjem. – Dok je klimnuo glavom. – Sviđa mu se kocka? – On je potpuno sumanut kada je u pitanju bilo kakva opklada ili igra na sreću. Kroz partije karata u „Ekscelzioru" upoznao je mnogo različitih ljudi. Moj otac je smatrao da su to nepogodni tipovi. Ja lično nikada nisam bila tamo... – kratak osmeh je blesnuo na njenom licu – ali, mogu da zamislim kakvi su ti ljudi. U stvari, jedne noći kada je moj otac bio napolju u gradu, Glen je dvojicu njih doveo kući. Nisu mi se nimalo dopali i kada su otišli, ja sam to rekla Glenu. Njemu se moj kritički odnos prema njima nije svideo, ali, ja tu nisam mogla ništa da izmenim. – Ko su bili ti ljudi? Da li se sećate? – Ipak, znam jednoga od njih, jednog od braće Hogben, znate li nešto o njima? – Da – rekao je Dok – znam. – Rut se udaljila korak od njega i kritički osmotrila svoj rad. – Mislim da će ovako biti dobro. – Upravo je izvanredno, mis Kort. Mnogo vam hvala. – Drago mi je što sam mogla da vam pomognem. – Prebacila je sako preko njegovih ramena. – Mislim da će proći dosta vremena pre nego što budete u stanju da koristite tu ruku. – Čim ukrućenost malo popusti – uverio ju je Dok – počeću opet da radim s njom. – Načinio je slab pokret ka revolveru, a onda se namrštio i zastao. – Čini mi se da to danas neće biti moguće – priznao je, i nastavio da namešta opasač, tako da mu pri ruci bude futrola na levom boku. Dok ga je posmatrala, devojka je rekla ozbiljno. – Hoćete li mi reći kako se to desilo? – Te priče nisu za vaše uši, mis Kort. – Devojka je sevnula očima i primetila. – Mislite li da sam suviše mlada da upoznam stvarni život? Ili, da sam suviše razmažena. Niste primetili da sam pobledela niti sam pala u nesvest kada sam videla vaše krvavo lice, je li tako?

– Žao mi je ako sam vas uvredio – rekao je tiho i jednom rukom izvadio tabakeru i odabrao jednu tanku cigaru. Dok je time bio zabavljen, nastavio je da govori. – Možda bi ipak trebalo da znate. U svakom slučaju, neće proći mnogo vremena, a grad će znati šta se dogodilo. Prošle noći neko je iz mraka pucao na mene i ja sam pao s konja i udario glavom, tako da sam se onesvestio. Kada sam došao sebi, video sam da se nalazim u Reversbijevoj kući. – Ona je na to uzviknula. – U Reversbijevoj kući? Hoćete da kažete... – zaćutala je, jer joj je od iznenađenja nestalo daha. – Mister Holideje, je li Kejt Reversbi bila kod kuće? – Naravno da je bila – rekao je Dok lakonski. Pošao je da kresne šibicu o ravnu površinu stola, ali se predomislio i kresnuo je o petu svoje čizme. Paleći cigaru nastavio je. – Prošlo je izvesno vreme pre nego što su otkrili

ko sam. Mis Reversbi me je lepo i uspešno negovala. – Digao je ruku i dodirnuo modru oteklinu na čelu. – Ovo je čvoruga koju sam zaradio padom. Mogao sam dobiti i više kada su saznali ko sam, ali, na moju sreću, dobro sam se izvukao. – Mister Holideje – devojka se odjednom spustila u stolicu i netremice se zagledala u njega. – Onda znači da je istina... da je istina da je Kejt Reversbi isto tako zla kao i njen otac! – Ja ne bih rekao – povukao je dim iz cigare i odbivši kolutove zagledao se kroz sivkastoplavi dim. – Ona je izuzetna žena, kada je bila u položaju da me ubije, to nije učinila. Jednostavno, nije htela da iskoristi tu šansu. To je jedini razlog što sam otuda izašao živ. Moj konj je bio ranjen, pa sam morao da uzmem drugoga iz gradske štale. Oduzelo mi je poprilično vremena da se vratim u grad i da onda opet pođem putem prema ranču T. Kada sam stigao tamo, našao sam ranč spaljen do temelja, zgarište se još pušilo, a sin starog Torna, Den, bio je ubijen. – Devojka je bez reči netremice gledala. Poslednja kap krvi nestala je sa njenih obraza. Pogledavši je letimice, Dok je nastavio. – Žao mi je što sam vam sve ovo rekao. Od početka sam znao da takve novosti neće prijati vašem uhu.

– Ali, mister Holideje, ko je to učinio. Ko je mogao da učini nešto tako grozno? – Nisam siguran, ali, imam dosta jako uverenje ko bi to mogao biti. – Ustao je i prišao do prozora zaklonjen zavesom živahnih boja. Gledajući napolje u dvorište obasjano suncem, nastavio je. – Pretpostavljam da Hogbenovi imaju neke veze s tim. Prošle noći sukobio sam se u salunu sa jednim od njih. U pitanju su dvojica braće Hogben i neki revolveraš po imenu Kulen... – Čula sam za njega – rekla je. – Moj otac ga je pominjao prošle noći... a takođe i Glen. – Dok se brzo okrenuo prema njoj. – Prošle noći? Ali, vi rekoste da Glen nije bio kod kuće. – Ona je počela da muca. – Nemojte me tako brzo hvatati za reč, mister Holideje. Nisam rekla da uopšte nije dolazio kući. – Dok ju je pogledao ozbiljnog izraza lica. – Pa, to je bio utisak koji sam iz vašeg odgovora stekao. – Molim vas – ustala je kao da time daje veći značaj svojim rečima i ozbiljnim glasom rekla. – Bio je kod kuće samo za kratko vreme. Pre toga je bio u salunu, zatim se vratio kući, a onda opet otišao. To je bio poslednji put da sam ga videla. Ovo je sušta istina, mister Holideje. – Pošto je Dok ostao bez reči, ona je nastavila sa pitanjima. – Je li Glen zapao u neku nevolju? Recite mi, molim vas! Morate mi reći, ja sam mu sestra i moram znati istinu! – Stanite, smirite se, nemojte padati u očajanje – rekao je i stavio joj zdravu ruku na rame. Istog trenutka, osetio je njenu reakciju i to kao da joj je od njegovog dodira koža, pod tankom tkaninom koju je nosila, oživela i postala toplija. Brzo je trgao ruku nazad, i istovremeno primetio da joj je rumenilo oblilo obraze. Nastavio je nešto uzdržanim glasom. – Ne znam ništa o tome da je vaš brat u nekoj neprilici, mis Kort. Ne postavljam vam sva ova pitanja zbog toga što ga gonim ili što želim da se s njim obračunam ili nešto slično...

– Zašto mi to govorite? – zapitala je čim je Dok završio i nastavila. – On sigurno jeste u nekoj neprilici! Vi verujete da je on jedan od ljudi koji su spalili Tornov ranč i ubili Dena Torna. – To nisam rekao. – Niste rekli, ali to mislite. – Zgrabila ga je žestoko za ruku i on se još jednom setio Kejt Reversbi i njenih crnih očiju. Odlučno, skoro grubo, udaljio ju je od sebe. – Zar želite da mi pokvarite ovaj zavoj koji ste mi tako lepo namestili? – Ona

je kratko kriknula kao da joj je zastao dah. – Oh, mister Holideje, oprostite mi. Potpuno sam zaboravila da ste ranjeni u ruku... – Mislim da je vreme da se oboje smirimo. Slušajte me dobro, mis Kort. – Naslonio se rukom na ivicu stola držeći nedopušenu cigaru između prstiju. – Ovo što ću vam reći treba da ostane među nama, samo među nama, jeste li me razumeli? – Jesam, mister Holideje – rekla je devojka u jednom dahu. Dok je nastavio. – Nemam još mnogo šta da vam kažem, ali verujem da je vaš brat zapao u kandže Somsa Reversbija. Na neki način, Reversbi ga je uzeo pod svoje. Verovatno ima nešto čime ga je držao na uzdi. U svakom slučaju, vaš brat je bio toliko zavistan od Reversbija da je pred predstavnikom zakona lagao u njegovu korist. – Devojčini obrazi su buknuli rumenilom. Povikala je. – Mister Holideje, šta želite time da kažete? – Kada je stari Torn ubijen, Glen se zatekao u Reversbijevoj poslovnici. On je video šta se desilo i izjavio je šerifu da je Buč Torn ubijen u samoodbrani. Šerif Pauers nikome ništa nije rekao o svedočenju vašeg brata. Možete zamisliti šta bi se desilo da je on tu pojedinost objavio javnosti. – Znam šta bi moj otac rekao da je znao da je Glen na bilo koji način povezan sa Reversbijem – govorila je ljutito, ali joj je glas podrhtavao i Dok je video da je uzrujana. Zbog toga je mirno nastavio. – Pitali ste me šta imam na umu, i ja sam vam rekao, a sada dodajem da ipak ne treba da očajavate, mis Kort. – Znači, to treba da prihvatim kao istinu? – Da, kao istinu kako je ja vidim – rekao je Dok klimajući glavom – ali, dobar deo te istine su moja nagađanja. Nešto što sam vam rekao zasniva se na činjenicama koje sam saznao od Pauersa, kao na primer da je stari Torn ubijen u samoodbrani. Pauers mi je rekao ono što je znao, smatrajući da će to umanjiti moje interesovanje za ceo slučaj. Nije želeo nikakvu komplikaciju sa Reversbijem, jer mene Reversbi kao ličnost nije zanimao. – Osmeh sa senkom gorčine zaigrao mu je na usnama. – Desilo se međutim da su događaji pošli drugim pravcem, ali, verujte da ih ja nisam tako planirao.

– Mister Holideje, kakve bi veze mogao imati moj brat sa Reversbijem? Reversbi i moj otac su bili zakleti neprijatelji, Glen je to znao isto tako dobro kao svako drugi. Čak i mnogo bolje, jer je znao sve detalje njihovog odnosa. – Za vas mora da je veoma teško da to prihvatite, ali... činjenica je da je on lagao za račun Reversbija, u to nema sumnje. – Ja mislim da to ima neke veze sa činjenicom da se prošle noći nije vratio kući. – Odmah je dodao. – Ne tvrdim da je on bio jedan od palikuća koji su prošle noći zapalili ranč T. Skoro sam siguran da je taj napad predvodio Morou, i da je s njim bio bar jedan od braće Hogben. Možda je bio i Kulen, to ne znam, i ne mogu da tvrdim. Ali, sasvim je sigurno da sam jutros ustrelio obojicu braće Hogben, ali mi je Kulen pobegao, izmigoljio se srećni zlikovac. – Govorio je bez žara, skoro ravnodušno, i ona je osetila kao da joj pod kožom mile ledeni žmarci. Nesposobna da mu pogleda u oči, promucala je isprekidano: – Ubili ste... dva čoveka? I imate snage da ovde stojite i mirno mi govorite... – Mis Kort, rekao sam vam da vam neće prijati ono što ćete čuti. A sada, mogu da vam kažem još nešto. Mislite li da je meni drago što se to desilo? Ne, sigurno nije, ali, ispalo je da je tako moralo biti. Cilj mi je bio da ih predam u ruke pravde, ali, to nije bilo moguće. Nisam ja hteo da lično izravnam raču-

ne za ono što su Reversbijevi banditi prošle noći učinili. Na kraju, kuća, štala, ostale zgrade, to nije važno. Sve bi se moglo ponovo izgraditi kada bi bilo nekoga ko će graditi. Ali, Dena Torna više nema, i time je stavljena tačka na jedan sićušni deo sveta. A pitanje sveta mora da reši neko veći od mene. To je moje uverenje, i držao bih ga se i u ovom slučaju, ali, zločinci su hteli da izmaknu pravdi.

Prinudila je sebe da ga pogleda u oči, i ono što je u njima videla izgleda da ju je uverilo u njegovu iskrenost. Rekla je nešto mirnijim tonom. – Čini mi se da shvatam za šta se vi zalažete i ne mogu da vas osudim. – Zastala je neko vreme. – Da li vi u dubini duše zaista verujete da je moj brat saučesnik braće Hogben? – Mislim da je oduvek bio njihov saučesnik – rekao je Dok otvoreno – ali vi ste mu bliži nego što ću ja ikada biti. Vi bi najbolje trebali da znate da li je radio protiv planova vašeg oca, da li se družio s tim ljudima i s njima gazio po ivici zakonitosti, i da li je možda primao novac od Reversbija. Verovatno da imate neki povod za sumnju, neki nagoveštaj... – Ne, ništa od svega toga. – Digla je ponosno glavu. – Ne mogu da se pretvaram da sam bliska sa mojim bratom, mister Holideje. Mi smo oduvek bili na različitim dužinama, i uvek smo išli svako svojim putem, mada smo rođeni brat i sestra. On je sasvim drugačiji nego ja, naši se ukusi i pogledi na život mnogo razlikuju. – Dodala je zatim odlučno. – On nije kod kuće i u svetlosti svega ovoga što se događalo, smatram da imamo puno pravo da pretresemo njegovu sobu! – Dok je lagano odrečno odmahnuo glavom. – Ja to ne bih radio. Želim da razgovaram sa vašim ocem i možda sa gradonačelnikom, doktorom i nekolicinom uglednih građana. Cilj mi je da Morou bude uhapšen, a to znači da se mora angažovati šerif Pauers. – Na licu mu je zaigrao lukav osmeh. – Pretpostavljam da se Pauersu ne sviđam mnogo. Očešali smo jedan drugoga, a sem toga, svaki od nas ide svojim putem. Mi smo kao ulje i voda, jednostavno se ne mešamo, ali ovo je slučaj kada ću morati da se udružim sa predstavnikom zakona. – Na to je ona rekla:

– Ja ipak želim da pretresem Glenovu sobu. – Ne verujem da ćete tamo naći nešto. – Glas mu je bio smiren i blag, ali, kada je video u njenim očima odlučnost bolje je prigrnuo svoj sako i rekao. – Ako vas to čini sigurnijom, onda ću poći sa vama da pogledamo zajedno. – Pošao je za njom iz odaje uz stepenice do jednih vrata gde je ona za trenutak zastala sa rukom na jabuci brave. – Mrzim što moram da ga špijuniram, ali, znam da ovim činim dobru stvar. – Onda, pođite napred – rekao joj je Dok. – Na neki način ovo je možda zaista dobro. Ako nešto nađemo ili ne nađemo ništa, u svakom slučaju, znaćete o njemu nešto više. S druge strane... – Molim vas pođite sa mnom – rekla je i otvorila vrata. Odaja je bila jednostavno nameštena i u njoj su se nalazili samo jedan krevet, stolica, sto za pisanje i u uglu mali ormanić. Rut se osvrnula oko sebe. – Svakoga dana nameštam i uređujem ovu sobu i nameštam mu krevet. Moj brat nikada ne drži vrata zaključana. Nikada nisam pomišljala da ima bilo šta da krije.

– Dok je prišao ormaniću, otvorio ga i ne dodirujući ništa pogledao unutra. Zatim se okrenuo devojci. – Izgleda mi da nije tako uredan kao što ste vi, mis Kort. – Dodao je sa prijateljskim osmehom: – Kao što ste maločas rekli, vi ste sasvim različite osobe, iako ste brat i sestra. – Devojka je u međuvremenu prišla pisa-

ćem stolu i otvorila jednu fioku. Bacila je pogled unutra, zatvorila i otvorila drugu. Dok je stojao na sredini sobe i posmatrao je. Konačno je rekao. – Hajdemo odavde. Nimalo mi se ne sviđa osećaj da špijuniram vašega brata. – Ne okrećući se, devojka je odgovorila. – Moramo da znamo, mister Holideje. – Ne verujem da ćemo naći neki dokaz. – Ja ne bih bila tako sigurna. – Šta hoćete time da kažete? – zapitao je Dok. Dotle nagnuta nad fiokom Rut se uspravila držeći nešto u ruci. Dok je prešao preko sobe do nje i iz njene ruke uzeo jednu praznu kožnu torbicu. – Šta je to? – Pogledajte spoljnu stranu, mister Holideje.

U tom trenutku i Dok je ugledao monogram utisnut u koži. Bila su to slova D.S.B. Zagledao se upitno u devojku i u njenim očima zapazio izraz jada. – Ovo bi moglo da znači bilo šta – rekao je. – Onda pogledajte unutra, mister Holideje. – Jeste li vi pogledali? – Samo sam zavirila. – Dok je otvorio torbicu i pri tome video da se na bravici nalaze tragovi nasilnog otvaranja. U torbici se nalazilo nekoliko omota za pakete novčanica, a u drugoj pregradi nekoliko savijenih papira. Uzeo je jedan papir sa vrha i bacio pogled na njega. Rut je rekla. – Mislim da već znate i sami šta je to, mister Holideje. To su hartije od vrednosti, zar ne? – Pretpostavljam da je tako. Vratio je papire u torbicu i pružio ih devojci. – Ostavite to tamo gde ste našli. – Devojka je rukom pritisnula grudi. – Mister Holideje – uzviknula je. – Zar ne vidite šta to znači? – Baš razmišljam o tome. – Meni je jasno – kriknula je. – Ovo pripada banci! Ova slova znače Dakota Stejt Bank... već sam videla taj monogram! A pre mesec dana, jedna diližansa je napadnuta kod Plet Krosinga. Napadači su uzeli kasu i sem toga izvestan broj vrednosnih hartija. U banci su bili vrlo zabrinuti. – Ti papiri ništa nisu mogli da značе banditima. – Otkuda bi neuki ljudi to znali? – Vaš brat nije neuk. – Zaćutao je za trenutak. – Ako se vaš brat dok sam odsutan vrati, ponašajte se normalno kao da se nije desilo ništa. – Ali... kuda ćete? – Da nađem šerifa Pauersa. Nisam to nameravao, ali, sada su se stvari izmenile. Neću vašem bratu tovariti šerifa na leđa ako to bilo kako mogu da izbegnem. – Vi ga ne možete zaštititi ako je kriv. – To bi tek trebalo dokazati – rekao je ozbiljnim glasom. – A kako to nameravate da dokažete, mister? – Uz slab uzvik, Rut se okrenula. Njen brat je stojao na vratima i držao revolver naperen u Holidejeve grudi. – Budite mirni, mister, ili ste mrtvi!

Dok je stojao nepomično, mada su mu nervi u prstima poigravali. Rut se odvojila od Doka i potrčala prema bratu koji ju je presekao. – Ne mešaj se, sestro! Stani u stranu. – Dograbio ju je za ruku i nastavio. – Tako, dakle, špijunirate me, Holideje? – Dok mu je odgovorio mirno. – Ma kakvu igru da igrate, Korte, povucite se pre nego što bude kasno. – Glen Kort se nasmejao. – Odavno je već bilo kasno, mister. – Dok je pokušao da ga razuveri, i nastavio je smirenim tonom. – Opet vam kažem, Korte, prekinite pre nego što bude kasno. Reversbi je mrtav, i niko drugi vas ne može ugroziti. – Kort se nasmejao ponovo. – Vi ste veliki šaljivčina, Holideje. Čuo sam vas kada ste razgovarali gore i nije potrebno da mi neko kaže da ste mi za vratom. Znate da sam jahao sa braćom Hogben i Kulenom! Od njih sam mnogo naučio. – Na to je Rut kriknula. – Naučio si da pljačkaš diližanse! – Tako, dakle, našli ste torbicu? – Kortov glas je ravnodušno zvučao. Uostalom, nije važno. Nije

me briga, jer niko nikada to neće saznati. – Mi znamo – kriknula je Rut. – Mister Holidej i ja... – zastala je u pola reči i uzdrhtala. – Glene, ne misliš valjda... ne možeš... – Misliš da ne mogu, sestrice? – Glas mu je bio svirep, mučiteljski. – Najpre ću ubiti tebe, zatim Holideja, a onda bežim odavde. – Dok je pokušao da spreči najgore i brzo je progovorio. – Budite razumni, Korte. Ovde vas ništa ne zadržava. Možete uzeti skriveni novac od pljačke i pobeći van domašaja zakona u roku od pet časova. – Nisu mi potrebni vaši saveti, Holideje. – Grubo je privukao sestru i prislonio joj cev revolvera na slepoočnicu. Ona se odjednom potpuno umirila. Mora da je izraz njenog lica učinio da se u Holideju nešto prelomi. Panterskim skokom bacio se prema zidu i ruka mu je poletela revolveru. Pre nego što je mogao da potegne obarač, Kort je to video i uz glasnu psovku odgurnuo Rut u stranu i opalio. Tane se zarilo u okvir vrata iznad Holidejeve glave. Ovaj je uvukao glavu u ramena i opalio hitac koji je pogodio Korta u rame i odbacio ga kroz otvorena vrata. Batrgajući se, Kort je opalio još dva metka bez rezultata i pobegao. U dva skoka Dok je bio pored Rut i digao je sa zemlje. – Imali ste sreće. – Oh, mister Holideje, kada samo pomislim da je hteo... – Zaboravite to, sasvim zaboravite. Moram sada da vas ostavim, ali, ne zadugo. – U tom trenutku vrata su se otvorila i unutra je utrčao Selbi Kort sa gradonačelnikom i doktorom. – Rut, čuli smo pucnje... – Ispričajte im šta se desilo – rekao je Dok i potrčao za Glenom Kortom.

*

U kući Reversbijevih Kejt je sedela u dnevnoj sobi kada je Baras otvorio brata i rekao joj da je Kulen pred kućom i da pita za Dina Moroua. Kejt se namrštila. – Znaš da Morou nije dolazio jutros! – Baras se kolebao i onda rekao. – Mislio sam da biste možda hteli da razgovarate s njim. – Zašto bih razgovarala s njim? Sinoć sam vam jasno rekla da ova kuća neće biti sastajalište gradskih protuva! – Baras ju je pogledao. – On je pred vratima, mis Kejt. – S uzvikom nestrpljenja Kejt je prošla pored Barasa i izašla na verandu, gde je čekao Kulen. – Šta tražite ovde? – Mislio sam da je Morou tu – trepnuo je Kulen. – Nije – rekla je devojka resko. – Sigurno je u svom hotelu. – Kulen je klimnuo glavom. – Hteo sam da mu kažem da nas je Holidej jutros iznenadio kod Kesinga i ubio je obojicu Hogbena. Računam da je Vil do sada mrtav, jer... – Kejt je kriknula i prekinula ga. – Šta to pričate? – Kulen ju je pogledao. – Govorim jasno, zar ne? Prošle noći spalili smo Tornov ranč i Holidej je posle toga pomahnitao. Izgleda da je došao tamo odmah posle nas, i odmah je krenuo u gonjenje. – Ona je samo prošaputala. – Tornov ranč je spaljen? – Kulen ju je pogledao iznenađeno. – Nećete mi valjda reći da ne znate, gospođo? – Kejt je prisilila sebe da ostane mirna. – Ko je sve bio na ranču? – Morou, naravno. Zatim ja, braća Hogben i mali Kort: – dodao je s ciničnim osmehom. – Nego, da ne gubim vreme, idemo do Moroua. – Čekajte malo. Rekoste mi da vas je Holidej napao? – Jeste. Došao je u ranu zoru. Ja sam imao sreće i izvukao sam se, a na njemu sam ostavio svoj znak. Ozbiljno je ranjen. – Gde je otišao? – Otkuda bih to znao – slegnuo je ramenima Kulen. – U svakom slučaju, ma gde da je otišao, naći ću ga. Zbog toga i hoću da razgovaram sa Morouom. Ranč treba preuzeti odmah.

– Hoću da taj ranč bude preuzet legalno – rekla je Kejt Roversbi, a onda je iza sebe začula neki šum. Bio je to Baras. – Šta ti hoćeš? – upitala je. – Nemojte se zamajavati s tim, mis Kejt. Prošle noći kada je Holidej otišao, mi smo se nešto dogovarali. Smatramo da je vreme da stvar uzmemo u svoje ruke. – Vi? – Oči su joj sevnule od ljutine. – Kako se usuđujete da pravite planove bez moga odobrenja? – Baras se nije nimalo zbunio. – Morou je uvek bio Reversbijeva desna ruka. On dobro zna kako se ovde svršavaju poslovi. Uzeo je ljude, otišao do Tornovog ranča i sve spalio do temelja. Šteta je što Holidej nije bio tamo. – Kejt je pogledala jednog pa drugog. – Izgleda mi da je Din Morou preuzeo komandu. Da li vi, ljudi, znate da on ne može ništa da učini bez moga potpisa? Dok ja ne kažem o'kej? – Nisam to znao – promrmljao je Kulen, ali se Baras superiorno osmehnuo. – Ima dosta stvari o kojima vi ne znate, mis Kejt. Jedna od tih je da je Morou dobio od vašeg oca ovlašćenje da donosi odluke kada je on odsutan. Pošto je Reversbi ubijen, Morou je to ovlašćenje iskoristio i sada će ga i dalje koristiti. Naravno, ukoliko ne dođete u sukob sa Dinom Morouom. – Kejt je napregla sve snage da zadrži kontrolu nad glasom. – Bićete razočarani, Barase, svi vi. Pre nepunu godinu dna videla sam testament moga oca. Sve je ostavio meni i od danas ništa se ne može učiniti bez moga potpisa. – Baras je podmuklo žmirnuo. – To tek mora da se vidi, mis. – Da – rekla je – to će se videti. – A sada – rekao je Baras – vi ćete me izviniti. Idem u grad sa Kulenom. – Ona ih je ispratila pogledom do ograde gde je Kulen ostavio svoga konja. Kada su nestali van domašaja pogleda, žurno je ušla u kuću, dograbila šešir i ogrtač i istrčala do štale. Upregla ja konja u kola i poterala punom brzinom do grada.

Iako zbrkanih misli, shvatila je šta joj predstoji. Zbog toga što nije dozvolila da Dok Holidej bude ubijen, njeni saradnici su se okrenuli protiv nje. Predvođeni Morouom, bili su rešeni da je unište, da joj oduzmu nasledstvo i da unište njenu moć. Nije imala tačnu predstavu šta da preduzme, i užasnuta i očajna, stigla je do glavne ulice grada i uputila se u šerifsku stanicu. Možda je bila dostojna kći svoga oca, ali, njena priroda se bunila protiv ubistava i paljevina, protiv razaranja i surovosti Dina Moroua i njegove bande. Silazeći iz kola, uočila je neko komešanje ispred hotela u kome je stanovao Din Morou. Zastala je za trenutak, a onda je ušla u šerifsku stanicu.

*

Nešto ranije, ranjen i polulud od straha, Glen Kort je upao u sobu Dina Moroua. Morou ga je zapitao šta se desilo i kada je Kort počeo da priča, Morou ga je presekao. – Rekao sam ti da se ne sudaraš sa Holidejem. – Držeći grčevito ranu, Kort je zavapio. – Moraš mi pomoći, Morou. Treba mi novac. – Bojiš se i hoćeš da bežiš? – rekao je Morou. – Dobro, recimo i da ti dam novac. Kakvu garanciju imam da nećeš izbrbljati sve što znaš? – Morou, nisam takva budala! Ja sam do guše uvaljen kao i ti. Godinama je Reversbi varao i krao, i godinama sam bio uz njega na neki moj način. Sada sam platio svoje greške i neću više da plaćam. – Dobro, daću ti novac – rekao je Morou pomirljivo. – Ali, prvo hoću nešto da te opomenem. Ako ikada pisneš bilo šta o Reversbijevim poslovima i protiv mene lično, ubiću te. Jesi li razumeo?

– U redu, u redu, ne treba to da mi ponavljaš. Ostaću korektan do kraja. – I treba da budeš – rekao je Morou hladno i okrenuo se na šum otvaranja vrata. U sobu je ušao Kulen. – Šta radite? Čujete se čak dole u holu. Zar hoćete da uzbunite ceo hotel?

– Idi do đavola! – procedio je Kort kroz zube, držeći se za ranjeno rame. – Šta, ranjen si? – zapitao je Kulen. – Dok Holidej. Naišao je na dokaz da je Kort učestvovao u napadu na diližansu. – Rekao sam ti da ne držiš u kući ništa kompromitujuće – procedio je Kulen sevajući očima. – Budalo! – Zatim je dodao. – Zašto je došao ovamo, Morou? – Traži novac. – Kulen se cinično nasmejao i u desnoj ruci mu se stvorio revolver. Kort je preblede o. – Šta ti je, Kulene? Jesi li poludeo? – Ne, nisam. – Ne skidajući pogled sa Korta rekao je. – Morou, rekao sam ti da je ovaj mladić slaba tačka. Sada vidiš i sam da jeste. – Kort se očajnički bacio napred, nastojeći da se zakloni iza Moroua. Revolver u Kulenovoj ruci je poskočio. Jedan pucanj i Kort je nastavio da trči, dok raširenih ruku nije udario u zid i kao mlitava masa pao na pod. – Možda je tako najbolje – rekao je Morou. – Baci ga niz stepenice. – Kulen se okrenuo. – Jesi li lud? Gazda ovog hotela nije naš čovek. – Pa šta? – rekao je Morou nestrpljivo. – Gurni ga niz stepenice pa neka rade šta hoće. – Kulen se sagnuo i natovario telo na leđa, a onda su obojica izašli na galeriju. Napregavši mišiće, Kulen je zbacio telo sa leđa. Kort je pao na stepenice, skotrljao se i tresnuo tačno u podnožje. U holu ispred stepenica bila se okupila mala grupa ljudi. Dok Holidej je tog trenutka ušao, i videvši mrtvog sina Selbi Korta, jurnuo je uz stepenice prema vratima sobe. Sa revolverom u ruci, stigao je do otvorenih vrata. Odgurnuo ih je revolverom i sačekao. Ništa se nije čulo. Na drugom kraju sobe bila su vrata koja su vodila na sporedno stepenište. Dvojica ubica su već pobegli, i Dok se vratio niz stepenice u hol.

– Ruke uvis! – Bio je to Net Pauers, šerif. Dok Holidej se kolebao jedan trenutak, a onda je digao ruke. – Nisam ja ubio Korta – rekao je. – Hapsim te – rekao je šerif oštro. – Napred, razgovaraćemo u zatvoru! – dodao je isturivši prkosno bradu.

*

– Je li šerif Pauers tu? – pitala je Kejt Reversbi zastavši ispred Klimera u šerifskoj kancelariji? – Ovaj je sa poštovanjem odgovorio. – Mislim da se vratio sa pecanja, mis Kejt, ali, ovde se nije pojavljivao. – Ona je nestrpljivo zapitala. – Zar on ne noćiva ovde? – Ne – rekao je Klimer i nakašljao se. – On stanuje u pansionu misis Stak. – Ona je zastala neodlučna šta da radi. – Znate li gde mogu naći Selbija Korta? – zapitala je. Klimer se zagleda u nju. – Valjda je kod kuće. – Možete li mi reći gde stanuje? – Klimer se počešao po glavi. – Vi se svakako ne krećete mnogo po gradu, pa nije ni čudo što ne znate. Pođite glavnom ulicom i skrenite... – zastao je u pola rečenice, jer su se vrata otvorila i jedan građanin je upao unutra. – Klimere, bilo je pucnjave u hotelu. – Zastao je kada je video ko je Klimerov posetilac. – Ovo je vrhunac! – Ko je ubijen? – zapitao je Klimer. – Mladi Glen Kort. – Zatim je dodao. – Neki kažu da je to učinio Morou, a neki opet da je možda Dok Holidej. Dolazeći ovamo, video sam da su svi izašli iz hotela. Šerif je vodio Holideja sa sobom! – Kejt Reversbi je jurnula pored njega i izjurila na vrata, ostavljajući ovu dvojicu da zinuto blenu za njom. U prvom momen-

tu poželela je da pobegne što dalje, jer ju je panika stisla u grudima. Htela je da potraži pomoć od šerifa ako je pomoći bilo. Više od svega želela je da se otarasi najamnika svoga oca. Pod vrelim sunčevim zracima odjednom je osetila nepodnošljivu usamljenost. Bio je to njen sopstveni izbor, ali, zbog toga je ona morala platiti cenu.

Donevši odluku prešla je preko ulice do banke. Hodala je odlučnim koracima visoko dignute glave. Nasuprot banke, nalazila se jedna zgrada malo izdvojena od ostalih. Nekada je korišćena kao magacin ali su sada prozori zgrade bili zakovani daskama. Ispred zgrade raslo je jedno staro nakrivljeno drvo i u njegovoj senci delimično skriveni stablom, stojali su Din Morou i Kulen. – To je ona! – uzviknuo je Kulen. – Voleo bih da znam šta se dešava u njenoj ludoj glavi – promrmljao je Morou. – Šta misliš? – Po onome što si mi rekao, ona se okrenula protiv nas. Šteta je što joj je glupi Baras rekao za ono punomoćje. Ali, sada se tu ne može ništa. – Nasmejao se cinično. – Voleo bih da joj vidim lice kada joj bankar bude rekao kako stvari stoje. No, šalu na stranu, ta žena me ipak brine. Ona je kći svoga oca i neće joj se dopasti da izgubi ni jedan cent, znam ja takve. Ista je kao i njen stari, a na neki način je i gora, jer je žena – promrmljao je Morou. – Šta misliš da preduzmeš, Morou? – Mislim da sve dovedem u red – rekao je Morou kroz stisnute usne. – Sakrićemo se i smaknućemo je kada izađe na ulicu.

*

Šerifska stanica bila je prepuna ljudi i Pauers se, već nervozan, osvrnuo oko sebe. Pustio je gradonačelnika da završi govor, a onda digao glavu. – U redu, u redu, mladog Korta je ubio neko sa stepeništa. – To svakako nije bio Holidej – rekao je vlasnik hotela koji je mrzeo Moroua i njegove plaćenike. – Čuo sam pucanj i u tom trenutku ušao je Holidej posle drugih koji su nagnali u hol. – U redu – rekao je šerif nestrpljivo – to sam već čuo. – Pogledao je Selbija Korta. – Kažete da je Glen iznenadio Holideja i vašu kćer? – Okrenuo se Doku koji je stojao sa ranjenom rukom u košulji. – Izgleda da ste imali dosta razloga da vratite dug Glenu Kortu, ali, čisti ste što se tiče pucnjave u hotelu. – Kada se ponovo začulo mrmljanje gomile, šerif je dodao. – Svi napolje sem vas, mister Korte i mis Rut... – Gradonačelnik ga je prekinuo. – Treba raščistiti pitanje paljevine Tornovog ranča. – Pauers je upitno žmirnuo. – Šta je to sada? – Ranč je spaljen do temelja – rekao je gradonačelnik pobedonosno, a doktor mu je upao u reč. – Ceo grad zna, Nete. Grupa konjanika spalila je ranč i ubila Dena Torna. Stari Soning je prošao onuda pre manje od jednog sata. Prošao je kroz ranč i kaže da nijedna greda nije ostala čitava. – Pauers se okrenuo Holideju. – Sumnjate li na nekoga? – Više nego sumnjam – odgovorio je Dok. – Dvojica od napadača su mrtvi. – U odaji je zavladala mrtva tišina. Dok je nastavio da izlaže šta se rano toga jutra desilo kod Plets Krosinga. Kada je završio, Pauers je rekao: – Nikada nisam verovao da će doći dan kada ću poželeti da vam pružim podršku, Holideje, ali, sada je sasvim izvesno da sam u odnosu na vas grdno grešio. – Nije važno za greške – rekao je Dok – ali, vratite mi moje revolvere, šerife. – Na to je Pauers rekao. – Najpre želim da znam šta nameravate. – O tome ćemo govoriti kasnije – pružio je otvorenu šaku. – Moje revolvere, šerife. – Pauers je slegnuo ramenima, pružio ruku iza sebe i uzeo revolvere sa stola na koji ih je spustio. Pružajući ih Holideju

dodao je: – U ovom gradu postoji samo jedan zakon, Holideje. Podržavam vas, ali, ne zaboravite da ja uvek nastupam prvi. – Zavisi od toga kuda krenete, šerife. – rekao je Dok smirenim glasom. Bio je bled od gubitka krvi, ali, ozbiljan. – Ako razmišljate o tome da likvidirate Morou-a, zaboravite na to – rekao je Pauers. – Zar sam nešto rekao o Dinu Morou? – Pauers se iznenađeno zagledao u Holideja i uzviknuo. – Ne mislite valjda da gonite Kejt Roversbi? – Ona je naslednica očevog carstva, zar ne? – Šerife! – doviknuo je neko sa vrata. – Kejt Roversbi je upravo izašla iz banke. Uputila se ovamo. – Svi su se okrenuli i pošli prema vratima. Šerif se probio između ostalih, praćen Dokom Holidejem.

Da bi stigla do šerifske stanice, Kejt Reversbi je morala da prođe pored velikog zatvorenog magacina. Išla je brzo, ali ju je spazio Sends koji je stojao naslonjen na vrata. Sada, pošto je bio slobodan od komandovanja Somsa Reversbija, Sends je ličio na sasvim novog čoveka. No, smatrao je da treba da ostane u dobrim odnosima sa naslednicom, i spazivši je, pozvao ju je po imenu. Ona je zastala i okrenula se. U tom momentu, Sends je ugledao kako se iza drveta, preko puta banke, pojavljuje silueta nekog čoveka i kako prinosi pušku ramenu. Nagonski, Sends je povikao. – Mis Kejt, pazite! – Ona se uplašeno okrenula, ali je u okretu stala petom u pukotinu na drvenom trotoaru. Posrnula je i pala. Tane iz puške prosviralo je tamo gde se ona trenutak ranije nalazila. Ustavši sa zemlje, prihvatila se za zid, bleda u licu, ali, očiju sjajnih od besa. Nekoliko metara dalje od nje, Sends je pokušavao da nešto kaže, ali mu reči nisu izlazile iz usta. Dok Holidej je prvi potegao revolver i opalio, a Pauers je sledio njegov primer. Dve osobe su potrčale, jedna od njih prema konju vezanom dalje u ulici. Neko je povikao: – To je Din Morou! – Drugi begunac je skočio na trem magacina i nestao iza njega. Dok je poguren pošao preko ulice za beguncem. Na drugoj strani, šerif je pažljivo nanišanio i opalio na Dina Moroua koji je odmicao na konju, ali je hitac promašio. Šerif je doviknuo Klimeru da mu dovede konja, ali, Klimer ga nije čuo. Svi su stojali na ulici i zurili u Holideja koji je prilazio uglu magacina. Neko je dobacio. – Kulen će ga ubiti! – Niko nije odgovorio. Sve oči su bile prikovane za ugao kuće iza koga je Dok nestao. Na ulici je vladala potpuna tišina. Tu tišinu odjednom je prekinula paljba, i jedan čovek je teturajući se istrčao napolje, pucajući iz revolvera na Doka Holideja koji ga je gonio. Zgranutim posmatračima činilo se kao da Holidej ide u sigurnu smrt. Ali, kada se Kulen bežeći okrenuo da pripuca, Dok je digao revolver i opalio dva puta. Kulen je pao kao pokošen. Kada je narod nagrnuo preko ulice, začulo se kloparanje točkova, i Rut Kort se okrenula da bi videla Kejt Reversbi kako besno šiba konja upregnutog u kola. Trenutak kasnije, Kejt Reversbi je odjurila iz grada.

*

Celo poslepodne potera je češljala sve puteve u potrazi za Dinom Morouom, ali se u grad vratila praznih ruku. Za to vreme šerif je sedeo u privatnim odajama direktora Dakota Stejt Banke, a s njim su bili Selbi Kort, Sends, gradonačelnik, doktor i Džeson, hotelijer. Svi zajedno razmatrali su poslovanje Somsa Reversbija. Pre početka konferencije potražena je Kejt Reversbi jer je i njoj trebalo pružiti šansu da zastupa svoje interese.

Ali, niko je nije moga pronaći. Kada je uzela očeve papire iz bančinog trezora, nestala je bez traga. Pošto ga je doktor previo, Dok je na ulici sreo Selbija Korta. Na poziv da prisustvuje sastanku, on je jednostavno rekao da ga sastanak ne interesuje. Kort je ozbiljno klimnuo glavom. – Moj jedini interes je železnica – rekao je – ali, slažem se sa šerifom Pauersom i ostalima da treba da očistimo grad i da se ratosiljamo elemenata koje nam je Reversbi ostavio. Ovaj grad je zaražen i treba ga izlečiti. – Pošto se Kort udaljio, Holidej se uputio u salun. Prisutni građani Daltona pozdravili su ga dobrodošlicom, hteli su silom da ga časte pićem i tražili su da im govori. Odbijajući ponuđeno piće i ne obraćajući pažnju na ispružene ruke, progurao se do izlaza iz saluna i izašao na ulicu. Gonjen unutrašnjim podstrekom, pošao je ponovo ka Kortovoj kući. Ušavši u ogradu za konje, začuo je da ga neko zove po imenu i okrenuvši se ugledao je Rut Kort.

– Zar odlazite, mister Holideje? – Još ne – odgovorio je. – Trenutno idem do kuće Reversbijevih. – Prišla je lagano do njega i ozbiljno rekla. – Još uvek tražite Kejt Reversbi? – Dok je priznao. – Nemam ništa protiv mis Kejt, to je sigurno. U stvari, imam osećaj da je u nevolji i da joj treba pomoć. – Šta time hoćete da kažete? – Din Morou je još uvek živ. – Ali, on je otišao iz grada! – uzviknula je. Dok je lagano odmahnuo glavom. – Ne verujem da će Morou tako lako otići. Ulog koji je ostavio i suviše je veliki da se ne bi vratio po njega. – Mislite da bi mogao da učini neko zlo Kejt Reversbi? – Jednom je već pokušao – napomenuo je. – Kulen i Morou su je čekali u zasedi, to je izvesno. Da nije bilo Sendsa, ona bi sada bila mrtva. – Rut mu je spustila ruku na mišicu. – Šta nameravate da učinite? – Odjahaću do Reversbijeve kuće. – Ali, ako ona nije tamo? – Dok ju je pogledao. – Otkuda znate? – Čula sam kada su otac i ostali razgovarali. Pokušali su da nađu mis Kejt, ali, ona je nestala. – To je čudno – rekao je Dok i poveo konja ka izlazu iz dvorišta. – Svejedno ću odjahati tamo i pogledaću. – Mogu li i ja sa vama? – Dok ju je iznenađeno pogledao. – Mis Kort, vaše mesto je kod kuće. – Zašto uvek mora da bude tako? – zapitala je i vatreno dodala. – Ovo je bio strašan dan. – Dobro – složio se Dok posle kraćeg kolebanja. – Pripremiću vam konja. – Dok su jahali putem koji je vijugao ka Reversbijevoj kući, ona mu je rekla. – Nisam mogla da gledam dvoboj, bilo je strašno. Ali, bila sam strašno uplašena. Za vas. – Dok ju je pogledao. U njenim plavim očima otkrio je poštenje... i još nešto od čega mu je krv brže prostrujala telom.

*

Ostavivši Rut da čuva konje, Dok je obišao oko Reversbijeve kuće. Kuća je izgledala pusta, ali, kada je stigao do zadnjeg dela iza štale, munjevito je zamakla neka osoba. Naperivši revolver, Dok je viknuo. – Izađi napolje ili pucam! – Nastala je tišina, a onda je iza štale izašao čovek sa dignutim rukama. Bio je to Meksikanac Perez. – Gde ti je gospodarica? – Kada je Perez odmahnuo glavom Dok je vratio revolver u futrolu i zgrabio ga za gušu. – Govori, đavola! – Kolutajući očima, Perez je odmahnuo glavom, a kada ga je Dok pustio, on je bez daha izustio. – Kunem vam se, senjor! Ne, ne dirajte me, reći ću vam nešto. – Samo brzo. – Kod Hogbenove kuće na Plejt Krosingu skriven je novac. – Zastao je i dodao. – Verujete li mi, senjor? –

Kakve veze ima taj novac sa mis Kejt? – Mislim da je otišla baš tamo. – Da pokupi plen? – uzviknuo je Dok. – Ali, zašto... – Možda joj treba novac – rekao je Perez i pokušao da se osmehne. – Kada je senjor Reversbi poginuo, ostalo je malo gotovog novca. – Dok se namrštio. – Misliš da je pošla da se dočepa tih para? – Možda je htela da ode odavde, senjor. Ne bih to znao. – Nagadaš, je li? A zašto misliš da je otišla tamo, nitkove? – Perez je počeo da muca. – Kada je ona otišla, došao je senjor Morou. Rekao je da je video kada je otišla prema Plets Krosingu i da zna kuda je otišla. Htela je da uzme nešto iz kuće. Došao je i otišao vrlo brzo. Bio sam uplašen, senjor, sam i uplašen.

*

Kasno popodnevno sunce šaralo je kockastim senkama čistinu ispred kolibe gde su još uvek u očekivanju da budu sahranjena ležala dva tela. Kada je sa devojkom pored sebe Dok Holidej došao putem od grada, oko kolibe je vladao mir. – Sačekajte ovde – rekao je Dok. Sedeo je u sedlu spreman da skoči, a pogledom je osmatrao kuću i okolinu. – Mister Holideje, budite pažljivi, molim vas. – Dok ju je pogledao i osmehnuo se. – Nije moj život toliko važan, mis Kort. Ne rekavši više ni reč, sjahao je i uputio se preko čistine do kamenja iza kojih se zaklonio od Kulenovih kuršuma. To je sada izgledalo kao davna prošlost. Nedaleko od obale reke ugledao je kola zavučena medu drveće. Došavši do kola, izvirio je i ugledao još jednog konja, nekoliko metara dalje, pogurenu priliku Dina Moroua, a metar-dva dalje Kejt Reversbi. Kod njenih nogu nalazilo se nekoliko prašnjavih torbica, plen brojnih pljački.

– Vi ste glupača, mis Kejt. Dobro je što vam nikada nisam verovao. – Tek tada je Dok u njegovoj ruci video revolver. Skočio je ali kasno. Morou je opalio i Kejt Reversbi se sručila kao prazna vreća. Skoro istovremeno, okrenuo se da dočeka Holideja, ali, ovaj put ga je preduhitrio. Pucanj je grmnuo i Morou se prućio na stenu. Pokušao je ponovo da digne revolver stiskajući zube od mržnje. Ponet besom, Dok je priskočio i izbio mu revolver. – Za ovo ćeš visiti, kojote – rekao je i tresnuo ga pesnicom. Vrativši revolver u futrolu, Dok se sagnuo i digao mlitavo telo Kejt Reversbi. Rut mu je pritrčala. – Je li... je li...? – Čekajte – rekao je Dok. Primetio je da Kejt otvara oči i spustio je na zemlju pored kola. Zatim je začuo njen slab šapat. – Htela sam taj novac da bih popravila... sve zlo... koje je moj otac učinio. – Nije trebalo da to radite. Sve bi se dovelo u red – rekao je Dok. Ona se zgrčila i bol joj je iskrivio lice. Prošaputala je. – Učinila sam to... i zbog vas. – Odneću vas u grad lekaru. Ima nade da... – Nema nade, Holideje... – zatim je dodala: – Poljubite me. – Dok se za trenutak kolebao. Rut Kort je stojala pored njega i sa rukama čvrsto skrštenim na grudima bezglasno je plakala. Dok se nagnuo i usnama dodirnuo blede usne Kejt Reversbi. Kada je digao glavu, njene crne oči su gledale staklasto.

Dok je prišao Morou koji je stenjući ležao na zemlji i vezao ga komadom konopca. Zatim ga je ostavio da leži. Šerifovi ljudi će ga naći kao i ostale članove bande. Onda se opet vratio do Rut Kort koja je stojala i tiho jecala. Kada joj je Dok prišao, ona se bacila na njegova prsa i grčevito ga stegla rukama. Kroz tanku košulju osetio je reljefnu toplinu njenog tela i nehotice je obgrlio rukama, na šta se ona još čvršće pripila uz njega. – Oh,

Dok – rekla je. – Zar to nije strašno. Otišla je... zauvek. A kada pomislim da svi na kraju odlaze... i da čovek ostaje sam, srce mi puca od jada. I vi... vi ćete otići... – Dok ju je uzeo rukom za bradu i podigao joj lice ka sebi. – Ne, Rut, neću otići. Ni danas, ni sutra... ostaću neko vreme. – Ona ga je ozareno pogledala i njene tople vlažne usne su se željno otvorile u očekivanju njegovog poljupca.

KRAJ

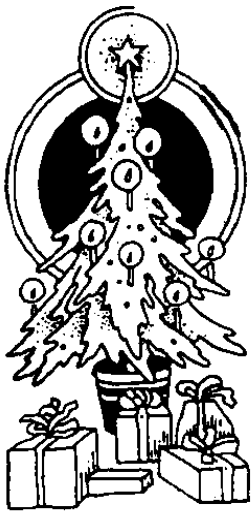

Svim čitaocima želimo

srećne novogodišnje i božićne praznike

samolepljivi materijali

dekor-art

RAFLATAC®

21000 Novi Sad
Narodnog fronta 73
Tel/Fax: 021/368-772
Tel.: 021/367-344
E-mail: mor@eunet.yu

ČETVRTI BROJ NAŠEG NOVOG SPECIJALNOG IZDANJA

NALAZI SE U PRODAJI NA SVIM KIOSCIMA

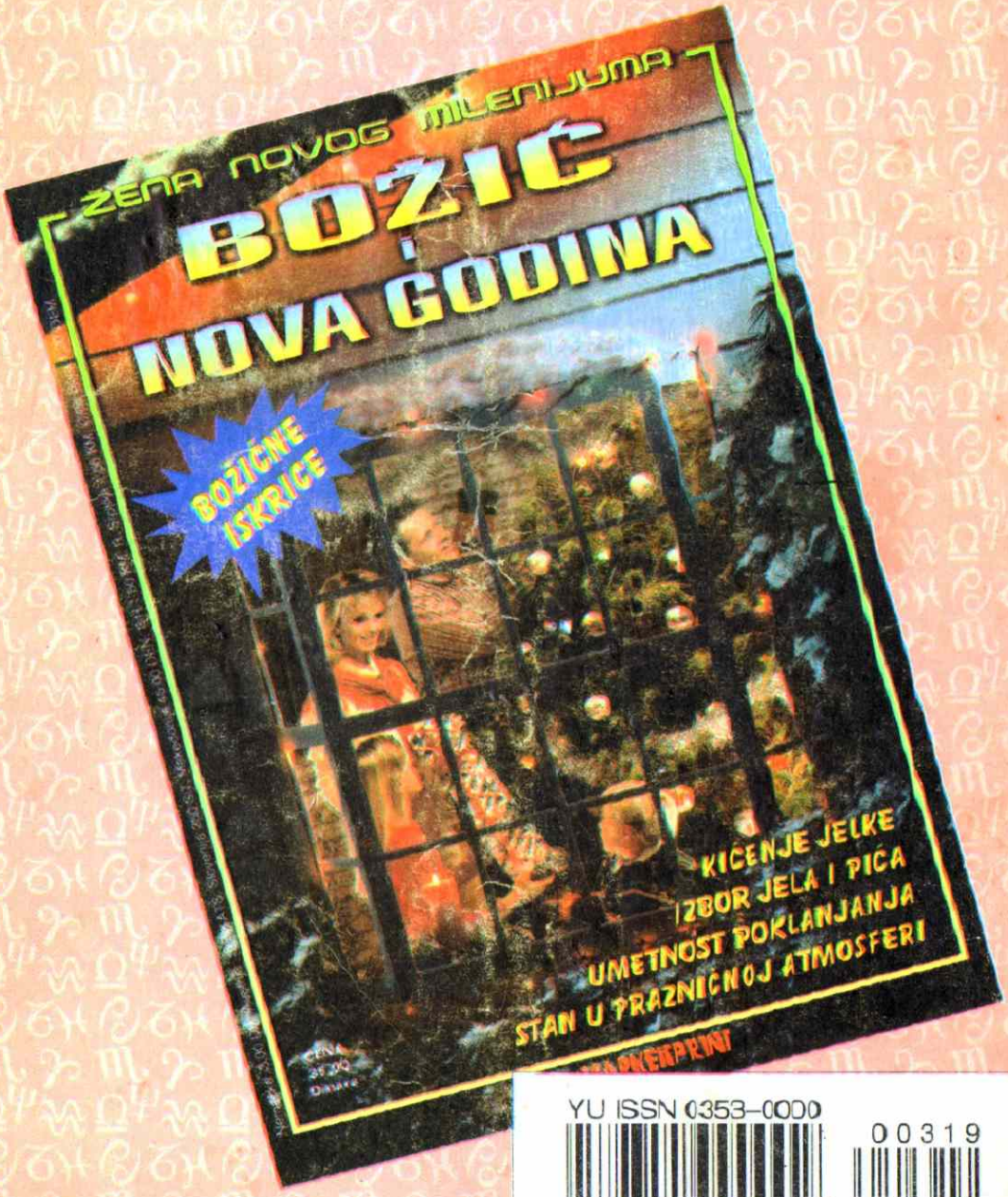

YU ISSN 0353-0000
00319
9 770353 000002